

Het meten van de sociale waarde van sport

Sportbedrijf Deventer
BELEVING IN BEWEGING

Quiryn Thiemann, 349886

Student Hoger Toeristisch & Recreatief

Onderwijs, Hogeschool Saxion Deventer

18-4-2018

Kom
verder

Verklaring eigen werk

Ik verklaar hierbij dat ik:

- volledig op de hoogte ben van de beoordelingscriteria van de toets Thesis W;
- alle Thesis W gerelateerde inspanning die nodig is om te voldoen aan deze criteria individueel heb verricht;
- geen hulp heb gehad van een tweede persoon, anders dan de door HBS aangeboden begeleiding.

Naam: Quiryn Thiemann

Datum: 18 april 2018

Handtekening:

A handwritten signature in purple ink, consisting of several overlapping loops and a long horizontal stroke extending to the right.

Titelpagina

<i>Titel</i>	<i>Het meten van de sociale waarde van sport</i>
<i>Auteur</i>	<i>Quiryn Thiemann</i>
<i>Studentnummer</i>	<i>349886</i>
<i>Email-adres</i>	<i>quiryn_94@hotmail.com</i>
<i>Telefoonnummer</i>	<i>0653991325</i>
<i>Plaats en datum</i>	<i>Deventer, 18 april 2018</i>
<i>Opdracht</i>	<i>Bachelor thesis Hoger Toeristisch en Recreatief Onderwijs</i>
<i>Opdrachtgever</i>	<i>Sportbedrijf Deventer</i>
<i>Plaats</i>	<i>Deventer</i>
<i>Begeleiders</i>	<i>Tim van Beek & Meriel Hendriks</i>
<i>Instituut</i>	<i>Saxion Hogescholen, Deventer</i>
<i>Academie</i>	<i>Hospitality Business School</i>
<i>Opleiding</i>	<i>Hoger Toeristisch & Recreatief Onderwijs</i>
<i>Eerste examinerator</i>	<i>Bert Janssen</i>
<i>Tweede examinerator</i>	<i>Nicolette Bolté</i>
<i>Onderzoeksdocent</i>	<i>Rienk van Marle</i>

Voorwoord

In het kader van de laatste fase van mijn opleiding Hoger Toeristisch & Recreatief Onderwijs aan de academie Hospitality Business School, heb ik deze thesis geschreven. Binnen de hospitality branche is sport een onderdeel waar mijn interesses liggen en heb daarom Sportbedrijf Deventer benaderd voor het uitvoeren van een onderzoeksopdracht. Ik werd uitgedaagd om te onderzoeken hoe de sociale waarde van sport binnen de gemeente Deventer gemeten kan worden. Ik ben deze uitdaging met vertrouwen aangegaan en presenteer u nu hierbij het eindrapport.

Vanuit Sportbedrijf Deventer ben ik onder begeleiding van dhr. van Beek en mevr. Hendriks aan het werk gegaan om deze onderzoeksopdracht uit te voeren. Ik wil aan hen mijn dank uitbrengen voor alle begeleiding en medewerking. Hiernaast ben ik wekelijks in contact geweest met mijn begeleider en tevens 1^e examinerator dhr. Janssen. Ik wil hem hartelijk danken voor de contacturen en alle nodige feedback en begeleiding.

Tot slot wil ik mijn dank uitbrengen aan de volgende onderzoekers en experts waarvan hun kennis heeft bijgedragen aan dit onderzoek:

- Niels Peters, Ecorys.
- Nienke Nije Bijvank, Instituut voor Publieke Waarden.
- Saskia te Velde, Verwey-Jonker Instituut.
- Rienk van Marle, Saxion Hogescholen.
- Remko van den Dool, Mulier Instituut.
- Dirk Schaars, Kenniscentrum Sport.

Quiryn Thiemann
Deventer, 18 april 2018

Managementsamenvatting

Voor Sportbedrijf Deventer is het nog niet duidelijk wat de sociaaleconomische waarde van sport is binnen de gemeente Deventer. Er is vraag naar een onderzoek waarvan de resultaten aan kunnen tonen wat de overheidsgelden, die door de gemeente Deventer in sport worden geïnvesteerd, op sociaaleconomisch gebied opleveren. De sociaaleconomische waarde van sport bestaat uit 3 verschillende waarden namelijk: arbeidswaarde, gezondheidswaarde en sociale waarde. Binnen dit onderzoek wordt er gefocust op de sociale waarde. Om de sociale waarde van sport binnen de gemeente Deventer te kunnen meten is er vraag naar de ontwikkeling van een betrouwbare methodiek.

Om dit managementvraagstuk op te lossen is de volgende managementvraag/adviesvraag geformuleerd: “Hoe kan de sociale waarde van sport binnen de gemeente Deventer inzichtelijk en meetbaar worden gemaakt voor Sportbedrijf Deventer?”

Om antwoord te kunnen geven op deze vraag is er op verschillende manieren onderzoek uitgevoerd. Aan de hand van deskresearch is er onderzoek gedaan naar de kernbegrippen ‘sport’, ‘sociale waarde’ en ‘meetbaar’. Vervolgens is er een definiëring en afbakening gemaakt van deze begrippen.

Om een passende onderzoeksmethode te bepalen bestond de keuze uit het uitvoeren van een kwantitatieve of een kwalitatieve manier van onderzoek. Aangezien het binnen dit onderzoek centraal staat een betrouwbare meetmethode te ontwikkelen, is er behoefte aan kennis en expertise van experts op het gebied van sport, het sociale domein en onderzoek. Daarom is er voor een kwalitatief onderzoek gekozen wat uitgevoerd is door middel van interviews met deze experts.

Na het uitvoeren van de interviews zijn er interviewtranscripten geschreven en vervolgens gecodeerd. De belangrijkste fragmenten die het meest van invloed zijn geweest binnen dit onderzoek staan in hoofdstuk 4 ‘Resultaten’ beschreven. Op basis van de resultaten van het deskresearch en fieldresearch, zijn de hoofdvraag en deelvragen beantwoord. Vervolgens staan er in het advies twee mogelijke meetmethoden beschreven die de sociale waarde van sport binnen de gemeente Deventer inzichtelijk kunnen maken. Deze twee opties zijn tegen elkaar afgewogen waarop uiteindelijk een definitieve aanbeveling gedaan is waarin vermeld staat hoe Sportbedrijf Deventer de ontwikkelde meetmethode in kan zetten binnen de gemeente Deventer.

Inhoudsopgave

Verklaring eigen werk	1
Titelpagina	2
Voorwoord	3
Managementsamenvatting	4
1. Inleiding	8
1.1. Bedrijfsachtergrond	8
1.2. Aanleiding	8
1.3. Managementvraagstuk	9
1.4. Onderzoek	9
1.4.1. Onderzoeksdoelstelling	9
1.4.2. Hoofdvraag en deelvragen	9
2. Theoretisch kader	10
2.1. Zoekproces	10
2.2. Sport	11
2.2.1. Definitie sport	11
2.2.2. Interpretatie sport	11
2.2.3. Conclusie begrip “sport”	12
2.3. Sociale waarde	13
2.3.1 Definitie sociale waarde	13
2.3.2. Conclusie begrip “sociale waarde”	13
2.3.3. Factoren van de sociale waarde van sport	13
2.4. Meetbaar	15
2.4.1. Onderzoek naar bestaande gegevens	15
2.4.2. Eigen onderzoek	16
2.4.3. Conclusie onderzoek naar bestaande gegevens en eigen onderzoek	16
3. Methodologie	18
3.1. Onderzoeksstrategie	18
3.1.1. Deskresearch	18
3.1.2. Fieldresearch	18
3.2. Waarnemingsmethode	19
3.3. Steekproeftrekking	20
3.4. Methode van data-analyse	21

3.4.1. Deskresearch	21
3.4.2. Kwalitatief onderzoek	21
4. Resultaten	22
4.1. Resultaten deskresearch	22
4.2. Resultaten fieldresearch	22
4.2.1. Zelf meten of onderzoek uitbesteden	23
4.2.2. Geschikte doelgroep	23
4.2.3. De sociale waarde van sport in het algemeen meten	24
4.2.4. Factoren die buiten de sportparticipatie van invloed zijn op de sociale waarde.....	25
4.2.5. De enquête	25
5. Conclusies.....	27
5.1. Conclusie deskresearch	27
5.2. Conclusie Fieldresearch	28
6. Validiteit en betrouwbaarheid	30
6.1. Begripsvaliditeit	30
6.2. Interne validiteit.....	30
6.3. Externe validiteit.....	30
6.4. Betrouwbaarheid.....	30
7. Advies	32
7.1. Adviesopties	32
7.2. Criteria adviesopties	33
7.3. Afweging	35
7.4. Conclusie.....	36
7.5. Aanbeveling: toepassen van een enquête	36
7.6. Financieel	41
Nawoord	42
Literatuurlijst.....	44
Bijlagen	48
Bijlage I: de drie sociaaleconomische waarden van sporten en bewegen.....	48
Bijlage II: Human Capital Model.....	49
Bijlage III: school en leerprestaties	50
Bijlage IV: sociaal kapitaal	54
Bijlage V: jeugdcriminaliteit.....	58

Bijlage VI: operationalisering	64
Bijlage VII: AAOCC methode	65
Bijlage IIX: Interviewguide/topiclijst	66
Bijlage IX: ontworpen enquête op basis van deskresearch	68
Bijlage X: definitieve enquête	80
Bijlage XI: interviewtranscripten + codeboom	88

1. Inleiding

In het 1^e hoofdstuk is de inleiding beschreven. Deze bestaat uit de bedrijfsachtergrond van Sportbedrijf Deventer, de aanleiding van het onderzoek, het managementvraagstuk, de onderzoeksdoelstelling en de hoofdvraag en deelvragen.

1.1. Bedrijfsachtergrond

Sportbedrijf Deventer is een N.V. met als enige aandeelhouder de gemeente Deventer en voert het gemeentebestuur uit op het gebied van sport en bewegen. 'Het bedrijf is verantwoordelijk voor de exploitatie van diverse sportaccommodaties, waarbij Sport- en Belevingscentrum De Scheg, het Borgelerbad en Sportpark Keizerslanden het meest in het oog springen. Hierbij willen wij al onze gasten en relaties een onuitwisbare beleving geven waardoor zij graag bij ons terug willen komen' (Sportbedrijf Deventer, 2017). Dit komt tot uiting in het motto: Beleving in Beweging! Dit wordt vertaald naar de volgende doelstellingen die voor 2020 zijn vastgesteld:

- 55% van de 45+'ers beweegt elke dag minstens 30 minuten: thuis, op het werk of op de club.
- Alle kinderen tussen 4 en 12 jaar bewegen minimaal 1 uur per dag.
- Alle leerlingen zijn bij het verlaten van de basisschool zwemveilig.
- De Scheg behoort tot de TOP 25 van dag attracties in Nederland.
- Wij zijn een grensverleggend Sportbedrijf met een 8+ voor organisatietrots en gasttevredenheid (Sportbedrijf Deventer, 2017).

1.2. Aanleiding

Het is voor Sportbedrijf Deventer nog niet duidelijk wat de sociaaleconomische waarde is van sport binnen de gemeente Deventer. Antwoorden op dit vraagstuk zijn voor het Sportbedrijf van belang om er achter te komen wat projecten en activiteiten op het gebied van sport op financieel en maatschappelijk gebied opleveren. Ook heeft de gemeente Deventer, die Sportbedrijf Deventer subsidieert, belang bij gegevens die kunnen aantonen wat het sporten op sociaaleconomisch gebied met zich mee brengt. Door het verzamelen van gegevens op dit gebied kan het voor de gemeente Deventer en Sportbedrijf Deventer duidelijk worden waar sport een positieve invloed op kan hebben binnen de samenleving. Op deze manier kan het inzichtelijk worden wat de overheidsgelden, die in de sport en in Sportbedrijf Deventer geïnvesteerd worden, op korte en lange termijn opleveren.

Hiernaast kan onderzoek naar de sociaaleconomische waarde van sport bijdragen aan het realiseren van de eerste twee genoemde doelstellingen (zie paragraaf 1.1. Bedrijfsachtergrond). De doelstelling '55% van de 45+'ers beweegt elke dag minstens 30 minuten: thuis, op het werk of op de club' sluit aan op thema's als gezondheid, ontmoeting en werkgelegenheid om de leefbaarheid in Deventer te vergroten. Onderzoek naar de sociaaleconomische waarde van sport kan leiden tot nuttige informatie over de relatie tussen sport en deze thema's. De doelstelling 'Alle kinderen tussen 4 en 12 jaar bewegen minimaal 1 uur per dag' is opgesteld omdat kinderen en jongeren die sporten en bewegen zich gezonder, fitter, sterker voelen en spelenderwijs tal van vaardigheden ontwikkelen. Sport en bewegen verlaagt het risico op het ontstaan van ziekten zoals diabetes en overgewicht, is goed voor het zelfvertrouwen en leert om samen te werken en om te gaan met winst en verlies (Caovermo, 2017). De relatie tussen deze componenten en sport kan aan de hand van dit onderzoek worden onderzocht en verklaard. Vervolgens kan deze kennis binnen interventies, projecten en activiteiten gebruikt worden om uiteindelijk de hierboven genoemde doelstellingen te kunnen bereiken.

Ecorys heeft in samenwerking met Kenniscentrum Sport een landelijk onderzoek gedaan betreffende het onderwerp 'De sociaaleconomische waarde van sporten en bewegen'. Dit onderzoek heeft de aandacht getrokken van Sportbedrijf Deventer. Er is behoefte aan een onderzoek naar de sociaaleconomische waarde van sport binnen de gemeente Deventer. Ecorys heeft de sociaaleconomische waarde van sporten en bewegen verdeeld over de volgende drie hoofdgroepen:

- Arbeidswaarde
- Gezondheidswaarde
- Sociale waarde

Ecorys heeft op basis van literatuuronderzoek elke hoofdgroep verdeeld in subcategorieën. Vervolgens zijn de subcategorieën, aan de hand van een maatschappelijke kosten-batenanalyse (MKBA), zover mogelijk inzichtelijk gemaakt (Peters & van der Tuin, 2017).

1.3. Managementvraagstuk

In overleg met de opdrachtgever is besloten om onderzoek naar de sociaaleconomische waarde van sport op te delen in de door Peters en van der Tuin (2017) drie benoemde waarden en zal dit onderzoek zich richten op de sociale waarde van sport. Het probleem voor het management van Sportbedrijf Deventer is dat de sociale effecten van sport nog niet meetbaar zijn gemaakt binnen de gemeente Deventer. Er zal een methodiek ontwikkeld worden om de sociale waarde van sport te kunnen meten. Daarnaast wordt er een advies gegeven hoe de ontwikkelde methode door Sportbedrijf Deventer ingezet kan worden binnen de gemeente Deventer. De managementvraag/adviesvraag luidt als volgt: "Hoe kan de sociale waarde van sport binnen de gemeente Deventer inzichtelijk en meetbaar worden gemaakt voor Sportbedrijf Deventer?"

1.4. Onderzoek

1.4.1. Onderzoeksdoelstelling

Het doel van dit onderzoek is het ontwerpen van een methode om de sociale waarde van sport voor Sportbedrijf Deventer te kunnen meten waardoor de overheidsgelden die in de lokale sport worden gestoken gelegitimeerd worden.

1.4.2. Hoofdvraag en deelvragen

Er is nog geen methode bedacht om de sociale waarde van sport te kunnen meten binnen de gemeente Deventer. Hiervoor is de volgende hoofdvraag geformuleerd:

"Welke meetbare factoren zijn bepalend om de sociale waarde binnen de sport in kaart te brengen?"

Om deze hoofdvraag te kunnen beantwoorden, zijn er drie deelvragen beschreven:

- Welke factoren bepalen de sociale waarde?
- Op welke factoren van het sociale domein heeft sport effect?
- Hoe kunnen deze factoren meetbaar worden gemaakt?

De beantwoording van de hoofdvraag en deelvragen zal uiteindelijk resulteren in een meetinstrument. Dit meetinstrument zal worden voorgelegd aan verschillende experts en zal door deze experts beoordeeld worden.

2. Theoretisch kader

In dit hoofdstuk wordt het zoekproces naar de volgende begrippen die centraal staan binnen dit onderzoek beschreven:

- Sport
- Sociale waarde
- Meetbaar

Vervolgens zijn deze kernbegrippen op basis van de geraadpleegde literatuur gedefinieerd.

2.1. Zoekproces

Er zijn verschillende wetenschappelijke artikelen via Google, Google Scholar en Saxion bibliotheek geraadpleegd om inzicht te krijgen in verschillende definities en interpretaties van de kernbegrippen (sport, sociale waarde en meetbaar). Vervolgens is er gezocht naar de bestaande factoren van de sociale waarde waar sport een impact op heeft.

Om tot betrouwbare literatuur te komen voldoen de gebruikte bronnen binnen dit onderzoek aan de criteria van de AAOCC methode (Zie bijlage VII). In deze methode wordt er specifiek gelet op de autoriteit, accuraatheid, objectiviteit, recentheid en dekking van de bron (Bouman, 2017). Met enige uitzonderingen zijn bronnen die niet voldoen aan deze criteria niet gebruikt binnen dit onderzoek.

Autoriteit: binnen de gevonden literatuur zal er gekeken worden wie de auteur van een bepaalde bron is. De bron zal enkel toegepast worden als er achterhaald kan worden dat de auteur vaardig en betrouwbaar is betreffende zijn/haar geschreven literatuur.

Accuraatheid: de betrouwbaarheid van de geschreven informatie zal gecontroleerd worden aan de hand van welke bronnen en verwijzingen er binnen bepaalde geraadpleegde literatuur gebruikt zijn.

Objectiviteit: Bronnen zullen gebruikt worden mits deze beschikken over feiten (objectieve informatie). Bronnen die gebaseerd zijn op meningen van personen zullen worden gemeden.

Recentheid: Bronnen die uit een recent jaartal dateren zullen de voorkeur krijgen boven bronnen die uit een ouder jaartal dateren. Een uitzondering is wanneer het zeker is dat informatie niet verandert naarmate de tijd vordert. Als dit het geval is kunnen oude bronnen ook gebruikt worden.

Dekking: De informatie die uit een bepaalde bron gebruikt wordt zal de lading moeten dekken.

Wanneer een bron namelijk slechts een klein deel van het onderwerp beschrijft, wil dat niet zeggen dat een aanname over het gezochte onderwerp ook juist is.

Er zijn verschillende zoekmethoden gebruikt om tot betrouwbare informatie te komen. De eerste gebruikte methode is de sneeuwbalmethode. Bij deze methode worden literatuurreferenties van belangrijke artikelen aan de hand van de AAOCC methode gecontroleerd en gebruikt om tot meer informatie te kunnen komen over een bepaald onderwerp. Dit is een effectieve manier van het opzoeken van alle relevante literatuur van eenzelfde onderwerp. Een nadeel hiervan is dat de literatuur minder recentelijk is dan de bron waarvan de literatuur is geraadpleegd.

Naast deze methode is er gebruik gemaakt van de systematische zoekmethode. Dit is een methode waarin kernbegrippen en zoektermen ingevoerd worden in verschillende databases om tot rechtstreekse informatie te kunnen komen (Nederhoed, 2010). Binnen dit onderzoek zijn de systematische- en sneeuwbalmethode regelmatig na elkaar uitgevoerd om over relevante literatuur te kunnen beschikken.

2.2. Sport

Het begrip sport zal als eerste worden gedefinieerd vanuit de bestaande literatuur. Vervolgens zal er gekeken worden hoe sport in de praktijk, vanuit deze definities, vorm is gegeven. Tot slot zal er een conclusie getrokken worden.

2.2.1. Definitie sport

Er zijn verschillende definities van sport. Als eerste wordt de definitie van sport van Hoyng, Roques en Bottenburg (2003), die in sport(deelname)onderzoek veel gebruikt wordt, beschreven: 'Sport is een menselijke activiteit die veelal plaatsvindt in een specifiek organisatorisch verband maar ook ongebonden kan worden verricht, doorgaans met gebruikmaking van een specifiek ruimtelijke voorziening en/of omgeving, op een manier die is gerelateerd aan voorschriften en gebruiken die in internationaal verband ten behoeve van prestaties met een competitie- of wedstrijdelement in de desbetreffende activiteit of verwante activiteiten tot ontwikkeling zijn.'

De tweede definitie is geraadpleegd van Tamboer en Steenbergen (2000): 'Sport is een vaardigheidsspel gericht op het bereiken van een bepaald doel, waarbij fysieke kwaliteiten worden getest en gespeeld wordt met bepaalde middelen, volgens bepaalde regels. Dit alles vindt plaats binnen bepaalde geïnstitutionaliseerde kaders.'

Het verschil tussen de twee definities is dat de definitie van Hoyng et al. (2003) beschrijft dat sport ook ongebonden kan worden verricht terwijl er in de definitie van Tamboer en Steenbergen (2000) enkel gesproken wordt van geïnstitutionaliseerde kaders (verenigingen en bonden etc.). Hiernaast benoemen Hoyng et al. (2003) het competitie- of wedstrijdelement. Dit wordt in de definitie van Tamboer en Steenbergen (2000) niet genoemd. De overeenkomst tussen beide definities is dat de fysieke activiteit en middelen (ruimtelijke voorziening en regels) bepalend zijn voor een sport.

2.2.2. Interpretatie sport

Om tot een eigen afbakening van het begrip "sport" te komen wordt er ook gekeken naar verschillende interpretaties van dit begrip. De interpretatie van Peters en van der Tuin (2017) is als volgt beschreven: 'Dit onderzoek is nadrukkelijk gericht op de maatschappelijke effecten en waarde van sporten en bewegen. In (internationale) literatuur wordt hier niet altijd een consistente en eenduidige norm voor gehanteerd (zoals de 'beweegnorm'), in dit onderzoek is dan ook een brede interpretatie van 'regelmatig sporten en bewegen' gehanteerd (bronnen zijn alleen gebruikt wanneer deze uit zijn gegaan van meerdere malen per week sporten en bewegen, voor een langere tijd). Daarbij is geen onderscheid gemaakt tussen georganiseerde en ongeorganiseerde bewegingssporten. In dit onderzoek is de impact van regelmatig sporten en bewegen, ten opzichte van niet of nauwelijks sporten en bewegen, in kaart gebracht.'

Naast de interpretatie van Peters en van der Tuin (2017) is er gekeken hoe het begrip sport in de Richtlijn Sportdeelname Onderzoek (RSO) (Mulier instituut, 2000) is toegepast. De RSO beschrijft sport als een verrichte activiteit volgens gebruiken en regels uit de sportwereld. Vormen van fysieke activiteit, zoals lopen of fietsen naar het werk, de trap nemen, tuinieren, enz., wanneer ze duidelijk niet gerelateerd zijn aan sport of formele oefeningen, worden niet meegenomen in de RSO. Sporten die tijdens vakanties zijn beoefend tellen wel mee, maar sporten tijdens lichamelijke opvoeding niet (Mulier instituut, 2000).

Naast de eerder genoemde definities en interpretaties van sport kan de beweegnorm gebruikt worden om te analyseren in hoeverre een persoon aan fysieke inspanning doet. De opgestelde beweegrichtlijnen zijn voor volwassenen als volgt: doe minstens 150 minuten per week aan matig intensieve inspanning, verspreid over diverse dagen. Langer, vaker en/of intensiever bewegen geeft extra gezondheidsvoordeel. Doe minstens tweemaal per week spier- en botversterkende activiteiten, voor ouderen gecombineerd met balansoefeningen en voorkom stilzitten.

De beweegrichtlijnen voor kinderen (4 tot 18 jaar) verschillen deels t.o.v. de richtlijnen voor volwassenen. Voor deze doelgroep gelden de volgende richtlijnen: doe minstens elke dag een uur aan matig intensieve inspanning. Langer, vaker en/of intensiever bewegen geeft extra gezondheidsvoordeel. Doe minstens driemaal per week spier- en botversterkende activiteiten en voorkom veel stilzitten (Alles over sport, 2017).

De beweegrichtlijnen geven aan dat er een verschil is in intensiteit van het sporten en bewegen. Licht intensief bewegen gaat om huishoudelijke activiteiten zoals afwassen, klussen of yoga. Hierbij is geen sprake van een verhoogde hartslag of versnelde ademhaling. Bij een matige intensiteit is er wel sprake van een verhoogde hartslag en versnelde ademhaling. Voorbeelden van matig intensief bewegen zijn fietsen, wandelen, trampolinespringen of paardrijden. Als laatste bestaat nog een zware intensiteit van bewegen. Bij deze vorm van intensiteit is er sprake van zweten en buiten adem raken. Voetbal, handbal, hardlopen en wielrennen zijn voorbeelden van zware intensiteit (Alles over sport, 2017).

2.2.3. Conclusie begrip “sport”

Na overleg met de opdrachtgever is aan de hand van bovenstaande definities en interpretaties een eigen afbakening van het begrip “sport” tot stand gekomen. In dit onderzoek wordt niet alleen sport in organisatorisch verband maar ook ongebonden sport als sport gezien, zoals de definitie van Hoyng et al. (2003) beschrijft. Het onderscheid tussen regelmatig, niet of nauwelijks sporten van Peters en van der Tuin (2017) wordt in dit onderzoek meegenomen om te weten te komen in welke mate een persoon aan sport doet. In deze interpretatie wordt tevens geen onderscheid gemaakt tussen georganiseerde en ongebonden bewegingssporten. Dit houdt in dat sporten in recreatief verband, losstaand van een bepaalde sportorganisatie, ook als sport gezien wordt. De laatste beschreven interpretatie die gebruikt wordt in het onderzoek is van de RSO van het Mulier Instituut (2000). Hierin wordt elke vorm van sport meegenomen in het onderzoek. Deze sporten zijn opgenomen in een lijst met verschillende sporten. Vormen van bewegen waarin er geen relatie is met sport, zoals fietsen/wandelen naar het werk, tuinieren etc. worden hierin niet meegenomen en tevens, na overleg met de opdrachtgever, ook niet meegenomen in dit onderzoek. De reden hiervoor is omdat de werkzaamheden die Sportbedrijf Deventer verricht zich voornamelijk richten op bewegingssporten. Hiernaast treden de meeste sociale effecten op door het beoefenen van een sport.

De definitie van Hoyng et al. (2003) zal in dit onderzoek gebruikt worden omdat deze definitie een duidelijke weergave geeft van verschillende componenten die binnen de sport aanwezig zijn. Hiernaast zal de interpretatie en opgestelde lijst van bestaande sporten van de RSO (Mulier Instituut, 2000) gebruikt worden als afbakening om te bepalen welke sporten er bestaan. De beweegnorm zal niet van toepassing zijn binnen dit onderzoek omdat deze norm gebaseerd is op een analyse van bestaande onderzoeken naar de gezondheidseffecten van bewegen (Alles over sport, 2017). Dit onderzoek richt zich niet op gezondheidseffecten van bewegen maar op effecten van sport op de sociale waarde. Door personen te ondervragen die sporten, kunnen de effecten van sport op de sociale waarde van een

persoon worden onderzocht. Hiernaast hebben de projecten, evenementen en werkzaamheden die Sportbedrijf Deventer uitvoert betrekking tot veel verschillende vormen van sport.

2.3. Sociale waarde

Om een goed beeld te kunnen krijgen van sociale waarde zal dit begrip eerst worden gedefinieerd. Daarna wordt er een conclusie getrokken waarin uitgelegd wordt hoe het begrip ‘sociale waarde’ wordt toegepast binnen dit onderzoek. Vervolgens worden de factoren die binnen de sociale waarde bestaan besproken om tot een uiteindelijke afbakening van het begrip te komen.

2.3.1. Definitie sociale waarde

Om inzicht te krijgen wat er precies verstaan wordt onder het begrip “sociale waarde” zijn verschillende definities geanalyseerd en met elkaar vergeleken. De eerste definitie is van The Social Value Portal (2017). Deze definitie wordt beschreven als: ‘De sociale waarde verwijst naar bredere financiële en niet-financiële gevolgen van programma's, organisaties en interventies, waaronder het welzijn van individuen en gemeenschappen, sociaal kapitaal en het milieu vallen.’

De tweede definitie wordt beschreven door Social Value UK (2017): ‘Sociale waarde is de kwantificering van het relatieve belang dat mensen hechten aan de veranderingen die ze in hun leven ervaren. Sommige onderdelen, maar niet alles binnen deze waarde worden vastgelegd in marktprijzen. Het is belangrijk om deze sociale waarde te beschouwen en te meten vanuit het perspectief van degenen die beïnvloed zijn door het werk van een organisatie.’

Het verschil in de definities is dat de eerste definitie vaste aspecten van de sociale waarde beschrijft (welzijn, sociaal kapitaal en milieu) terwijl de tweede definitie beschrijft dat de sociale waarde beschouwd moet worden vanuit het perspectief van degenen die beïnvloed zijn door werk van een bepaalde organisatie. De overeenkomst tussen de definities is dat beide bronnen aangeven dat bij het kwantificeren van de sociale waarde sommige, maar niet alle waarden vastgelegd worden in marktprijzen.

2.3.2. Conclusie begrip “sociale waarde”

Om tot een eigen afbakening te komen van het begrip “sociale waarde” wordt de definitie van The Social Value Portal (2017) gehanteerd omdat deze het meest aansluit op de doelstellingen binnen dit onderzoek en toegepast kan worden op de sportbranche. De aspecten “welzijn”, “sociaal kapitaal” en “milieu” van individuen en gemeenschappen worden meegenomen in dit onderzoek om uiteindelijk de sociale waarde te bepalen. De tweede definitie beschrijft dat het belangrijk is om de sociale waarde te beschouwen en te meten vanuit het perspectief van degenen die beïnvloed zijn door het werk van een organisatie. Binnen dit onderzoek is dit tevens van belang aangezien het doel is om een meetmethode te ontwikkelen die de invloed van sport (het werk van een organisatie) op factoren van het sociale domein in kaart kan brengen.

2.3.3. Factoren van de sociale waarde van sport

Naast de analyse en het in kaart brengen van de factoren van de sociale waarde is het van belang om te onderzoeken welke factoren er binnen de sociale waarde van sport bestaan. Om dit te onderzoeken zijn er rapporten en modellen geraadpleegd waarin deze factoren in kaart zijn gebracht. Zo hebben Peters en van der Tuin (2017) in het rapport ‘de sociaaleconomische waarde van sport’, op basis van

deskresearch, de sociale waarde verdeelt in de volgende subcategorieën: criminaliteit, sociaal kapitaal, plezier, schooluitval en leerprestaties. Deze categorieën zijn in kaart gebracht in een model (zie bijlage 1). Het rapport van Peters en van der Tuin (2017) is geraadpleegd omdat dit rapport één van de aanleidingen en de basis is van dit onderzoek. Naast de benoemde subcategorieën zijn er meerdere factoren die van invloed kunnen zijn op de sociale waarde van een persoon. Het rapport van Peters en van der Tuin (2017) is gebaseerd op het Human Capital Model van fysieke activiteit (Bailey, Hillman, Arent & Petitpas, 2013). Dit model is een uitgebreide weergave van de effecten van fysieke activiteit (specifiek sport gerelateerde vormen van fysieke activiteit) en heeft als doel deze effecten in kaart te brengen. Deze effecten zijn gebaseerd op feiten uit verschillende wetenschappelijke onderzoeken. In het Human Capital Model zijn alle effecten verdeeld onder de volgende factoren:

- Fysieke waarde
- Emotionele waarde
- Persoonlijke waarde
- Sociale waarde
- Intellectuele waarde
- Financiële waarde

Hiernaast is er aan de hand van verschillende wetenschappelijke onderzoeken bepaald bij welke factoren er solide bewijs, overtuigend bewijs, gebrek aan overtuigend bewijs en geen onderbouwing is. Dit geeft aan in hoeverre bepaalde factoren meetbaar zijn. Het Kenniscentrum Sport (2017) heeft het Human Capital Model vertaald en inzichtelijk gemaakt (zie bijlage II).

Peters en van der Tuin (2017) hebben het Human Capital Model samen met de resultaten van Social Return on Investment in Sport (Davies, Taylor, Ramchandani & Christy, 2016) gebruikt als basis voor het bepalen van de hoofdgroepen van sociaaleconomische effecten van sporten en bewegen. Waarbij Peters en van der Tuin (2017) de factoren van de sociale waarde beperken tot 5 factoren, is er in het Human Capital Model rekening gehouden met meerdere factoren die invloed hebben op de sociale waarde van een persoon. Omdat het Human Capital Model uitgebreider is en meerdere aspecten van de sociale waarde beschrijft, zal ook dit model worden gebruikt om tot een afbakening te komen van het begrip “sociale waarde”.

Naast het Human Capital Model is er gekeken naar het rapport van Taylor, Davies, Wells, Gilbertson & Tayleur (2015). Dit rapport is uitgebracht na het uitvoeren van sportonderzoek door The Department for Culture, Media and Sport binnen Groot-Brittannië. Hierin is de impact van sport op de volgende factoren in kaart gebracht:

- Gezondheid
- Welzijn
- Criminaliteit
- Sociaal kapitaal
- Onderwijs

Om de factoren van de sociale waarde van sport te bepalen is er aan de hand van onderstaande bronnen gekeken naar welke factoren onder de sociale waarde vallen en het meeste bewijs leveren. Ook zal er naar overeenkomsten en verschillen worden gekeken tussen deze rapporten om uiteindelijk alle relevante factoren van de sociale waarde te bepalen.

- Model sociaaleconomische waarde van sporten en bewegen (Peters & van der Tuin, 2017) (zie bijlage I)
- Human Capital Model (Bailey, Hillman, Arent & Petitpas 2013) (zie bijlage II)
- A review of the Social Impacts of Culture and Sport (Taylor, Davies, Wells, Gilbertson & Tayleur, 2015)

Hiernaast zijn per factor aanvullende bronnen geraadpleegd waarin dieper is ingegaan op onderzoek betreffende een bepaalde factor.

Na het analyseren van deze bronnen zijn de volgende factoren van de sociale waarde in kaart gebracht (zie figuur 1):

- School en leerprestaties
- Sociaal kapitaal
- Jeugdcriminaliteit

De keuze voor deze factoren is in bijlage III, IV en V toegelicht en onderbouwd.

School en leerprestaties	Sociaal kapitaal	Jeugdcriminaliteit
Schooluitval	Sociale normen	Jeugddelinquentie
Leerprestaties	Sociale netwerken/relaties	Deelname aan jeugdbendes
Opleidingsniveau	Maatschappelijke betrokkenheid/vrijwilligerswerk	
Tijd besteed aan huiswerk	Vertrouwen	
Aanwezigheid op school	Teamwerk/samenwerking	
Sociale interactie tussen leraren en leerlingen	Respecteren van verschillen (sociale economische status, raciaal, handicap, religie, seksueel)	
Houding t.o.v. school	Veiligheid en ondersteuning	
	Sociale interactie	
	Voorkomen van sociale buitensluiting	

Figuur 1: Factoren van de sociale waarde binnen sport (Peters & van der Tuin, 2017), (Bailey, Hillman, Arent & Petitpas 2013), (Taylor, Davies, Wells, Gilbertson & Tayleur, 2015).

2.4. Meetbaar

2.4.1. Onderzoek naar bestaande gegevens

Binnen dit onderzoek is het van belang om te onderzoeken hoe de factoren meetbaar gemaakt kunnen worden om uiteindelijk een meetmethode te ontwikkelen. Om de factoren meetbaar te maken bestaat de mogelijkheid om eerst onderzoek te doen naar bestaande gegevens. Er kan intern en extern onderzoek gedaan worden naar bestaande gegevens. Dit type onderzoek is een methode om gegevens te verzamelen en te bewerken. Er zijn verschillende manieren van het gebruik van bestaande gegevens. Zo maakt Baarda (2014) onderscheid tussen de volgende manieren:

- Analyseren van bestaande numerieke gegevens, zoals ziekteverzuimgegevens.
- Analyseren van gegevens van ongestructureerde aard, zoals jaarverslagen.
- Hergebruik van onderzoekgegevens, zoals CBS-gegevens.
- Analyse van uitkomsten van verschillende verrichte onderzoeken.

Uitvoeren van onderzoek naar bestaande gegevens biedt meerdere voordelen. Zo kunnen bestaande gegevens vaak snel verkregen worden en kan het een enorme kostenbesparing opleveren namelijk de kosten van het uitvoeren van eigen onderzoek. Hiernaast kunnen er gegevens verzameld worden van respondenten die tegenwoordig eventueel niet meer te benaderen zijn en biedt deskresearch mogelijkheden tot het in kaart brengen van ontwikkelingen die door de jaren heen zijn onderzocht. Ten slotte bestaat het voordeel dat er vaak gebruik gemaakt kan worden van grote hoeveelheden data wat het onderzoek betrouwbaarder maakt.

Naast de voordelen van deskresearch zijn er ook nadelen. Zo kan het voorkomen dat de bestaande gegevens in een andere vorm worden aangetroffen of dat belangrijke gegevens ontbreken waardoor de gegevens niet direct geschikt zijn voor het beantwoorden van de eigen onderzoeksvraag. Ook kunnen de gegevens verouderd zijn (waardoor minder betrouwbaar) of is er een beperkte toegankelijkheid tot bepaalde gegevens (Baarda, 2014).

2.4.2. Eigen onderzoek

Als niet alle benodigde gegevens verkregen kunnen worden uit onderzoek naar bestaande gegevens, kan er een eigen onderzoek worden uitgevoerd. De variabelen kunnen naast deskresearch op de volgende manieren worden gemeten:

- interviews en vragenlijsten
- observeren

De keuze voor een interview wordt gemaakt als er behoefte is aan inzicht in gevoelens, kennis, houdingen of meningen en is een kwalitatieve manier van onderzoek. Deze onderzoeksmethode wordt gebruikt bij complexe onderwerpen waar nog niet veel over bekend is en waarbij het niet mogelijk is om een gestructureerde vragenlijst of observatieformulier voor te maken. Nadelen van interviews zijn dat er een afhankelijkheid bestaat van het geheugen van een respondent als de vragen over het verleden gaan en moet er ook rekening worden gehouden met de eerlijkheid van een persoon. Bij gevoelige onderwerpen zoals seks, alcohol- en drugsgebruik, gebruik van geweld, illegaal gedrag, politieke standpunten en gebruik van regels kan het voorkomen dat respondenten sociaal wenselijke antwoorden geven in plaats van eerlijke antwoorden.

Het afnemen van een vragenlijst (enquête) is een vorm van gestructureerd interviewen waar alle vragen en antwoordmogelijkheden al in staan. Deze onderzoeksmethode past bij een kwantitatieve manier van onderzoek. Deze methode wordt gebruikt als er veel over het onderwerp bekend is of als het geen ingewikkeld onderwerp betreft.

Observatie wordt als onderzoeksmethode ingezet als je wilt weten hoe mensen zich gedragen. Er kunnen ook vragen gesteld worden over het gedrag van iemand maar men is niet altijd bewust van hoe hij of zij zich gedraagt in bepaalde situaties (Baarda, 2014).

Om iets te kunnen meten zal er eerst gekeken worden of er al informatie aanwezig is betreffende de factoren die gemeten moet worden. De eerste stap hierin is om te onderzoeken of er in de literatuur informatie te vinden is over het betreffende onderwerp en hoe er in het verleden gemeten is. Op deze wijze kan er inzicht gedaan worden hoe bepaalde factoren in concreet meetbare termen vertaald zijn.

2.4.3. Conclusie onderzoek naar bestaande gegevens en eigen onderzoek

Binnen dit onderzoek kan onderzoek naar bestaande gegevens zeer nuttig zijn om te achterhalen of bepaalde factoren van de sociale waarde van sport al gemeten zijn. Ten eerste zal er onderzoek gedaan

worden naar bestaande gegevens binnen Sportbedrijf Deventer en partners om te achterhalen in hoeverre er cijfers en gegevens bekend zijn betreffende de sociale waarde van sport. Hiernaast bestaat er de mogelijkheid om extern onderzoek te doen naar bestaande gegevens. Zo kan er voor de factor “jeugdcriminaliteit” onderzocht worden of er bruikbare gegevens bekend zijn bij bureau Halt. Betreffende de factor “school en leerprestaties” zijn alle scholen binnen de gemeente Deventer organisaties die mogelijk over nuttige gegevens beschikken. Verder is de Staat van Deventer (2018) een mogelijk te benaderen organisatie. De Staat van Deventer is een kennisportal dat over actuele cijfermatige informatie beschikt over Deventer en alle wijken binnen Deventer. Factoren die niet gemeten kunnen worden aan de hand van reeds bestaand onderzoek zullen met behulp van een eigen onderzoek onderzocht worden. Er is behoefte aan de ontwikkeling van een vragenlijst om de factoren van de sociale waarde van sport, die niet uit bestaande gegevens gehaald kunnen worden, te kunnen meten.

3. Methodologie

In dit hoofdstuk wordt er beschreven welke methoden van onderzoek toegepast zullen worden om over relevante data te kunnen beschikken. Tevens wordt er beargumenteerd waarom er voor een bepaalde methode is gekozen en hoe deze uitgevoerd gaat worden. Daarop volgt een beschrijving van de steekproeftrekking met aansluitend de methode van data-analyse waarin vermeld staat hoe de verzamelde data wordt verwerkt. Het doel is om antwoord te geven op de hoofdvraag en deelvragen: “Welke meetbare factoren zijn bepalend om de sociale waarde binnen de sport in kaart te brengen?”

Deelvragen:

- Welke factoren bepalen de sociale waarde?
- Op welke factoren van het sociale domein heeft sport effect?
- Hoe kunnen deze factoren meetbaar worden gemaakt?

3.1. Onderzoeksstrategie

Om de hoofdvraag en deelvragen van dit onderzoeksproject te beantwoorden zijn er meerdere manieren van onderzoek uitvoeren mogelijk. Literatuuronderzoek, kwalitatief onderzoek en kwantitatief onderzoek zijn verschillende onderzoeksmethoden om tot informatie te beschikken. In de volgende paragrafen wordt toegelicht welke methoden zijn gekozen en waarom er voor een bepaalde methode gekozen is.

3.1.1. Deskresearch

Om tot de benodigde voorkennis te beschikken zal er deskresearch uitgevoerd gaan worden naar verschillende rapporten uit het verleden waarin de sociale waarde van sport in kaart is gebracht. In paragraaf 2.1. staat beschreven hoe het zoekproces is toegepast. Voordat er deskresearch uitgevoerd kan worden is het essentieel om de begrippen “sport” en “sociale waarde”, die binnen dit onderzoek centraal staan, te definiëren. In het theoretisch kader zijn verschillende definities beschreven. Er is belang bij het vergelijken van de definities om zo de verschillen en overeenkomsten te kunnen analyseren. Vervolgens wordt er bepaald wat er onder “sport” en wat er onder “sociale waarde” verstaan wordt. Hierna zal er literatuuronderzoek gedaan worden naar rapporten en modellen uit het verleden waarin het verband tussen sport en sociale waarde beschreven en onderbouwd is. Tevens wordt er onderzocht op welke wijze sport en de sociale waarde in kaart zijn gebracht. De uitkomsten van deze onderzoeken en kennis die is opgedaan kunnen als opstap worden gebruikt naar het operationaliseren en vormen de basis van het veldonderzoek.

3.1.2. Fieldresearch

Deskresearch zorgt voor een operationalisering door dieper in te gaan op de factoren die binnen de sociale waarde van sport vallen en te onderzoeken uit welke subcategorieën deze factoren bestaan. Hiernaast worden er bestaande meetmethoden en vraagstellingen onderzocht betreffende de factoren van de sociale waarde van sport. Uiteindelijk zullen de factoren meetbaar zijn gemaakt om de sociale waarde van sport voor Sportbedrijf Deventer te kunnen meten. Dit kan gedaan worden aan de hand van kwalitatief en kwantitatief onderzoek. Kwalitatief onderzoek is onderzoek waarbij wordt gekeken naar de waarnemingen en achterliggende overtuigingen van mensen. Dit type onderzoek wordt uitgevoerd om theorieën te onderzoeken aan de hand van open interviews, participerende observatie, bestaande documenten of groepsdiscussies. Als er sprake is van een open onderzoeksvraag kan een kwalitatieve

manier van onderzoek toegepast worden. Kwantitatief onderzoek is een gestructureerde vorm van onderzoek dat uitgevoerd wordt wanneer er behoefte is aan cijfermatige informatie. Deze informatie kan worden verzameld aan de hand van bijvoorbeeld vragenlijsten waarvan de antwoorden statistisch geanalyseerd worden om uiteindelijk antwoord te kunnen geven op de onderzoeksvraag (Baarda, 2014).

Er is gekozen voor een kwalitatieve manier van onderzoek omdat er behoefte is aan kennis en meningen van experts op het gebied van onderzoek, sport en het sociale domein om uiteindelijk een betrouwbare en valide meetmethode te kunnen ontwikkelen. De kwalitatieve onderzoeksmethode die binnen dit onderzoek toegepast zal worden bestaat uit een combinatie van expertonderzoek en de gefundeerde theoriebenadering:

- Expertonderzoek: ‘Expertonderzoek wordt toegepast als er behoefte is aan inzichten en kennis. Daarbij worden op een systematische wijze experts geïnterviewd. Binnen deze vorm van onderzoek wordt de mening achterhaald van een groot aantal experts over een bepaald onderwerp. Vervolgens worden de meningen samengevat en teruggekoppeld naar de deelnemers die commentaar geven op hun eigen mening en op de antwoorden van de andere experts.’
- Gefundeerde theoriebenadering: ‘Een methode om uit verzameld onderzoeksmateriaal, zoals uitgetypte interviewteksten, tot een theorie te komen. Er worden bij deze theorie eerst gesprekken gevoerd met een bepaalde doelgroep en daarna wordt het materiaal geanalyseerd om tot ideeën en conclusies te komen (Baarda, 2013).’

Er zullen interviews met experts plaatsvinden om meningen te achterhalen over de ontworpen meetmethode van de sociale waarde van sport. Vervolgens wordt er gebruikt gemaakt van de gefundeerde theoriebenadering om op basis van de uitgetypte interviewteksten tot een betrouwbare meetmethode te komen. De meetmethode die ontworpen zal worden betreft een kwantitatieve methode die aan de hand van toetsend onderzoek uitgevoerd kan worden.

- Toetsend onderzoek: ‘Onderzoeksmethode die toegepast wordt als er al duidelijke ideeën bestaan over hoe de werkelijkheid in elkaar zit. Er wordt op basis van eerdere waarnemingen of exploratief onderzoek een theorie getoetst om te bepalen of deze theorie klopt (Baarda, 2014).’

Er is voor dit type onderzoek gekozen omdat er behoefte is aan een toetsing en beoordeling van de ontworpen meetmethode. De meetmethode die ontworpen wordt zal een vragenlijst betreffen.

3.2. Waarnemingsmethode

Interviews

Er zijn verscheidene manieren van interviewen. Zo maakt Boeije (2012) onderscheid tussen de volgende typen interviews:

- * ongestructureerd of vrij interview/diepte interview (open interview, kwalitatief interview)
- * semi- of halfgestructureerd interview (open interview, kwalitatief interview)
- * gestructureerd of gestandaardiseerd interview

Boeije (2012) beschrijft dat er gekeken moet worden naar de volgende 4 criteria om het type interview te kunnen bepalen:

- de inhoud van de vragen
- de formulering

- de volgorde van de vragen
- de antwoordkeuze

Er zal binnen dit onderzoek gebruik gemaakt worden van halfgestructureerd interviewen. Hiervoor is gekozen omdat de bovenstaande criteria afhangen van de interviewsituatie. De open vragen die gesteld zullen worden zijn erg afhankelijk van de antwoorden van de respondenten. Door in te spelen op antwoorden van de respondenten kunnen de benodigde kwalitatieve gegevens behaald worden. Dit is de reden waarom er wordt gekozen voor open interviews. Naast de vragen die gesteld worden, komt iedere enquêtevraag aan bod tijdens de beoordeling van de experts.

3.3. Steekproeftrekking

Binnen de uitvoering van onderzoek is het mogelijk om te kiezen tussen een doelgerichte selectie van de onderzoekseenheden en een niet-doelgerichte selectie. Bij kwalitatief onderzoek wordt geen statistische representativiteit gerealiseerd omdat de kans dat iemand in de steekproef valt niet door het toeval bepaald wordt (Boeije, 2012). Daarom zal er gebruik worden gemaakt van een doelgerichte selectie wat betreft de doelgroep voor de steekproef. Er is gekozen voor een specifieke doelgroep namelijk: experts op het gebied van onderzoek, sport en het sociale domein.

De doelgroep van de respondenten binnen dit onderzoek zijn individuele personen. Deze personen zullen individueel ondervraagd worden naar hun mening over de meetmethode van de sociale waarde van sport. Het aantal experts waarbij een interview afgenomen gaat worden hangt af van de haalbaarheid en tijd. Naar schatting worden er interviews afgenomen bij 2 experts. De volgende experts zullen benaderd worden:

- Remko van den Dool, Mulier Instituut.

Het Mulier Instituut is een sociaalwetenschappelijk sportonderzoeksinstituut in Nederland. Remko van den Dool is senior onderzoeker binnen dit bedrijf en specialist op het gebied van onderzoek via internet, face-to-face enquêtes en schriftelijke vragenlijsten. Hiernaast heeft Remko van den Dool de studie sociale psychologie aan de Universiteit Leiden afgerond.

- Dirk Schaars, Kenniscentrum Sport.

Kenniscentrum Sport zet zich in voor de toepassing van praktische en wetenschappelijke kennis op het gebied van sport en bewegen. Dirk Schaars is adviseur binnen het Kenniscentrum. Zijn expertise ligt op het gebied van sport, bewegen, gezondheid en blessures. Ook probeert hij erachter te komen wat de (sociaal) economische waarde van sport en bewegen is.

Hiernaast zal er voorafgaand aan de interviews voorkennis opgedaan worden bij:

- Nienke Nije Bijvank, Instituut voor Publieke Waarden.

Instituut voor Publieke Waarden is een instituut wat onderzoek uitvoert en oplossingen ontwerpt voor publieke problemen. Nienke Nije Bijvank is binnen deze organisatie producer. Hiernaast is zij 3 jaar werkzaam geweest als programmamedewerker voor Kenniscentrum Sport.

Aan Nienke Nije Bijvank zal gevraagd worden wat haar kennis is en ervaringen zijn op het gebied van onderzoek naar sociaal-maatschappelijke impacts. Hierdoor kan er inzicht verkregen worden wat een geschikte meetmethode kan zijn voor onderzoek naar de sociale waarde van sport. Ook kan haar werkervaring bij Kenniscentrum Sport eventueel bijdragen aan de ontwikkeling van deze methode.

- Niels Peters, Ecorys.

Ecorys is een internationaal onderzoeks- en beleidsadviesbureau. Niels Peters heeft voor deze

organisatie onderzoek gedaan en het rapport 'de sociaaleconomische waarde van sporten en bewegen' geschreven. Verder is hij gespecialiseerd in het uitvoeren van de maatschappelijke kosten-batenanalyse waardoor het interessant is om met hem te bespreken in hoeverre deze analyse van toepassing kan zijn op de sociale waarde van sport. Hiernaast zal er naar zijn advies worden gevraagd wat volgens hem de meest geschikte methode is om de sociale waarde van sport te kunnen meten.

– Saskia te Velde, Verwey-Jonker Instituut.

Het Verwey-Jonker Instituut doet onafhankelijk onderzoek naar maatschappelijke vraagstukken. Saskia te Velde is binnen deze organisatie de contactpersoon van het onderzoeksthema 'sport'.

Saskia te Velde heeft kennis over de effecten van sport- en beweegprogramma's waarbij de doeleinden participatie, integratie, sociale interactie en preventie centraal staan. Haar advies zal gevraagd worden betreffende een geschikte meetmethode naar de sociale waarde van sport.

– Dirk Schaars, Kenniscentrum Sport. Er zal, voordat er een meetmethode wordt ontwikkeld, aan hem gevraagd worden wat de meest geschikte meetmethode kan zijn. Zijn advies wordt meegenomen in de ontwikkeling van de meetmethode. Na het ontwikkelen van een meetmethode wordt deze aan de hand van een interview met hem uitvoerig geanalyseerd en besproken.

– Rienk van Marle, onderzoeksdocent Saxion Deventer. Na de ontwikkeling van een meetmethode zal het oordeel van Rienk van Marle van invloed zijn op verbeteringen van de ontwikkelde methode. De manier van onderzoek en gehanteerde vraagstellingen worden aan hem voorgelegd.

3.4. Methode van data-analyse

3.4.1. Deskresearch

Na het uitvoeren van deskresearch naar de sociale waarde van sport kunnen de (bewezen) factoren van de sociale waarde die binnen de sport bestaan bepaald worden. Alle factoren van de sociale waarde van sport zullen opgedeeld worden onder subcategorieën. Per subcategorie zal er d.m.v. een tabel inzichtelijk worden gemaakt op welke factoren sport impact heeft. Vervolgens zal er onderzocht worden hoe deze factoren gemeten kunnen worden. Verschillende meetmethoden uit het verleden kunnen ter inspiratie dienen om uiteindelijk enkele ontwerpen van onderzoeksmethoden te ontwikkelen. Deze methoden worden aan de hand van de interviews met experts beoordeeld.

3.4.2. Kwalitatief onderzoek

De methode van data-analyse betreft een methode die de afgenomen interviews inzichtelijk maakt. De interviews worden met behulp van een interviewgide gehouden (zie bijlage IIX). De interviews zullen met behulp van de dictafoon op de mobiele telefoon worden opgenomen. Vervolgens zal de gesproken tekst worden getranscribeerd. De transcriptie zal een woordelijke transcriptie zijn waarbij de gesproken tekst, woord voor woord, wordt uitgetypt. Stotteren, herhalingen en tussenwerpsels worden niet meegenomen in de transcriptie. De onderwerpen en vragen die in de interviewgide beschreven staan, staan bij het transcriberen centraal. Deze onderwerpen worden vervolgens gecodeerd waardoor het eenvoudig is reacties van respondenten op bepaalde onderwerpen te analyseren (zie bijlage XI). Hierna zullen de antwoorden van verschillende respondenten op eenzelfde onderwerp met elkaar worden vergeleken. Na deze methode van data-analyse kunnen er conclusies worden getrokken en zal er een definitieve onderzoeksmethode gekozen worden. Hierop volgt een advies waarin wordt beschreven hoe de gekozen meetmethode door Sportbedrijf Deventer ingezet kan worden om de sociale waarde van sport in kaart te kunnen brengen.

4. Resultaten

In dit hoofdstuk worden de analyses en resultaten van het deskresearch en fieldresearch besproken. De beoordeling van de ontworpen meetmethoden door de experts staat hierbij centraal. Tevens zijn er alternatieve meetmethoden aan de experts voorgelegd waarop in dit hoofdstuk wordt gereflecteerd. Vervolgens is er een conclusie gevormd waarin de voordelen en nadelen van de definitieve meetmethode in kaart worden gebracht. Hiernaast wordt de validiteit en betrouwbaarheid van dit onderzoek beschreven.

In de volgende bijlagen staat aanvullende informatie die betrekking heeft op de resultaten van dit onderzoek:

Bijlage IIX: de interviewgide (inclusief verantwoording van de vragen) die tijdens de interviews gehanteerd is.

Bijlage IX: ontworpen enquête op basis van deskresearch

Bijlage X: definitieve enquête op basis van de beoordeling van experts.

Bijlage XI: interviewtranscripten en codeboom

4.1. Resultaten deskresearch

Deskresearch is van grote waarde geweest om te achterhalen welke meetbare factoren bepalend zijn om de sociale waarde binnen de sport in kaart te brengen. Voordat dit vastgesteld kon worden zijn de begrippen die binnen dit onderzoek centraal staan gedefinieerd en vervolgens is op basis van verschillende literatuur vastgesteld welke factoren bepalend zijn.

(voor resultaten zie hoofdstuk 2. Theoretisch kader).

Tevens is er aan de hand van deskresearch onderzocht welke mogelijke meetmethoden toepasbaar zijn om de sociale waarde van sport binnen de gemeente Deventer in kaart te kunnen brengen. Ten eerste is er onderzoek gedaan naar bestaande gegevens. Interne rapporten (Sportbedrijf Deventer) zijn geraadpleegd om te onderzoeken of er bestaande gegevens beschikbaar zijn betreffende de sociale waarde van sport binnen de gemeente Deventer. Hiernaast zijn de volgende organisaties benaderd om te achterhalen of er bruikbare bestaande gegevens bestaan:

- Staat van Deventer
- Bureau Halt (jeugdcriminaliteit)

Bestaande gegevens betreffende dit onderwerp zijn bij alle gecontacteerde organisaties niet aanwezig. Dit heeft ertoe geleid dat er een eigen onderzoeksmethode is ontwikkeld (zie bijlage IX). Deze is vervolgens aan de hand van fieldresearch beoordeeld.

4.2. Resultaten fieldresearch

De ontworpen enquête is voorgelegd aan experts op het gebied van sport, onderzoek en het sociale domein. Aan deze experts zijn vragen gesteld die betrekking hebben tot het meten van de sociale waarde van sport (zie bijlage IIX). Naast deze vragen is de ontworpen enquête door experts beoordeeld. In dit hoofdstuk worden de meest relevante beoordelingen en adviezen van de experts geanalyseerd om uiteindelijk een definitieve meetmethode te ontwikkelen.

4.2.1. Zelf meten of onderzoek uitbesteden

Aan de respondenten is gevraagd wat zij de meest geschikte meetmethode vinden. Er werd gevraagd of het onderzoek het beste zelf uitgevoerd kan worden, of dat organisaties benaderd moeten worden die sociaal kapitaal, school en leerprestaties en/of jeugdcriminaliteit binnen de gemeente Deventer meten. Vragen betreffende de sportparticipatie kunnen bij deze metingen toegevoegd worden om zo te onderzoeken of sportparticipatie invloed heeft op één van de benoemde factoren die door de desbetreffende organisatie onderzocht wordt. Remko van de Dool zei hierover het volgende: *'Je wilt het allemaal op individueel niveau zien te koppelen dus ik denk dat zelf ondervragen handiger is.'* Deze vraag werd ook aan Dirk Schaars gesteld met als voorbeeld de sportparticipatie mee te nemen in het leerlingvolgsysteem. Binnen het basisonderwijs is men verplicht om met een leerlingvolgsysteem (LVS) te werken. Hierin wordt er inzicht verkregen op vorderingen en resultaten van op leerling-, groeps- en schoolniveau (Rijksoverheid, 2018). Dirk Schaars vertelde hierover het volgende: *'Vanuit onderzoeksdoeleinden is het altijd fijn als er veel data beschikbaar is. De sportparticipatie in het leerlingvolgsysteem meenemen zou van toepassing kunnen zijn maar ik denk als gemeente zijnde dat je je burgers niet wil overvragen en docenten ook niet die dat dan zouden moeten onderzoeken. Daar wordt niemand blij van.'* Hij gaf wel aan dat, indien mogelijk, het uitbesteden van onderzoeksvragen wel een praktische oplossing is. Dit geldt met name voor het onderwerp 'jeugdcriminaliteit'. Er moet wel gekeken worden in hoeverre het zinvol is, aangezien er volgens Dirk Schaars rekening moet worden gehouden met de factoren die buiten de sport van invloed zijn op school en leerprestaties, sociaal kapitaal en jeugdcriminaliteit.

4.2.2. Geschikte doelgroep

Kijkend naar de fragmenten van de afgenomen interviews blijkt dat beide respondenten van mening waren dat de meting van de sociale waarde van sport uitgevoerd moet worden op een specifieke doelgroep. Remko van den Dool vindt de jeugd de meeste geschikte doelgroep voor dit onderzoek: *'Het is wel praktisch om de hele vragenlijst op jeugd te richten. Bij volwassenen zullen ook wel positieve sociale aspecten zijn maar dat wordt veel minder uitgesproken. Voor volwassenen richten de effecten van sport zich veel meer op gezondheid. Eenzame ouderen kunnen door middel van sportclubjes wel worden geactiveerd maar dat gaat echt om 70+ers.'* Dirk Schaars vindt de focus op een specifieke doelgroep ook belangrijk: *'We weten over het algemeen als je heel gericht op doelgroepen aan de slag gaat, dat het effect veel groter zal zijn. Je moet zover als het kan specificeren.'* Aan hem werd de vraag gesteld of het richten op de jeugd een goede optie is. Hij gaf aan: *'Hier zou denk ik Sportbedrijf Deventer een belangrijke stem in moeten hebben. Dan denk ik aan het gemeentelijk beleid. Er wordt namelijk geld gepompt in de sportsector door de gemeente in Deventer en daarmee willen ze iets bereiken. En dat wil je bereiken bij een bepaalde groep. Dus zal het mij logisch lijken dat je dan ook die groep, waar je je beleid op richt gaat bevragen wat de effecten zijn van sport en wat voor waarde dat vertegenwoordigd. Dat zou mijn eerste insteek zijn, om de groepen te kiezen die de speerpunten zijn in het beleid van Sportbedrijf/de gemeente.'* Er moet volgens hem wel rekening mee worden gehouden dat de respondenten gelijkwaardig en vergelijkbaar zijn: *'Maar dan moet je wel gelijke groepen selecteren zodat je straks geen verschillende groepen gaat vergelijken. Anders ben de je niet de effecten van het sportproject aan het vergelijken maar ben je andere effecten aan het bekijken waar je niet van weet wat het precies is.'*

4.2.3. De sociale waarde van sport in het algemeen meten

Met 'de sociale waarde van sport in het algemeen meten' wordt bedoeld dat de ontworpen meetmethode een methode betreft dat op individueel niveau de algemene sportparticipatie van een persoon meet. Naast het meten van de sportparticipatie wordt het niveau van school en leerprestaties, sociaal kapitaal en jeugdcriminaliteit van een persoon gemeten. Uiteindelijk kan er in de analyse van de resultaten gekeken worden of personen met een lage sportparticipatie lager/hoger scoren op de drie genoemde factoren dan personen met een hoge sportparticipatie.

Deze manier van meten is in twijfel gebracht door de mening van Dirk Schaars. Toen er aan hem over deze algemene meting gevraagd werd vertelde hij: *'Dat komt vaak overeen met de boodschap die wij aan gemeenten doorgeven als zij vragen 'maak nou is duidelijk; hoeveel sociale effecten levert sport op?'. Dat kunnen wij niet in zijn algemeenheid zeggen, wat we alleen in zijn algemeenheid kunnen zeggen is dat er sociale effecten op kunnen treden, onder de juiste voorwaarden. Maar dan moet je eerst weten wat je juiste voorwaarden lokaal zijn. Want als die er niet zijn, bijvoorbeeld je hebt een criminele kickboks school, ga je niet tegen de gemeenteraad zeggen dat er positieve sociale effecten zijn.'* Lokale omstandigheden binnen bepaalde sportverenigingen of sportprojecten zijn volgens hem bepalend of sociale effecten gaan optreden of niet. Zijn advies is om in plaats van de algemene sociale waarde van sport in de gemeente Deventer te meten, de resultaten van sportprojecten en interventies te meten: *'Ik denk wel dat het een meerwaarde heeft om op interventie niveau te zitten want als je te grote groepen gaat vergelijken, dus niet de specifieke effecten van een interventie gaat meten, maar op een indirecte manier een bepaald effect proberen vast te stellen, dan weet je niet of een bepaalde sportinterventie effect heeft gehad op de jeugdcriminaliteit bijvoorbeeld'*. Hij geeft advies om interventie niveau te gaan meten omdat het in zijn algemeenheid meten te lastig en onbetrouwbaar is: *'Dat is ook het lastige en dat kan je jezelf niet verwijten. Het sociaal onderzoek is gewoon niet zo ver dat ze dat kunnen. We weten gewoon niet wat alle factoren nou zijn en het oorzakelijk verband. Qua gezondheid is het anders daar weet je gewoon als je sport er bepaalde stoffjes vrij komen en die zorgen voor minder hart- en vaatziekten, punt. Maar het sociale hangt niet per se af van stoffjes in het lichaam en is moeilijker te onderzoeken. Je weet de oorzakelijke factoren niet.'*

Dat sport een indirect effect heeft op de sociale waarde maakt het volgens hem ook lastig om in het algemeen te gaan meten: *'Maar dan zit je nog steeds met die indirecte sociale effecten. Die kan je dan nog steeds niet hardmaken want dat verschilt weer per sport en locatie. Door in zijn algemeenheid te meten ga je lastig te weten komen wat de sociale effecten zijn. En dat is wat jij wilt weten.'*

Naast deze argumenten geeft Dirk aan dat er kennis aanwezig moet zijn over de termijn wanneer sociale effecten na sportparticipatie gaan optreden: *'Ja dit is een ideaal plaatje wat ik schets. Je zou ook de elementen van jouw onderzoek in mee kunnen nemen en sowieso als je een advies geeft aan Sportbedrijf dat meenemen. Dat je eerst een 0 situatie meet, en het liefst nog een t1 en misschien t2 situatie, waarvan je realistisch mag verwachten dat het effect heeft. Als je naar 2 weken bijvoorbeeld al een sportproject gaat evalueren heeft dit geen nut want het effect van sport geldt pas over langere tijd. Ik zit nu op die gezondheidskant, als jij wilt afvallen ga je niet na 2/3 weken meten want die effecten duren langer. Maar je bloeddruk bijvoorbeeld kan je wel gelijk meten dus het hangt er ook van af wat voor effecten wil je meten. En wat weet je van de termijn wanneer sociale effecten gaan optreden?'*

4.2.4. Factoren die buiten de sportparticipatie van invloed zijn op de sociale waarde

Volgens beide respondenten is het van belang om factoren die buiten de sportparticipatie van invloed zijn op school en leerprestaties, sociaal kapitaal en jeugdcriminaliteit, mee te nemen in de vragenlijst. Op deze manier kunnen deze factoren gefilterd worden en is het mogelijk om uiteindelijk gelijkwaardige personen met elkaar te vergelijken. Zo benadrukt Dirk Schaars: *‘Wat ik dus begrijp is dat je meet wie zijn sporters en wie zijn niet-sporters en dat je dat gaat koppelen aan effecten. Maar dat zal je moeten corrigeren voor een aantal andere factoren waarvan je weet dat die ook van invloed gaan zijn op die factoren zoals leerprestaties.’* *‘We weten bijvoorbeeld dat sociaal economische status een oorzakelijke factor kan zijn, misschien ook wel gewicht. Maar ik haal er niet uit dat je dat niet gaat corrigeren. Als je dat niet doet wordt het heel lastig om hard te kunnen maken dat er überhaupt een verband is tussen sporten en die effecten van sporten.’* Maakt Dirk Schaars duidelijk. Zo geeft ook Remko van den Dool aan: *‘Dan zou je de etnische achtergrond kunnen vragen. Voor sportdeelname is etnische achtergrond bepalend. Opleiding en handicaps zijn ook bepalend wat betreft sportdeelname.’*

Onderstaand figuur geeft weer welke fragmenten er bij welke onderwerpen zijn geraadpleegd.

Beoordeling en adviezen experts	Onderwerp	Fragmenten
Onderzoek uitbesteden	Individueel niveau Leerlingvolgsysteem Jeugdcriminaliteit	1.18 2.21 2.22
Geschikte doelgroep	Jeugd Algemeen Gemeente beleid Gelijkwaardige groepen	1.41 2.6 2.5 2.12
Algemeen meten	Juiste voorwaarden Interventies Oorzakelijke factoren Termijn optreden van effecten	2.26 2.23 2.28 2.11
Factoren van invloed buiten sport	Algemeen Sociaal economische status Etnische achtergrond, opleiding, handicaps	2.1 2.2 1.6

Figuur 2: Codeboom interviews

4.2.5. De enquête

Om een juiste vraagstelling en antwoordmogelijkheden in de enquête toe te passen is er gebruik gemaakt van de expertise van Rienk van Marle. Met deze onderzoeksdocent binnen Saxion Deventer zijn twee contactmomenten geweest waarin de vraagstellingen en antwoordmogelijkheden zijn beoordeeld en aangepast. Vervolgens is aan Remko van den Dool gevraagd om dit opnieuw te beoordelen en hiernaast te kijken of alle onderwerpen relevant zijn. Per vraag is er naar zijn oordeel gevraagd en zijn de nodige aanpassingen verricht. Dirk Schaars heeft de enquête in het algemeen beoordeeld maar zijn expertise ligt niet bij het ontwerpen van vragenlijsten.

In onderstaand figuur staan de fragmenten die van invloed zijn geweest op de aanpassingen van de enquête.

Algemene vragen enquête	Postcode	1.5
Sportparticipatie	Soort sport	1.7, 1.8, 1.12, 2.27
	Sportfrequentie	1.9, 1.10, 1.11, 1.13
School en leerprestaties	Type opleiding	1.14
	Schoolverzuim	1.15, 1.16
	Cito/IEP/Route 8 score	1.22, 1.23
	Schooluitval	1.24, 1.25
	Cognitief vermogen	1.26, 1.27
Sociaal kapitaal	Sociale normen	1.28, 1.29, 1.30
	Vertrouwen	1.31
	Vrijwilligerswerk	1.33
Jeugdcriminaliteit	Misdrijf	1.34, 1.35
	Strafblad	1.36, 2.31
	Jeugdbendes	1.37
	Bureau Halt	1.39
Overige vragen		1.42

Figuur 3: Fragmenten enquêtevragen

5. Conclusies

In dit hoofdstuk worden de belangrijkste resultaten uit voorgaand hoofdstuk samengevat en wordt er antwoord gegeven op de hoofdvraag en deelvragen.

5.1. Conclusie deskresearch

Antwoorden op de hoofdvraag en deelvragen binnen dit onderzoek zijn aan de hand van het theoretisch kader (zie hoofdstuk 2) en aanvullende informatie te vinden in bijlagen III, IV en V, in dit hoofdstuk kort samengevat.

Antwoord op deelvraag 1: Welke factoren bepalen de sociale waarde?

De aspecten “welzijn” “sociaal kapitaal” en “milieu” van individuen en gemeenschappen worden meegenomen in dit onderzoek om uiteindelijk de sociale waarde te kunnen bepalen. Hiernaast is het belangrijk om de sociale waarde te beschouwen en te meten vanuit het perspectief van degenen die beïnvloed zijn door het werk van een organisatie. Binnen dit onderzoek is dit tevens van belang aangezien het doel is om een meetmethode te ontwikkelen die de invloed van sport (het werk van een organisatie) op factoren van het sociale domein in kaart kan brengen. Om de waarde daadwerkelijk in euro's om te zetten kan de maatschappelijke kosten-batenanalyse van toepassing zijn (Peters & van de Tuin, 2017). Hoe dit toegepast kan worden, staat beschreven in hoofdstuk 7 (Advies).

Antwoord op deelvraag 2: Op welke factoren van het sociale domein heeft sport effect?

Op de volgende drie factoren van het sociale domein heeft sport effect:

- School en leerprestaties
- Sociaal kapitaal
- Jeugdcriminaliteit

Antwoord op deelvraag 3: Hoe kunnen deze factoren meetbaar worden gemaakt?

Deskresearch heeft uitgewezen dat deze factoren meetbaar gemaakt kunnen worden door de hantering van relevante en betrouwbare vraagstellingen en antwoordmogelijkheden. Deze vragen kunnen aan de hand van een enquête door respondenten beantwoord worden. Ter inspiratie zijn enquêtes geraadpleegd waarin vragen gebruikt zijn uit bestaande onderzoeken naar de factoren en die binnen dit onderzoek centraal staan (sportparticipatie, school en leerprestaties, sociaal kapitaal en jeugdcriminaliteit). Vervolgens hebben de experts hier hun oordeel over gegeven waarna enkele aanpassing zijn aangebracht.

Antwoord op de hoofdvraag: Welke meetbare factoren zijn bepalend om de sociale waarde binnen de sport in kaart te brengen?

De volgende meetbare factoren van de sociale waarde zijn bepaald en inzichtelijk gemaakt in onderstaande tabel.

School en leerprestaties	Sociaal kapitaal	Jeugdcriminaliteit
Schooluitval	Sociale normen	Jeugddelinquentie
Leerprestaties	Sociale netwerken/relaties	Deelname aan jeugdbendes
Opleidingsniveau	Maatschappelijke betrokkenheid/vrijwilligerswerk	
Tijd besteed aan huiswerk	Vertrouwen	

Aanwezigheid op school	Teamwerk/samenwerking	
Sociale interactie tussen leraren en leerlingen	Respecteren van verschillen (sociale economische status, raciaal, handicap, religie, seksueel)	
Houding t.o.v. school	Veiligheid en ondersteuning	
	Sociale interactie	
	Voorkomen van sociale buitensluiting	

Figuur 4: Factoren van de sociale waarde binnen sport (Peters & van der Tuin, 2017), (Bailey, Hillman, Arent & Petitpas 2013), (Taylor, Davies, Wells, Gilbertson & Tayleur, 2015).

Naast deze factoren is het van belang om de sportparticipatie en de sportfrequentie te meten. Zo kunnen de resultaten van personen met een lage sportfrequentie vergeleken worden met de resultaten van personen met een hoge sportfrequentie.

5.2. Conclusie Fieldresearch

In deze paragraaf worden de belangrijkste resultaten uit de interviews samengevat. De onderwerpen uit paragraaf 4.2 (Resultaten fieldresearch) worden nader behandeld. Hiernaast wordt er opnieuw gekeken naar het antwoord op de hoofdvraag.

Zelf meten of onderzoek uitbesteden

De respondenten hadden verschillende meningen over dit onderwerp. Volgens Remko van den Dool gaat de voorkeur uit naar zelf meten. Hierdoor kunnen de gegevens op individueel niveau gekoppeld worden. Dirk Schaars gaf aan dat het, indien mogelijk, handiger is om organisaties te benaderen die sociaal kapitaal, school en leerprestaties en/of jeugdcriminaliteit binnen de gemeente Deventer meten. Er moet dan wel gekeken worden of dit reëel is. Hiernaast moet er rekening worden gehouden met de factoren die buiten de sport van invloed zijn op school en leerprestaties. Deze moeten dan ook in de metingen van organisaties mee worden genomen.

Geschikte doelgroep

Uit de interviews met de respondenten is gebleken dat het geadviseerd wordt om het onderzoek uit te voeren op een specifieke doelgroep. Remko van den Dool vindt, kijkend naar de factoren van de sociale waarde van sport, de jeugd de meest geschikte doelgroep om onderzoek op uit te voeren. Volgens hem zullen de resultaten van de sociale waarde bij volwassenen er minder uitspringen dan bij jongeren. Volgens hem zijn bijvoorbeeld gezondheidseffecten van sport meer van invloed op volwassenen dan sociale effecten.

Dirk Schaars maakt duidelijk dat het zo ver mogelijk specificeren van de doelgroep het grootste effect en de meest betrouwbare resultaten zal opleveren. De meest geschikte doelgroep voor het uitvoeren van onderzoek zijn volgens hem groepen die speerpunten zijn in het beleid van de gemeente Deventer en Sportbedrijf Deventer. Wel moet er volgens hem rekening mee worden gehouden dat deze groepen gelijkwaardig zijn wat betreft factoren die buiten de sportparticipatie invloed hebben op sociale waarde.

De sociale waarde van sport in het algemeen meten

Volgens Dirk Schaars is de sociale waarde van sport in zijn algemeenheid lastig te meten. Hij geeft aan

dat sociale effecten op kunnen treden onder de juiste voorwaarden bij een sportvereniging, sportproject of sportinterventie. Hij geeft hiernaast aan dat het oorzakelijke verband van sociale effecten lastig te bepalen is. Hiernaast heeft sport een indirect effect op de sociale waarde wat ook meer moeilijkheden geeft bij de manier van het algemeen meten van de sociale waarde van sport. Dirk Schaars adviseert om de meting van de sociale effecten van sport uit te voeren bij een specifiek sportproject of interventie die (mede) als doel heeft sociale effecten te bereiken. Remko van den Dool vindt het uitvoeren van een enquête een goede optie omdat de sociale effecten van sport op deze manier op individueel niveau gekoppeld kunnen worden.

Factoren die buiten de sportparticipatie van invloed zijn op de sociale waarde

Mocht het onderzoek in het algemeen en aan de hand van de ontworpen enquête uitgevoerd worden, is het volgens beide respondenten belangrijk om factoren die buiten de sportparticipatie van invloed zijn op school en leerprestaties, sociaal kapitaal en jeugdcriminaliteit mee te nemen in de vragenlijst. Als deze factoren niet mee worden genomen, is het uiteindelijk niet betrouwbaar om te bepalen dat sport ervoor gezorgd heeft dat een sociaal effect heeft opgetreden. Als factoren buiten de sport bevraagd worden, kunnen er later gelijke groepen met elkaar vergeleken worden. Voorbeelden van factoren die buiten de sport van invloed zijn op de sociale waarde zijn volgens de respondenten: etnische achtergrond, opleiding en handicaps.

Antwoord op de hoofdvraag: Welke meetbare factoren zijn bepalend om de sociale waarde binnen de sport in kaart te brengen?

Volgens de respondenten zijn de factoren die buiten de sport van invloed zijn op de sociale waarde, meetbare factoren die bepalend zijn om een betrouwbaar onderzoek uit te kunnen voeren. In het advies zal er bepaald worden in hoeverre deze factoren mee worden genomen in de definitieve meetmethode.

6. Validiteit en betrouwbaarheid

Om te beoordelen of er op de juiste manier gemeten is, wordt in dit hoofdstuk de validiteit van dit onderzoek bepaald. Binnen het begrip “validiteit” wordt er gekeken of de resultaten uit het onderzoek overeenkomen met de werkelijkheid. Er is onderscheid gemaakt tussen begripsvaliditeit, interne- en externe validiteit (Baarda, 2014).

6.1. Begripsvaliditeit

Binnen dit onderdeel van validiteit wordt er gekeken of de begrippen die gemeten moesten worden, ook daadwerkelijk de juiste begrippen betreffen die onderzocht zijn. Om dit te bewerkstelligen is er belang bij een duidelijke afbakening en definiëring van een bepaald begrip. De begrippen die binnen dit onderzoek centraal staan zijn: sport, de sociale waarde en meetbaar. In het theoretisch kader is op basis van literatuuronderzoek een aantal definities van de begrippen geanalyseerd en is een duidelijke afbakening gecreëerd om de begrippen valide te maken. Deze begrippen zijn tevens tijdens de interviews met de experts toegelicht om de begripsvaliditeit hoog te houden.

6.2. Interne validiteit

Binnen het onderdeel interne validiteit wordt de kwaliteit van de onderzoeksmethode beschreven. Als de juiste conclusies getrokken kunnen worden vanuit de gekozen onderzoeksmethode is een onderzoek intern valide (Baarda, 2014). Er is gekozen om halfgestructureerd te interviewen waarin objectieve vragen gesteld werden aan experts op het gebied van onderzoek, sport en het sociale domein. Door een interviewgide aan te houden en door te vragen naar de onderbouwing van meningen van de experts is het onderzoek intern valide. Hiernaast is dezelfde techniek bij alle experts gehanteerd zodat de vragen niet anders geïnterpreteerd werden.

6.3. Externe validiteit

Generalisatie is belangrijk als het gaat om externe validiteit. De conclusies van het onderzoek moeten te generaliseren zijn naar andere personen in andere situaties. Binnen dit onderzoek is het onderdeel generalisatie niet van toepassing omdat de kwalitatieve methode van dit onderzoek zich richt op een kleine groep participanten. Door een selectieve steekproef te kiezen die over de nodige kennis en ervaring beschikt betreffende onderzoek naar de sociale waarde van sport er is de benodigde informatie gewonnen. De interviews die met deze personen zijn gehouden hoeven niet van toepassing te zijn op andere personen die bijvoorbeeld geen kennis hebben over onderzoek, sport en het sociale domein.

Wel is door de kleine groep participanten de externe validiteit relatief beperkt. Het is optioneel om in vervolgonderzoek de ontworpen meetmethode eerst te testen voordat deze op een grotere doelgroep wordt toegepast. Zo kan er geanalyseerd worden of alle onderwerpen op een correcte manier aan bod komen.

6.4. Betrouwbaarheid

Om de betrouwbaarheid van dit onderzoek te beoordelen wordt er gekeken of de meting niet berust op toevallige fouten. Om toevallige fouten te voorkomen is er gekozen voor een doelgerichte selectie van de steekproef zodat de respondenten in staat waren om alle vragen te beantwoorden. De keuze voor het houden van open interviews heeft ervoor gezorgd dat het gesprek gecontroleerd kon worden en er

doorgevraagd kon worden naar de onderbouwing van bepaalde meningen van experts. Hiernaast zijn de begrippen die centraal staan binnen dit onderzoek toegelicht zodat deze niet verkeerd geïnterpreteerd werden. Deze interviews zijn in gesloten ruimtes gehouden om op deze manier het concentratievermogen van de onderzoeker en respondent niet negatief te beïnvloeden.

De mate van betrouwbaarheid kan verder bepaald worden door te kijken of de gekozen onderzoeksmethode ervoor zorgt dat als het onderzoek opnieuw uitgevoerd wordt, de resultaten (ongeveer) hetzelfde zullen zijn. Dit heeft met name betrekking tot kwantitatief onderzoek. Zo kan er bij kwantitatief onderzoek gekeken worden naar test–hertest betrouwbaarheid en homogeniteit van de vragen (Baarda, 2014). Bij dit (kwalitatief) onderzoek kunnen antwoorden van verschillende respondenten afwijken omdat er op het gebied van onderzoek naar de sociale waarde van sport nog niet veel bekend is. Verschillende meningen van verschillende respondenten zullen met elkaar vergeleken worden om uiteindelijk een conclusie te kunnen trekken.

Om de mate van de betrouwbaarheid binnen dit onderzoek hoog te houden is het belangrijk dat er een correcte manier van dataverwerking is toegepast. Aan de hand van de geluidsopnames van de afgenomen interviews, zijn er transcripten uitgewerkt. Deze zijn vervolgens gecodeerd zodat de data eenvoudig te analyseren is. Hiernaast kan de topiclijst hergebruikt worden als er behoefte is aan extra informatie van eventueel andere experts.

Ook is de informatie die voorgelegd is aan experts betrouwbaar. Deze informatie is namelijk gebaseerd op deskresearch van verschillende wetenschappelijke onderzoeken die aan de hand van de AAOCC methode beoordeeld zijn.

7. Advies

In dit hoofdstuk worden verschillende opties en afwegingen beschreven over het inzetten van de ontworpen meetmethode. Het adviesdoel zal een meetmethode omvatten waarin inzichtelijk gemaakt kan worden wat de sociale waarde van sport binnen de gemeente Deventer is. Het advies zal gebaseerd en ondersteund worden uit de resultaten van deskresearch en de interviews. De managementvraag/adviesvraag staat in dit hoofdstuk centraal:

“Hoe kan de sociale waarde van sport inzichtelijk en meetbaar worden gemaakt voor Sportbedrijf Deventer?”

Er worden concrete acties voor de opdrachtgever bepaald en inzichtelijk gemaakt in de PDCA-cyclus. Tot slot zal er een realistische schatting worden gemaakt van de kosten van het inzetten van de ontworpen meetmethode.

7.1. Adviesopties

Om Sportbedrijf Deventer een onderbouwd advies te kunnen geven worden er twee mogelijkheden beschreven die de sociale waarde van sport binnen de gemeente Deventer kunnen meten. De voordelen en nadelen van beide opties worden toegelicht en afgewogen om uiteindelijk tot een conclusie te komen wat de meest effectieve en haalbare optie is.

Adviesoptie 1: toepassen van een enquête

Uit de resultaten van fieldresearch blijkt dat het toepassen van een enquête een serieuze optie is om de sociale waarde van sport binnen de gemeente te kunnen meten. Naast de resultaten van de interviews is Baarda (2014) geraadpleegd om de voordelen en nadelen van een enquête te analyseren. Om de sociale waarde van sport binnen de gemeente Deventer te kunnen meten is het voordeel van een enquête dat de benodigde gegevens op individueel niveau verkregen kunnen worden. Ook kunnen alle factoren van de sociale waarde van sport bevraagd worden. Hiernaast kan er door middel van een enquête een grote groep respondenten bereikt worden. Dit is bij dit onderzoek van groot belang aangezien er cijfermatige informatie op grote schaal verkregen moet worden. Een ander voordeel is dat de objectiviteit gewaarborgd wordt. Personen kunnen niet beïnvloed worden door bijvoorbeeld een interviewer of observator. Verder kunnen de resultaten statistisch geanalyseerd worden om deze resultaten uit te kunnen drukken in percentages of cijfers.

Het nadeel van een enquête is dat de kans bestaat dat respondenten sociaal wenselijke antwoorden geven. Dit zal vermoedelijk betrekking hebben tot onderwerp ‘jeugdcriminaliteit’. Hiernaast is het nadelig dat de vragenlijst een groot aantal vragen zal betreffen aangezien er relatief veel factoren een rol spelen binnen de sociale waarde van sport. Dit kan ervoor zorgen dat de respons laag zal zijn. Een laatste nadeel is dat de onderzoeksmethode een zelfreflectie van een persoon zal betreffen. Dit verlaagt de betrouwbaarheid van de werkelijke situatie.

Adviesoptie 2: onderzoek uitbesteden (organisaties benaderen die sociaal kapitaal, school en leerprestaties of jeugdcriminaliteit meten binnen de gemeente Deventer om sportparticipatie mee te nemen in hun metingen)

Naast het inzetten van een enquête kunnen organisaties benaderd worden die sociaal kapitaal, school en leerprestaties of jeugdcriminaliteit binnen de gemeente Deventer meten. Vragen betreffende de sportparticipatie kunnen bij deze metingen toegevoegd worden om zo te onderzoeken of sportparticipatie invloed heeft op één van de benoemde factoren die door de desbetreffende

organisatie onderzocht wordt. Voordeel hiervan is dat er zelf geen onderzoek uitgevoerd hoeft te worden. Dit bespaart tijd en geld. Hiernaast is er een grote kans dat de meetmethode van hoge betrouwbaarheid is, mits de benaderde organisatie een betrouwbare speler is in het onderzoeksveld. Per factor van de sociale waarde van sport staan hieronder voorbeelden van geschikte organisaties die vragen over sportparticipatie mee kunnen nemen in hun metingen.

Jeugdcriminaliteit:

- Onderzoeksinstituut WODC van het Ministerie van Justitie en Veiligheid. Deze organisatie voert om de 5 jaar onderzoek uit naar zelfgerapporteerde jeugdcriminaliteit. ‘Dit onderzoek is verricht in een representatieve groep van jongeren in de leeftijd van 10 tot en met 17 jaar. In totaal zijn aan deze jongeren 33 verschillende delicten voorgelegd die betrekking hebben op vernielingen, vermogens-, gewelds-, drugs- en internetdelicten. In deze studie is tevens de relatie van delinquentie met risico- en beschermende factoren onderzocht. Daartoe zijn risico en beschermende factoren gemeten in de domeinen van het individu, het gezin, de school, de vriendengroep en de buurt.’ (WODC, 2018).
- Bureau Halt.
- Politie Deventer.

School en leerprestaties:

- Basisscholen in de gemeente Deventer. Binnen het basisonderwijs is men verplicht om met een leerlingvolgsysteem (LVS) te werken. Hierin wordt er inzicht verkregen op vorderingen en resultaten van op leerling-, groeps- en schoolniveau (Rijksoverheid, 2018).

Sociaal kapitaal: –

7.2. Criteria adviesopties

Om een keuze te maken welke adviesoptie het meest geschikt is, zullen de twee opties aan de hand van verschillende criteria worden beoordeeld. De criteria zijn gekozen op basis van het boek ‘Methoden en technieken’ van Baarda (2014) en de resultaten van de interviews. De gekozen criteria zijn:

- Realistisch
- Volledig
- Betrouwbaar
- Valide
- Financieel haalbaar

Haalbaarheid

Het criterium ‘haalbaarheid’ is het belangrijkste onderdeel van de gekozen criteria. Het is van groot belang om te analyseren in hoeverre het daadwerkelijk mogelijk is om een meetmethode uit te voeren.

Volledigheid

Dit criterium geeft weer in hoeverre alle factoren van de sociale waarde van sport onderzocht kunnen worden.

Betrouwbaarheid

Onder betrouwbaarheid wordt verstaan of de meetmethode niet berust op toevallige fouten. Er zal gekeken worden hoe groot de kans is dat meetmethode (ongeveer) dezelfde resultaten zal weergeven als de meting onder dezelfde omstandigheden opnieuw wordt uitgevoerd.

Validiteit

Bij dit onderwerp wordt er bepaald of er met de meetmethode daadwerkelijk de factoren en begrippen worden gemeten, die gemeten moeten worden. Hierin speelt de doelgroep een belangrijke rol. Tevens bestaan er variabelen die invloed kunnen hebben op het begrip wat getracht is te meten. Er zal geanalyseerd worden in hoeverre de meetmethoden valide zijn.

Financiële haalbaarheid

Het laatste criterium bepaalt of het uitvoeren van een meetmethode op financieel gebied haalbaar is. De kosten van inzet van personeel, benodigde software en instrumenten spelen hierin een rol.

De criteria worden op basis van de onderstaande scores met elkaar vergeleken:

✓	Laag
✓ ✓	Gemiddeld
✓ ✓ ✓	Hoog

Figuur 5: scores criteria

Niet alle criteria spelen zijn gelijkwaardig wat betreft belangrijkheid. Daarom is schematisch weergegeven hoe hoog de mate van importantie is per criterium. Deze mate is als weging bepaald waarin een score van 1 tot en met 3 kan worden gegeven. Hierin betreft het cijfer 1 een lage mate van belangrijkheid en het cijfer 3 een hoge mate van belangrijkheid:

Criteria	Weging
Haalbaarheid	3
Volledigheid	1
Betrouwbaarheid	3
Validiteit	3
Financiële haalbaarheid	2

Figuur 6: weging criteria

Haalbaarheid

In hoeverre het haalbaar is dat een meetmethode überhaupt uitgevoerd kan worden krijgt de hoogste score qua belangrijkheid. Als de meetmethode namelijk niet of in beperkte mate toegepast kan worden, kunnen de gewenste resultaten niet worden bereikt.

Volledigheid

Dit onderdeel krijgt de laagste score. Als bijvoorbeeld één bepaalde factor van de sociale waarde van sport niet gemeten kan worden, is er nog geen man over boord. Als dit het geval is kan er in de toekomst altijd nog worden gekeken of het van belang is om de niet-onderzochte factor aan de hand van een andere methodiek te onderzoeken.

Betrouwbaarheid en validiteit

Deze twee criteria krijgen de hoogste score aangezien op gebied van onderzoek dit officiële criteria zijn om de kwaliteit van het meetinstrument te bepalen.

Financiële haalbaarheid

Het uitvoeren van onderzoek kost tijd en geld. Toch is er naar schatting geen groot budget voor nodig om het onderzoek uit te voeren aangezien de onderzoeksmethode in dit rapport wordt ontwikkeld. Slechts de instructie, uitvoer en analyse van de resultaten zullen betrekking hebben op de financiën.

7.3. Afweging

Om te bepalen welke adviesoptie de meest geschikte is, zal er in dit hoofdstuk een afweging worden weergegeven waarin de uiteindelijke scores en weging van de criteria geschematiseerd zijn. Per criterium wordt er een score gegeven op basis van de, in het vorige hoofdstuk, benoemde scores. Deze scores worden vervolgens vermenigvuldigd met de weging van een bepaald criterium. Vervolgens worden alle scores per adviesoptie bij elkaar opgeteld wat doorslaggevend zal zijn voor het definitieve advies.

Criteria	Weging	Optie 1 (Enquête)	Score	Optie 2 (Uitbesteden)	Score
Haalbaarheid	3	✓✓✓	9	✓	3
Volledigheid	1	✓✓✓	3	✓✓	2
Betrouwbaarheid	3	✓✓	6	✓✓	6
Validiteit	3	✓✓	6	✓✓	6
Financiële haalbaarheid	2	✓✓	4	✓✓	4
Totaal			28		21

Figuur 7: scores adviesopties

Adviesoptie 1: toepassen van een enquête

Haalbaarheid: Het is zeer haalbaar en realistisch om de ontworpen enquête (zie bijlage X) met de juiste instructie af te nemen binnen de gemeente Deventer. Er bestaat geen risico wat de uitvoer hiervan belemmert.

Volledigheid: Door een enquête te hanteren kunnen, aan de hand van de juiste vraagstelling, alle factoren van de sociale waarde in één onderzoeksmethode onderzocht worden. Hierdoor worden alle sociale factoren behandeld waar sport een invloed op heeft.

Betrouwbaarheid: Het afnemen van een enquête heeft niet de hoogste betrouwbaarheid aangezien het een zelfrapportage betreft van een persoon. Met name voor de factor 'jeugdcriminaliteit' bestaat de kans dat de respondent een sociaal wenselijk antwoord geeft, in plaats van de waarheid. De betrouwbaarheid kan verhoogd worden door de enquête uit te voeren op een specifieke doelgroep die de vragen serieus zal beantwoorden.

Validiteit: Het uitvoeren van een enquête kan voor een groot deel, maar niet volledig valide zijn. Dit komt omdat sport een indirect effect heeft op de factoren van de sociale waarde. Hiernaast bestaan er factoren buiten sport die van invloed zijn op de sociale waarde. Hierdoor is het aan de hand van een enquête lastig te bevestigen dat daadwerkelijk sport heeft gezorgd voor een bepaald sociaal effect, bevestigd ook Dirk Schaars. De belangrijkste factoren die buiten sport invloed hebben, moeten worden meegenomen in de enquête om de validiteit te verhogen.

Financiële haalbaarheid: Het uitvoeren van deze onderzoeksmethode is financieel haalbaar aangezien deze methode, mits een juiste instructie, uitgevoerd kan worden door een stagiaire. Er zal wel tijd gespendeerd moeten worden voor een juiste begeleiding vanuit Sportbedrijf Deventer wat de nodige personeelskosten met zich mee brengt.

Adviesoptie 2: Onderzoek uitbesteden

Haalbaarheid: Om organisaties te benaderen om de vragen betreffende de sportparticipatie bij bestaande metingen toe te voegen, is in beperkte mate haalbaar. Dit komt, zoals ook Dirk Schaars

aangeeft, omdat de kans niet 100% is dat een desbetreffende organisatie hier ook aan mee wil werken. Het zal bijvoorbeeld voor een leerlingvolgsysteem weinig toegevoegde waarde hebben het onderdeel sportparticipatie mee te nemen in de meting. Hiernaast zullen er ook vragen in die meting toegevoegd moeten worden over factoren buiten sportparticipatie invloed kunnen hebben op school en leerprestaties. Het is niet realistisch om al deze onderwerpen uit te besteden. Tevens bestaat er voor de doelgroep 24 jaar en ouder geen bestaande meting binnen de gemeente Deventer die het sociaal kapitaal (enige factor binnen de sociale waarde voor volwassenen) onderzoekt.

Volledigheid: Er bestaat geen organisatie die alle factoren van de sociale waarde van sport binnen de gemeente Deventer meet. Er zal dus per factor van de sociale waarde gekeken moeten worden welke organisatie(s) een desbetreffende factor onderzoekt. De subcategorieën van de factor 'sociaal kapitaal' worden niet onderzocht binnen de gemeente Deventer. Deze factor zal dus zelf moeten worden onderzocht. Voor de overige factoren bestaan er eventueel wel metingen waaraan sportparticipatie vragen aan kunnen worden toegevoegd.

Betrouwbaarheid: De kans is groot dat de meetmethode van hoge betrouwbaarheid is, mits het officiële onderzoeken betreffen en de benaderde organisatie een betrouwbare speler is in het onderzoeksveld. Wel zal er rekening moeten worden gehouden met de factoren die buiten de sport van invloed zijn op de sociale waarde.

Validiteit: Voor dit criterium gelden dezelfde eisen als bij het criterium 'betrouwbaarheid'.

Financiële haalbaarheid: Het uitvoeren van deze onderzoeksmethode is financieel haalbaar aangezien de factoren van de sociale waarde van sport niet zelf onderzocht zullen worden, maar uitbesteed worden aan bestaande onderzoeken. Na het opvragen van de resultaten zal er wel rekening moeten worden gehouden dat de kans bestaat dat de resultaten zelf geanalyseerd moeten worden. Dit zal de nodige tijd en personeelskosten met zich meebrengen.

7.4. Conclusie

Zoals de schematische weergave van de beoordeling van de adviesopties aangeeft, scoort adviesoptie 1 het hoogst. De doorslaggevende factor hiervan is de haalbaarheid. De mate van haalbaarheid is te klein bij adviesoptie 2, waarbij deze hoog is bij adviesoptie 1. Het uitvoeren van een enquête is de meest praktische manier om de sociale waarde van sport binnen de gemeente Deventer te kunnen meten. Dit geldt voor alle factoren op de factor 'jeugdcriminaliteit' na. Deze factor is lastig en onbetrouwbaar om te onderzoeken aan de hand van een zelfrapportage. Er bestaat namelijk een groot aantal factoren die buiten de sport van invloed zijn op de mate van jeugdcriminaliteit van een persoon (zie bijlage V). Uit onderzoek blijkt dat sport slechts voor 1% vermindering van jeugdcriminaliteit kan zorgen (Peters & van der Tuin, 2017). Het wordt geadviseerd om deze factor niet mee te nemen in de enquête. Voor deze factor kan adviesoptie 2 van toepassing zijn. Een organisatie die de jeugdcriminaliteit binnen de gemeente Deventer meet zal benaderd kunnen worden om ook de mate van sportparticipatie mee te nemen in het desbetreffende onderzoek. Bureau Halt en Politie Deventer zijn optionele organisaties die hier een rol in kunnen spelen. Ook is de monitor 'Zelfgerapporteerde jeugdcriminaliteit' van het WODC (2018) een optie om hierin vragen over de sportparticipatie aan toe te voegen. Hiervoor zal het Ministerie van Justitie en Veiligheid gecontacteerd moeten worden.

7.5. Aanbeveling: toepassen van een enquête

In dit hoofdstuk zal het duidelijk worden welke doelgroep het meest geschikt is om te ondervragen. Hiernaast wordt er beschreven hoe de enquête gehanteerd moet worden. Om de data op een correcte

wijze te analyseren zal er uitleg worden gegeven welke variabelen met elkaar vergeleken moeten worden.

Doelgroep

Uit de resultaten van het fieldresearch blijkt dat het onderzoek zich moet richten op een specifieke doelgroep. De 'jeugd' is de meest geschikte doelgroep voor dit onderzoek. De reden hiervoor is dat alle factoren van de sociale waarde van sport betrekking hebben op personen die in de leeftijdscategorie 10 tot 24 jaar vallen en nog op school zitten. Leerlingen/studenten die binnen de gemeente Deventer op school zitten kunnen geënquêteerd worden. De voorkeur gaat uit naar leerlingen van middelbare scholen in de gemeente Deventer. De reden hiervoor is dat deze personen de vragen beter zullen begrijpen dan leerlingen op basisscholen. Hiernaast zal de kans groot zijn dat een leerling uit het middelbaar onderwijs in Deventer ook woonachtig in deze gemeente zal zijn. Deze kans zal kleiner zijn bij studenten uit het beroepsonderwijs. Ook kunnen er inzichten worden verkregen van personen met een lage sportparticipatie en personen met hoge sportparticipatie. Tevens zal de soort sport die beoefend wordt variëren. Mogelijke scholen waar de enquête kan worden afgenomen zijn de volgende:

- Arkelstein
- De Marke Noord
- Het Vlier
- De Boerhaave
- De Marke Zuid
- De Linde
- Het Stormink

(Scholen op de kaart, 2018)

Het wordt geadviseerd om minimaal 363 leerlingen (kinderen met een handicap niet ondervragen) te enquêteren voor een betrouwbare steekproef. Dit betekent dat er ongeveer 52 leerlingen per school ondervraagd moeten worden. Hiervoor is de steekproefcalculator (2013) gebruikt waarin de volgende marges en cijfers zijn gehanteerd:

- Foutmarge: 5%
- Betrouwbaarheidsniveau: 95%
- Onderzoekspopulatie: 6280 personen (Scholen op de kaart, 2018)
- Mate van spreiding: 50%

Uitvoer

Met betrekking tot het uitvoeren van de onderzoeksmethode is er een PDCA cyclus gehanteerd. In dit model worden de concrete acties schematisch weergegeven om het voorgestelde advies succesvol uit te kunnen voeren.

Plan-fase

Actie	Toelichting	Wie	Hoe lang
Vinden van een geschikte stagiaire	Er zal een hoge school benaderd moeten worden om een stagiaire te vinden met de nodige kennis op het gebied van kwantitatief onderzoek en het analyseren van resultaten	Sportbedrijf Deventer + Hogeschool (bv. Saxion Hogescholen)	2 weken
Gesprek stagiaire	Er zal een gesprek plaats moeten vinden om kennis te maken en de stagiaire de opdracht uit te leggen	Stagebegeleider Sportbedrijf Deventer	2 uur

Do-fase

Actie	Toelichting	Wie	Hoe lang
Begeleiden stagiaire	Voorafgaand aan de uitvoer zal er in overleg met de stagiaire afspraken en planningen gemaakt moeten worden over de uitvoer.	Stagebegeleider Sportbedrijf Deventer	6 uur
Lezen van dit rapport 'Meten van de sociale waarde van sport' + enquête	Hoofdstuk 1, 2, 5 en 7 moeten grondig worden doorgenomen om voorkennis op te doen. Ook zijn bijlage III, IV en V belangrijk om te analyseren.	Stagiaire	2 dagen
Enquêtevragen invoeren in SurveyMonkey (2018)	De software tool SurveyMonkey is een tool waarin de enquête vragen online kunnen worden ingevoerd.	Stagiaire	1 dag
Scholen benaderen	De middelbare scholen zullen benaderd moeten worden om een planning te maken voor het enquêteren.	Stagiaire	1 week
Enquêteren	Er zullen minimaal 363 leerlingen (52 per school) ondervraagd moeten worden om te beschikken over een betrouwbaar onderzoek.	Stagiaire	4 weken
Resultaten analyseren	De resultaten van de antwoorden moeten in SurveyMonkey geanalyseerd worden. Als er variabelen zijn die niet via deze software geanalyseerd moeten worden, zullen deze in SPSS Statistics (2018) moeten worden ingevoerd en geanalyseerd.	Stagiaire	3 weken
Conclusies trekken	Na het analyseren van de resultaten zullen er conclusies getrokken moeten worden waarin de belangrijkste resultaten van het onderzoek worden toegelicht.	Stagiaire	2 dagen

Check-fase

Actie	Toelichting	Wie	Hoe lang
Tussentijdse controle	Na de eerste meting zal er door de stagiaire een zelfevaluatie gehouden worden om te checken of alles goed is verlopen. Hiernaast moeten de resultaten geanalyseerd worden om te checken of de eerste meting naar wens is verlopen.	Stagiaire	2 dagen
Verbeterpunten doorvoeren	Praktische zaken die eventueel niet goed verlopen zijn moeten in overleg met Sportbedrijf Deventer bijgesteld worden om ervoor te zorgen dat de tweede meting geen problemen met zich mee brengt.	Stagiaire + Stagebegeleider Sportbedrijf Deventer	2 uur

Actie	Toelichting	Wie	Hoe lang
Resultaten en conclusies doorvoeren	Na het analyseren van de resultaten en het trekken van conclusies moeten de belangrijkste gegevens worden gepresenteerd.	Stagiaire + begeleider Sportbedrijf Deventer	2 uur
Eindgesprek	Tot slot zal er een eindgesprek moeten plaatsvinden waarin het gehele proces wordt geëvalueerd.	Stagiaire + begeleider Sportbedrijf Deventer	1 uur

De doorgestreepte onderwerpen worden op basis van desk- en fieldresearch niet meegenomen in de geadviseerde onderzoeksmethode:

School en leerprestaties	Sociaal kapitaal	Jeugdcriminaliteit
Schooluitval	Sociale normen	Jeugddelinquentie
Leerprestaties	Sociale netwerken/relaties	Deelname aan jeugdbendes
Opleidingsniveau	Maatschappelijke betrokkenheid/vrijwilligerswerk	
Tijd besteed aan huiswerk	Vertrouwen	
Aanwezigheid op school	Teamwerk/samenwerking	
Sociale interactie tussen leraren en leerlingen	Respecteren van verschillen (sociale economische status, raciaal, handicap, religie, seksueel)	
Houding t.o.v. school	Veiligheid en ondersteuning	
	Sociale interactie	
	Voorkomen van sociale buitensluiting	

Sociale normen: deze vraag gaat over het gedrag van een persoon en kan beter geanalyseerd worden aan de hand van observatie. Hiernaast heeft iedereen andere sociale normen (Remko van den Dool, Persoonlijke communicatie, 21 maart 2018).

Schooluitval: is niet van toepassing op leerlingen van de middelbare school.

Jeugdcriminaliteit: is niet betrouwbaar om te onderzoeken met behulp van de gekozen onderzoeksmethode (zie hoofdstuk 7.3.).

Maatschappelijke kosten-batenanalyse (MKBA)

Na het enquêteren bestaat er soms de mogelijkheid om aan de hand van de maatschappelijke kosten-batenanalyse bepaalde onderzochte factoren om te zetten in waarden (euro's). Bij de sociale factoren van sport blijkt dit uit deskresearch en fieldresearch niet realistisch te zijn. Volgens Niels Peters (persoonlijke communicatie, 14 november 2017), specialist op het gebied van MKBA en schrijver van 'de sociaaleconomische waarde van sport', is een MKBA voor slechts het onderdeel 'jeugdcriminaliteit' mogelijk. Voorgaande hoofdstukken heeft duidelijk gemaakt dat jeugdcriminaliteit niet mee wordt genomen in dit onderzoek. Een MKBA zal dus voor de sociale waarde niet van toepassing zijn. De uiteindelijke resultaten kunnen als percentages of in cijfers worden weergegeven. Voor de overige twee

onderdelen van de sociaaleconomische waarde van sport (arbeid en gezondheid) is een MKBA eventueel wel van toepassing.

Betrouwbaarheid en validiteit van deze onderzoeksmethode

Voordat de ontworpen onderzoeksmethode ingezet gaat worden moet er rekening worden gehouden dat de betrouwbaarheid en validiteit van het onderzoek niet hoog zal zijn. Dit komt doordat sport een indirect positief effect kan hebben op de sociale factoren. Het is niet mogelijk te achterhalen of een bepaald sociaal effect, daadwerkelijk door sport komt. De betrouwbaarheid is verhoogd door de belangrijkste factoren die buiten sport van invloed zijn op de sociale waarde mee te nemen in de onderzoeksmethode. Ook kunnen respondenten een keuze maken op welke factoren van de sociale waarde, sport voor diegene persoonlijk invloed heeft gehad. Toch zal er nooit voor alle factoren met 100% zekerheid gezegd kunnen worden dat sport er voor gezorgd heeft dat iemand bijvoorbeeld over hoge leerprestaties beschikt. Hiernaast is er weinig bekend over de termijn wanneer sociale effecten van sport op gaan treden.

Uit de resultaten van het fieldresearch blijkt dat Dirk Schaars om die redenen adviseert dat het wellicht verstandiger is om resultaten van sportprojecten en interventies die door Sportbedrijf Deventer worden ingezet te meten i.p.v. van de algemene sociale waarde van sport proberen te meten. Als er een specifiek sportproject is die als doel heeft de sociale waarde (of bepaalde onderdelen hiervan) te verhogen, kan er onderzocht worden of er bij dit project de gewenste resultaten zijn bereikt. Aan de hand van bijvoorbeeld interviews kan er ook achterhaald worden wat de doorslaggevende succesvolle factoren hiervoor zijn geweest. Dit moet door Sportbedrijf Deventer overwogen worden voordat de keuze wordt gemaakt om de ontworpen onderzoeksmethode uit dit rapport toe te passen.

Analyseren van de resultaten

Het doel van het analyseren van de resultaten is om te zien of personen die in een hoge mate sporten, hoger of lager scoren op de school en leerprestaties en het sociaal kapitaal dan personen die in een lage mate sporten.

Uit desk- en fieldresearch blijkt dat bij het analyseren van de resultaten de personen vergeleken moeten worden die op de volgende aspecten gelijkwaardig zijn:

Voor school en leerprestaties

- leeftijd (is al afgebakend door te focussen op middelbare scholieren)
- geslacht
- etniciteit
- betrokkenheid ouders
- op welke school iemand zit

Voor sociaal kapitaal

- leeftijd
- geslacht
- opleidingsniveau (CBS, 2016)

Als personen met gelijkwaardige bovenstaande aspecten gefilterd zijn, kan er per persoon gekeken worden in welke mate hij of zij aan sport doet. De mate van sport kan vervolgens vergeleken worden met alle factoren van de school en leerprestaties en het sociaal kapitaal om te onderzoeken of personen met een hoge sportparticipatie, daadwerkelijk beter scoren op deze factoren dan personen

met een lagere sportparticipatie. Ditzelfde kan gedaan worden met de antwoorden of een persoon lid is van een sportvereniging en of een persoon in het bezit is van een sportabonnement.

7.6. Financieel

Het is op financieel gebied van belang om alle kosten van het inzetten van de ontwikkelde meetmethode in beeld te brengen. Hiervan wordt een realistische inschatting gegeven.

Kosten

In eerste instantie zullen de kosten om de onderzoeksmethode in te zetten beperkt zijn. Zoals in de PDCA cyclus te zien is, kan het onderzoek uitgevoerd worden door een stagiaire. Dit scheelt in personeelskosten of kosten aan een onderzoeksbureau. De volgende kosten zullen van toepassing zijn:

- Extra personeelskosten stagebegeleider Sportbedrijf Deventer
- Eventuele stagevergoeding
- Eventuele kosten nodige software (statistieken programma bv. IBM SPSS Statistics)

Extra personeelskosten stagebegeleider

Om de extra personeelskosten te kunnen berekenen worden het aantal benodigde uren vermenigvuldigd met de bruto personeelskosten per uur van de stagebegeleider:

Aantal uren: 13

Bruto loonkosten: €2.282 per maand (CAO schaal 7) (Sportwerkgever, 2018)

Totaal: €2.282 : 160 uur (werkweek van 40 uur) x 13 uur = €206,00

Eventuele stagevergoeding

Er wordt rekening gehouden met de gehanteerde fulltime stagevergoeding van Sportbedrijf Deventer. Deze bedraagt €145,49 per maand. Voor deze onderzoeksopdracht zal ongeveer 3 maanden tijd nodig zijn om deze uit te voeren en te analyseren. Dit betreft een totaal van €436,47 aan stagevergoeding.

Eventuele kosten nodige software

Als de stagiaire ervaring heeft met het werken met statistieken programma's zoals IBM SPSS Statistics zal hij/zij een dergelijk programma hoogstwaarschijnlijk vanuit school geïnstalleerd hebben. Mocht dit niet het geval zijn en mocht de software nodig zijn voor de analyse van de resultaten, kan IBM SPSS Statistics op surfspot door studenten aangeschaft worden voor €10,00 (Surfspot, 2018).

Totaal

Het totaal aantal kosten om de ontworpen onderzoeksmethode uit te voeren bedraagt:

€206,00 + €436,47 + €10,00 = €652,47.

Nawoord

Het schrijven van dit thesisrapport was voor mij een uitdaging en heb ik als zeer leerzaam ervaren. Mijn interesses liggen in de recreatie- en sportbranche en dus was de keuze logisch om Sportbedrijf Deventer te benaderen voor een thesisopdracht. Tijdens deze thesis hebben een aantal gebeurtenissen en ontwikkelingen plaatsgevonden waar nu op wordt teruggekeken.

Om te beginnen is er gekeken hoe het managen van het thesisproject is verlopen. Bij aanvang van de thesis is er in overleg met de opdrachtgever en begeleidend docent Bert Janssen een passende opdracht gekozen. In eerste instantie zou er onderzoek gedaan worden naar hoe kinderen tussen de 5 en 12 jaar gestimuleerd kunnen worden om te gaan sporten. Deze onderzoeksoopdracht werd veranderd omdat er in die periode net een nieuw rapport uitgebracht werd door Peters en van der Tuin (2017): 'De sociaaleconomische waarde van sport'. Het belang van een soortgelijk onderzoek voor de gemeente Deventer was groter dan de voorgaande opdracht en kreeg dus de voorkeur. Na enige vertraging aan het begin opgelopen te hebben, werd er in overleg met de begeleiders vanuit Sportbedrijf Deventer (Meriel Hendriks en Tim van Beek) een planning gemaakt hoe deze opdracht uitgevoerd kon worden. Bert Janssen is tijdens deze planning ook een belangrijke schakel geweest om uiteindelijk een realistisch en haalbaar onderzoek uit te voeren.

Tijdens het plannen van de thesisopdracht is er gekozen om te focussen op één van de drie door Peters en van der Tuin (2017) benoemde waarden van sport. Er werd gekozen om een onderzoeksmethode te ontwikkelen en te testen binnen de gemeente Deventer betreffende de sociale waarde van sport. Na enkele weken bleek het duidelijk dat er relatief weinig bekend was over dit onderwerp. Hierdoor heeft het deskresearch een belangrijke rol gespeeld en heeft dit veel tijd in beslag genomen voordat er verder stappen werden ondernomen. Er is na overleg met de opdrachtgever en Bert Janssen gekozen om de opdracht enkel te richten op de ontwikkeling van een meetmethode en deze aan de hand van interviews door experts te laten beoordelen.

Ik heb deze opdracht als een complexe maar leerzame opdracht ervaren met enige ups en downs. De veranderingen van de opdracht, planning en de complexiteit van het onderwerp hebben uiteindelijk geleid tot een vertraging van één kwartiel. Deze veranderingen zorgden voor mij persoonlijk destijds voor enige onduidelijkheid maar met de gedachte 'kwaliteit gaat boven kwantiteit' in het achterhoofd wordt deze vertraging niet beschouwd als een negatieve ontwikkeling in het thesisproject.

Wekelijks heb ik met Bert Janssen op het Saxion contact gehad om de voortgang van de thesis en de geschreven onderdelen te bespreken. Op deze manier zijn Bert Janssen en ik op één lijn gebleven en werd er op een gemoedelijke en duidelijke manier gecommuniceerd en gepland. Contact met de opdrachtgever heb ik kunnen houden doordat ik werd voorzien van een werkplek op het kantoor van Sportbedrijf Deventer. Hierdoor kon ik op kantoor direct de nodige vragen stellen aan Tim van Beek, Meriel Hendriks of andere personen binnen het bedrijf. Tevens kon ik hen te woord staan als zij vragen hadden over het onderwerp of de voortgang en zorgden zij voor de nodige begeleiding. Ik heb de communicatie tussen de opdrachtgever, begeleidende docent en externen als positief ervaren en ben met behulp van hun kennis en expertise tot een meetmethode gekomen.

De definitieve ontwikkelde meetmethode kan als meerwaarde en inspiratie gelden voor de gehele sportbranche binnen Nederland. Door het uitvoeren van deze meetmethode kan de sociale waarde van sport op lokaal gebied in kaart worden gebracht. Dit leidt tot resultaten die voor iedere gemeente van belang zijn. Hiernaast wordt er inmiddels een meetmethode ontwikkeld voor de overige twee sociaaleconomische waarden van sport. Dit wordt uitgevoerd door twee studenten van het Saxion Deventer die tevens voor Sportbedrijf Deventer deze opdracht uitvoeren. Als hiervoor definitieve meetmethoden zijn ontwikkeld kan de gehele sociaaleconomische waarde van sport binnen de gemeente Deventer in kaart worden gebracht. De resultaten hiervan tonen aan wat de overheidsgelden in de sportbranche op sociaaleconomisch gebied opleveren.

Literatuurlijst

- Alles over sport. (2018). Hoeveel moet je bewegen volgens de beweegrichtlijnen? Geraadpleegd op 21 januari 2018 op het internet: <https://www.allesoversport.nl/artikel/hoeveel-moet-je-bewegen-volgens-de-beweegrichtlijnen/>
- Baarda, B. (2013). Basisboek Kwalitatief Onderzoek: Handleiding voor het opzetten en uitvoeren van kwalitatief onderzoek. (3^e ed.). Groningen/Houten, Nederland: Noordhoff Uitgevers.
- Baarda, B. (2014). Basisboek Methoden en Technieken: Kwantitatief praktijkgericht onderzoek op wetenschappelijke basis. (5^e ed.). Groningen/Houten, Nederland: Noordhoff Uitgevers.
- Bailey, R., Hillman, C., Arent, S., & Petitpas, A. (2013). Physical Activity: An Underestimated Investment in Human Capital? *Journal of Physical Activity and Health*, 2013, 10, 289–308.
- Beke, B., van Wijk, A., Ferwerda, H. (2000). Jeugdcriminaliteit in groepsverband ontrafeld: tussen rondhangen en bendevoering. Geraadpleegd op 13 december 2017 op het internet: <https://www.wodc.nl/onderzoeksdatabase/jeugdcriminaliteit-in-groepsverband-ontrafeld.aspx>
- Beroepsonderwijs bedrijfsleven. (z.d.). Het Nederlandse onderwijssysteem. <https://www.s-bb.nl/studenten/diplomawaardering-en-onderwijsvergelijking/het-nederlandse-onderwijssysteem>
- Boeije, H. (2012). Analyseren in kwalitatief onderzoek: *denken en doen*. Den Haag: Boom Lemma uitgevers
- Boonstra, N., & Hermens, N. (2011). De maatschappelijke waarde van sport: een literatuurreview naar de invloedeffecten van sport. Geraadpleegd op 20 november 2017 op het internet: <http://www.verwey-ionker.nl>
- Bouman, M. (2017). De AAOOC-Criteria: Betrouwbaar onderzoek op internet. Geraadpleegd op 3 januari 2018 op het internet: <https://wetenschap.infonu.nl/onderzoek/184496-de-aaocc-criteria-betrouwbaar-onderzoek-op-internet.html#de-aaocc-criteria-voor-het-beoordelen-van-internetbronnen>
- Bourdieu, P. (1986). The forms of capital. In J. Richardson (Ed) Handbook of theory and research for the sociology of education, pp. 241–248. New York: Greenwood.
- Caovermo. (2017). Blog Sportbedrijf Deventer. Geraadpleegd op 30 november 2017 op het internet: <http://caovermo.nl/actueel/blog-sportbedrijf-deventer>
- Carmichael, D. (2008). Youth Sport vs. Youth Crime: *Evidence that youth engaged in organized sport are not likely to participate in criminal activities*. Geraadpleegd op 7 november 2017 op het internet: http://www.waterpolo.ca/admin/docs/clientuploads/News/YouthSportvsYouthCrime2008_ENG.pdf
- CBS. (2018). Begrippen: *persoon met een westerse migratieachtergrond*. Geraadpleegd op 1 april 2018 op het internet: <https://www.cbs.nl/nl-nl/onze-diensten/methoden/begrippen?tab=p#id=persoon-met-een-westerse-migratieachtergrond>

CBS. (2018). Welzijn in relatie met sociaal leven. Geraadpleegd op 22 februari 2018 op het internet: <http://statline.cbs.nl/Statweb/publication/?DM=SLNL&PA=82637NED&D1=1-3>

Davies, L., Taylor, P., Ramchandani, G., & Christy, E. (2016). Social Return on Investment in Sport. *A participation-wide model for England: summary report*. Geraadpleegd op 10 november 2017 op het internet: <https://www4.shu.ac.uk/research/sirc/news/social-return-investment-sport>

Ensie. (2017). Leerprestatie. Geraadpleegd op 30 november 2017 op het internet: <https://www.ensie.nl/redactie-ensie/leerprestatie>

Hawthorne, G., & Griffith, P. (2000). The friendship scale: *Development and properties*. Australië: Centre for Health Program Evaluation

Hoyng, J., Roques, C., & Bottenburg, M. van (2003). Kerngegevens sportdeelname: sportdeelname in Nederlandse gemeenten. 's-Hertogenbosch: Mulier Fonds.

IBM. (2018). SPSS. Geraadpleegd op 2 april 2018 op het internet: <https://www.ibm.com/analytics/nl/nl/technology/spss/>

Kenniscentrum sport. (2017). Human Capity Model, Bailey [PowerPoint Slides]. Geraadpleegd op 28 september 2017 op het internet: <https://www.allesoversport.nl/artikel/effecten-van-sporten-en-bewegen/>

Laan, A & van der, Blom, M. (2011). Jeugdcriminaliteit in de periode 1996–2010 : *Ontwikkelingen in zelfgerapporteerde daders, door de politie aangehouden verdachten en strafrechtelijke daders op basis van de Monitor Jeugdcriminaliteit 2010*. Den Haag: Wetenschappelijk Onderzoek- en Documentatiecentrum (WODC)

Martens, A. (2015). Sociaal kapitaal. Geraadpleegd op 23 november 2017 op het internet: <https://www.ensie.nl/anne-martens/sociaal-kapitaal>

Mulier instituut. (2000). Richtlijn Sportdeelname Onderzoek RSO: *Standaardmodel voor onderzoek naar sportdeelname*. Geraadpleegd op 15 februari op het internet: www.mulierinstituut.nl/projecten/sportdeelname/

Nederhoed, P. (2010). Helder Rapporteren. Houten: BSL

NOC*NSF. (2012). Wie is de sporter. *Sportersmonitor 2012*. Geraadpleegd op 31 maart 2018 op het internet: <http://www.sportdeelname.nl/nieuws/landelijk/nocnsf-wie-is-de-sporter/>

Onderwijs in cijfers. (2017). <https://www.onderwijsincijfers.nl/kengetallen/primair-onderwijs/deelnemerspo/eindtoets-in-het-basisonderwijs>

Peters, N. & van der Tuin, J. (2017). De sociaaleconomische waarde van sporten en bewegen. Rotterdam: Ecorys

Petit, R., van Esch, W. (2013). Sociaal kapitaal in het MBO. Investeren in relaties en netwerken. Geraadpleegd op 7 december 2017 op het internet: http://www.canonberoepsonderwijs.nl/2_1306_Sociaal_kapitaal_in_het_mbo.aspx

Politie. (2018). Jeugdcriminaliteit. Geraadpleegd op 12 december 2017 op het internet:

<https://www.politie.nl/themas/jeugdcriminaliteit.html>

Politie. (2018). Misdrijven en overtredingen. Geraadpleegd op 13 maart 2018 op het internet:

<https://www.politie.nl/themas/thema/misdrijven-en-overtredingen.html>

Rietberg advocaten. (2018). Wat is het verschil tussen een overtreding en een misdrijf? Geraadpleegd op 13 maart 2018 op het internet: <http://www.rietbergadvocaten.nl/wat-is-het-verschil-tussen-een-overtreding-en-een-misdrijf/>

Rijksoverheid. (2018). Hoe legt de basisschool de prestaties van mijn kind vast. Geraadpleegd op 27 maart 2018 op het internet: <https://www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/basisonderwijs/vraag-en-antwoord/hoe-legt-de-basischool-de-prestaties-van-mijn-kind-vast>

Rijksoverheid. (2017). Minder voortijdig schoolverlaters. Geraadpleegd op 15 november 2017 op het internet: <https://www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/vsv/minder-voortijdig-schoolverlaters>

Rijksoverheid. (2017). Voortgezet onderwijs. Geraadpleegd op 30 november 2017 op het internet: <https://www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/voortgezet-onderwijs>

SAQI. (z.d.) School Attitude Questionnaire Internet. Geraadpleegd op 7 maart 2018 op het internet: <https://www.saqi.nl/>

Schmeets, H., Parigini, M., Van Hoof, M. (2016). Het sociaal kapitaal in Europese regio's. Den Haag: Centraal Bureau voor Statistiek

Scholen op de kaart. (2018). Middelbare scholen Deventer. Geraadpleegd op 1 april 2018 op het internet: <https://www.scholenopdekaart.nl/Middelbare-scholen/Deventer/>

Social Value UK. (2017). What is social value? Geraadpleegd op 23 november 2017 op het internet: <http://www.socialvalueuk.org/what-is-social-value/>

Sportbedrijf Deventer. (2017). Over ons. Geraadpleegd op 27 september 2017 op het internet: <http://www.sportbedrijfdeventer.nl/organisatie/over-ons/>

Sportbedrijf Deventer. 2017. Highfive. Geraadpleegd op 27 september 2017 op het internet: <https://www.sportbedrijfdeventer.nl/highfive/>

Sportwerkgever. (2015). CAO Sport 2016–2018. Geraadpleegd op 31 maart 2018 op het internet: <http://sportwerkgever.nl/werknemers/46445-cao-sport.html>

Staat van Deventer. (2018). Geraadpleegd op 15 maart 2018 op het internet: www.staatvandeventer.nl/svd/

Steekproefcalculator. (2013). Geraadpleegd op 2 april 2018 op het internet: <http://www.steekproefcalculator.com/steekproefcalculator.htm>

Surfspot. (2018). IBM SPSS Statistics Software. Geraadpleegd op 31 maart 2018 op het internet: https://www.surfspot.nl/spss?utm_source=google&utm_medium=cpc&utm_campaign=Spss&gclid=EAlaQobChMI85uF36qc2gIVDhIbCh0_mQgQEAAAYASAAEgLvS_D_BwE

SurveyMonkey. (2018). Geraadpleegd op 31 maart 2018 op het internet: <https://nl.surveymonkey.com/>

Tamboer, J., Steenbergen, J. (2000). Sportfilosofie. Eindhoven: Damon

Taylor, P., Davies, L., Wells, P., Gilbertson, J., & Tayleur, W. (2015). CASE, the culture and sport evidence programme: A review of the Social Impacts of Culture and Sport. Geraadpleegd op 6 november 2017 op het internet: <https://www.gov.uk/government/publications/a-review-of-the-social-impacts-of-culture-and-sport>

The Social Value Portal. (2017). What is social value. Geraadpleegd op 29 november 2017 op het internet: <https://socialvalueportal.com/what-is-social-value/>

UK Government. (2015). The adult questionnaire in the Taking Part survey of 2015 to 2016. Geraadpleegd op 1 november 2017 op het internet: <https://www.gov.uk/government/publications/adult-questionnaire-taking-part-survey-2015-to-2016>

WODC. (2018). Zelfgerapporteerde jeugdcriminaliteit: *risico's en bescherming*. Geraadpleegd op 27 maart 2018 op het internet: <https://www.wodc.nl/onderzoeksdatabase/fs200701-zelfgerapporteerde-jeugdcriminaliteit.aspx>

Bijlagen

Bijlage I: de drie sociaaleconomische waarden van sporten en bewegen

Figuur 11 Sociaaleconomische waarde van sporten en bewegen (contante waarde, 5-24 jarige)

Figuur 12 Sociaaleconomische waarde van sporten en bewegen (contante waarde, 25-54 jarige)

Bron: Peters en van de Tuin (2017)

Bron: Kenniscentrum sport (2017)

Bijlage III: school en leerprestaties

Peters en van der Tuin (2017), Taylor et al. (2015) En Bailey et al. (2013) hebben de volgende factoren van school en leerprestaties ondervonden:

Peters en van der Tuin (2017)

- Schooluitval
- Leerprestaties

Taylor, Davies, Wells, Gilbertson en Tayleur (2015)

- Schooluitval
- School- en academische prestaties
- Academische veerkracht
- Aspiraties en progressie naar verder/hoger onderwijs

Bailey, Hillman, Arent en Petitpas (2013)

- Opleidingsniveau -> **overtuigend bewijs**
- Schoolbetrokkenheid -> **overtuigend bewijs**

Na het analyseren van deze bronnen zijn de volgende factoren bepaald die onder de categorie school en leerprestaties vallen:

- Schooluitval
- Leerprestaties
- Opleidingsniveau
- Schoolbetrokkenheid (tijd besteed aan huiswerk, aanwezigheid, sociale interactie en houding)

Definities

Definitie 'schooluitval'

Onder schooluitval wordt verstaan: 'Het voortijdig verlaten van school voordat er een opleiding is afgerond/een diploma is behaald' (Rijksoverheid, 2017).

Definitie 'leerprestaties'

'De leerprestatie is de prestatie van een leerling of student omtrent het functioneren op een onderwijsinstelling' (Ensie, 2017).

Definitie 'opleidingsniveau'

Opleidingsniveaus zijn per land anders ingedeeld. Omdat dit onderzoek zich richt binnen de gemeente Deventer zal er gekeken worden naar opleidingsniveaus in Nederland. 'Na de basisschool gaan leerlingen naar het voortgezet onderwijs: praktijkonderwijs, vmbo, havo of vwo. Het voortgezet onderwijs bereidt leerlingen voor op het middelbaar beroepsonderwijs (mbo), het hoger (beroeps)onderwijs (hbo) of wetenschappelijk onderwijs (wo). Het praktijkonderwijs bereidt leerlingen voor op de arbeidsmarkt. Leerlingen krijgen in de onderbouw een brede scholing. In de bovenbouw kiezen ze een profiel' (Rijksoverheid, 2017).

Schoolbetrokkenheid

Taylor et al. (2015) benoemt de academische veerkracht als onderdeel van de impact van sport op school en leerprestaties en kan ook omschreven worden als schoolbetrokkenheid. Binnen de schoolbetrokkenheid vallen de volgende verbeterde aspecten wat betreft school en leerprestaties:

- Meer tijd besteed aan huiswerk
- Hogere aanwezigheid op school
- Verbeterde houding t.o.v. school
- Verbeterde sociale interactie tussen leraren en leerlingen

Verband tussen school en leerprestaties & sport

Boonstra en Hermens (2011) beschrijven dat uit een onderzoek van Chris Visscher blijkt dat een lidmaatschap van een sportvereniging een positieve invloed heeft op **motorische vaardigheden** en motorische vaardigheden een positieve invloed hebben op leerprestaties. Wel wordt er aangegeven dat het lastig te bepalen is wat oorzaak is en wat gevolg. Verder geeft Boonstra en Hermens (2011) aan dat het verband tussen sportdeelname en goede schoolprestaties gezien wordt als een indirect verband. 4 mogelijke verbanden worden beschreven:

1. Iemand die tijd en energie steekt in sport heeft hierdoor minder tijd en energie voor school. Deze theorie wordt ontkracht door verschillende onderzoeken die aan hebben getoond dat fysieke activiteit geen nadelige invloed heeft op schoolresultaten.
2. Vormen van gedragsontwikkeling in de sport zoals het krijgen van **discipline** en **doelmatig en efficiënt werken**, worden door vertaald in leerprestaties.
3. Sport kan bijdragen aan een goede **conditie en fitheid**. Conditie en fitheid versterken het **cognitief vermogen** waardoor leerprestaties verbeteren.
4. Er is geen bewezen directe samenhang tussen sportparticipatie en schoolprestaties maar er is wel bewijs dat sporten geen negatieve invloed heeft op schoolprestaties.

Een wetenschappelijk onderzoek op 6 scholen in Aberdeen heeft aangetoond dat leerlingen die sporten betere **cognitieve vaardigheden** hebben dan leerlingen die niet sporten. In dit onderzoek zijn de cognitieve vaardigheden gemeten aan de hand van geheugentests, ordening van geluidsfragmenten naar duur en goed of fout stellingen (Boonstra & Hermens, 2011).

In het onderzoek van Taylor et al. (2015) wordt er geconcludeerd dat het meest overtuigende bewijs van een positieve relatie tussen sport en bewegen en educatie is gevonden in het affectieve domein, oftewel de verbetering van het **zelfbeeld**, percepties van competentie en prestatie. Dit domein heeft betrekking tot het cognitieve vermogen wat zorgt voor verbeterde **concentratie- en denkvaardigheden**. Hiernaast zorgt sport voor een verhoogde **sociale interactie** tussen leraren, ouders en leerlingen wat ook kan leiden tot betere leerprestaties.

Deze bewijsstukken hebben met name betrekking tot jongeren (en ook voor bepaalde subgroepen).

Wel wordt er benoemd dat er meerdere factoren zijn die de leerprestaties beïnvloeden en hierdoor kan sportdeelname niet direct aan alle educatieve uitkomsten worden gekoppeld.

Hiernaast blijkt uit een onderzoek van Marsh & Kleitman dat er een positieve relatie is gevonden tussen sport deelname (met name buiten schoolse- en team sport) en een hoger **zelfvertrouwen** en **meer tijd besteed aan huiswerk**. Pirrie and Lodewyk vonden een positieve relatie tussen matige tot krachtige lichamelijke activiteit en cognitieve **planningsprocessen** bij basisschoolleerlingen. Het resultaat van

onderzoek van Broh beschrijft een positief effect van sportparticipatie op school op het **zelfvertrouwen**, **controle**, **tijd besteed aan huiswerk**, wat **verbeterde cognitieve vaardigheden** aantoont. De studie vond ook aanwijzingen voor verbeterde **sociale banden** tussen studenten, ouders en school, wat wijst op een verhoogd sociaal kapitaal. Ook zijn een verbeterde **stemming** en hoge niveaus van **geluk** resultaten van sporters binnen het case program (Department of Culture, Media and Sport) wat kan leiden tot positieve school en leerprestaties.

Bailey et al. (2013) beschrijven dat er voldoende bewijs is om de bewering te ondersteunen dat een goed gepland en geleverd fysiek activiteitenprogramma, dat mogelijkheden biedt voor intensieve en aanhoudende fysieke activiteit, een positieve bijdrage zal leveren aan de academische prestaties. Neurowetenschappelijk onderzoek suggereert dat fysieke activiteit, en in het bijzonder aerobe fitnessstraining, een positief effect kan hebben op vele aspecten van **hersenfunctie en cognitie**. Hoewel het aantal onderzoeken naar fysieke activiteit groter is voor oudere volwassenen dan voor andere leeftijdsgroepen, suggereren de gegevens dat fysieke activiteit gedurende de gehele levensduur gunstige effecten kan hebben. Een hoger niveau van **fitheid** en **concentratie** kunnen leiden tot een verbeterde hersenfunctie en cognitie.

Sport kan een indirect positief effect hebben op schooluitval, de leerprestaties, de academische veerkracht en het opleidingsniveau van een persoon.

Factoren binnen het sociale domein waar sport een positief effect op heeft	Factoren die de school en leerprestaties positief beïnvloeden
Intellectueel	
Verwerkingssnelheid	X
Mentale flexibiliteit	X
Geheugen	X
Hersenstructuur en hersenfunctie	X
Concentratie	X
Sociaal	
Sociale normen	
Sociale netwerken/relaties	X
Maatschappelijke betrokkenheid	
Vertrouwen	X
Teamwerk/samenwerking	
Respecteren van verschillen (sociale economische status, raciaal, handicap, religie, seksueel)	
Veiligheid en ondersteuning	
Sociale interactie	X
Voorkomen van sociale buitensluiting	
Persoonlijk	
Assertiviteit/moed	
Zelfbeheersing/controle	X
Discipline	X
Enthousiasme	

Verantwoordelijkheid	
Nemen van initiatieven	
Stellen van doelen/doelgericht werken	X
Time management/plannen	X
Sportiviteit	
Tijd besteed aan huiswerk	X
Emotioneel	
Plezier/genot/geluk	X
Goed voelen/stemming	X
Fitheid	X
Stress	
Depressie	
Angst	
Zelfvertrouwen	X
Motivatie	X
Lichaamsbeeld	
Zelfbeeld	X
Risicofactoren van sport binnen het sociale domein	
Agressie	
Tegenstrijdige sociale normen	
Tegenstrijdige gendernormen (seksisme)	
Kliekvorming/buitensluiting	
Angst	
Stress	
Angst voor negatieve beoordeling van uiterlijk	
Burn-out, Sportverslaving	
Competitie	

Overige factoren die invloed hebben op school en leerprestaties

School en leerprestaties

- Etniciteit
- Taakgericht gedrag
- Meta-cognitieve- en studievaardigheden
- Voorkennis
- Zelfverbalisatie en zelf vragen stellen
- Uitdagende doelen stellen
- Concentratie
- Volharding
- Betrokkenheid
- Motivatie
- Zelfconcept/zelfbeeld/zelfvertrouwen/eigenwaarde (Hattie, 2009).

– Schoolniveau:

1. Haalbaar en gedegen programma
2. Uitdagende doelen en effectieve feedback
3. Betrokkenheid van ouders en gemeenschap
4. Veilige, ordelijke omgeving
5. Collegialiteit en professionaliteit

– Docentniveau:

6. Didactische aanpak
7. Pedagogisch handelen en klassenmanagement
8. Sturing en herontwerpen programma

Leerlingniveau:

9. Thuissituatie
10. Achtergrondkennis
11. Motivatie Cuppers (2012)

Bijlage IV: sociaal kapitaal.

Definitie sociaal kapitaal

De definitie van sociaal kapitaal die gehanteerd wordt luidt als volgt: 'Sociaal kapitaal zijn de sociale netwerken van individuen en de hulpbronnen die via netwerken gemobiliseerd kunnen worden. Sociaal kapitaal is niet alleen belangrijk voor de sociale cohesie van de samenleving maar is ook economisch waardevol voor de economie en het individu (Martens, 2015). De definitie van Bourdieu (1986) heeft veel weg van de definitie van Martens en luidt als volgt: 'Het vermogen van individuen om bepaalde middelen te mobiliseren uit netwerken waar zij deel van uitmaken'. Het sociaal kapitaal heeft volgens Bourdieu betrekking op de netwerken waar iemand toegang tot heeft. Hiernaast beschrijft Bourdieu dat deze vorm van kapitaal bestaat uit maatschappelijk nuttige contacten, normen van wederkerigheid en het vertrouwen in iemand hebben.

Sport heeft invloed op de volgende factoren van sociaal kapitaal:

Factoren binnen het sociale domein waar sport een positief effect op heeft	Factoren die het sociaal kapitaal positief beïnvloeden
Intellectueel	
Verwerkingssnelheid	
Mentale flexibiliteit	
Geheugen	
Hersenstructuur en hersenfunctie	
Concentratie	
Sociaal	
Sociale normen	X
Sociale netwerken/relaties	X
Maatschappelijke betrokkenheid/vrijwilligerswerk	X
Vertrouwen	X
Teamwerk/samenwerking	X
Respecteren van verschillen (sociale economische status, raciaal, handicap,	X

religie, seksueel)	
Veiligheid en ondersteuning	X
Sociale interactie	X
Voorkomen van sociale buitensluiting	X
Persoonlijk	
Assertiviteit/moed	
Zelfbeheersing/controle	
Discipline	
Enthousiasme	
Verantwoordelijkheid	
Nemen van initiatieven/leiderschap	
Stellen van doelen/doelgericht werken	
Time management/plannen	
Sportiviteit	
Tijd besteed aan huiswerk	
Emotioneel	
Plezier/genot/geluk	
Goed voelen/stemming	
Fitheid	
Stress	
Depressie	
Angst	
Zelfvertrouwen	
Motivatie	
Lichaamsbeeld	
Zelfbeeld	
Risicofactoren van sport binnen het sociale domein	
Agressie	
Tegenstrijdige sociale normen	
Tegenstrijdige gendernormen (seksisme)	
Kliekvorming/buitensluiting	
Angst	
Stress	
Angst voor negatieve beoordeling van uiterlijk	
Burn-out, Sportverslaving	
Competitie	

'Onderzoek van Taylor et al. (2015) heeft de volgende factoren van sport op het sociaal kapitaal ondervonden:

- Bonding, overbruggen en/of koppelen van sociaal kapitaal
- Groter **vertrouwen** en wederkerigheid
- Verhoogd niveau van **vrijwilligerswerk**
- Verbeterde **gemeenschapsgeest**

Deze effecten kunnen ontstaan na het ontwikkelen van de volgende vaardigheden naar mate de sportdeelname is verhoogd.

- Verbeterde vaardigheden/prestaties in de sport
- Verhoogde **sociale interactie** en versterking van **sociale netwerken**
- Verbeterde vaardigheden binnen sociale relaties (**zelfvertrouwen** etc.)

Na onderzoek kan er aangetoond worden dat **sociale interactie**, de ontwikkeling van **sociale relaties** en **netwerken** belangrijke sociale factoren zijn die sport met zich mee brengt. Hiernaast heeft een aantal studies aangetoond dat sportdeelname ervoor zorgt **dat mensen met verschillende achtergronden elkaar begrijpen** en sociale barrières worden overwonnen.

Studies hebben aangetoond dat sportdeelname en vrijwilligerswerk een nauw en direct verband met elkaar hebben. Aangezien vrijwilligerswerk een vorm van sociaal kapitaal vormt, blijkt dit een positieve associatie te zijn tussen sportdeelname en sociaal kapitaal. Het bleek wel dat de richting van oorzaak en gevolg (causaliteit) niet kon worden vastgesteld.

Bailey et al. beschrijft dat meerdere studies hebben aangetoond dat gestructureerde lichamelijke activiteiten bij kunnen dragen aan de ontwikkeling van **prosociaal gedrag** en zelf antisociaal gedrag en jeugdcriminaliteit kan tegengaan. Hiernaast zijn er studies die aantonen dat lichamelijke activiteit een positieve invloed heeft op **sportiviteit/fair play** en bij kan dragen aan **persoonlijke verantwoordelijkheid**. Tevens blijkt het dat lichamelijke activiteit kan zorgen voor de ontwikkeling van sociale netwerken. Sociale netwerken zijn belangrijk om **sociale uitsluiting te voorkomen** wat mentale gezondheidsproblemen, armoedigheid en crimineel gedrag kan veroorzaken. Verder is ondervonden dat georganiseerde activiteiten de mogelijkheid bieden aan jonge personen om **ergens bij te kunnen horen** (bij een team, club of gemeenschap). Als laatste blijkt het dat lichamelijke activiteit kan bijdragen aan het **respecteren van verschillende talen en culturen** en het vergroten van de **gemeenschapscohesie** en burger trots.

De volgende benoemde factoren van het model sociaaleconomische waarde van sporten en bewegen (bijlage 1), het Human Capital Model (bijlage 2) en het onderzoek van Taylor et al. (2015) zijn onderverdeeld onder de categorie sociaal kapitaal:

– Sociale Normen	– Respecteren van verschillen
– Sociale netwerken/relaties	– Veiligheid en ondersteuning
– Vrijwilligerswerk	– Sociale Interactie
– Vertrouwen	– Voorkomen van sociale buitensluiting
– Teamwerk/samenwerking	

Overige factoren die invloed hebben op sociaal kapitaal

Baay en de Haan (2015) beschrijft de volgende factoren die invloed hebben op het sociaal kapitaal

- Thuisomgeving
- Onderwijs
- Vrienden en kennissen
- Persoonlijke ervaringen/belemmeringen/tegenslagen

'Sociale relaties kunnen fungeren als hulpbronnen. Dat leidt tot positief sociaal kapitaal. Maar, zoals al opgemerkt, jongeren kunnen ook negatieve invloed ervaren uit hun sociale omgeving. Dit betreft bijvoorbeeld contact met criminelen, maar ook langdurig werklozen (negatieve rolmodellen), of gevoelens van sociale ondermijning door familie, vrienden of kennissen. Jongeren zijn met name kwetsbaar als deze risicofactoren samengaan met een gebrek aan positieve of compenserende factoren. Waar gaat het dan om? Om een stabiele thuisomgeving bijvoorbeeld, met persoonlijke aandacht en steun vanuit opvoeding, onderwijs en vrienden. Zo kan het jongeren die zich sociaal ondermijnd voelen, helpen om op school wél een luisterend oor te vinden. Compenserende factoren kunnen ook binnen het individu liggen. Daartoe behoort de veerkracht van de jongere. Veerkracht (resiliency) is een dynamisch proces waarbij mensen waarde hechten aan positieve ervaringen ondanks belemmeringen of tegenslagen die ze ervaren. Jongeren laten nadenken vanuit wat ze wél hebben, zijn en kunnen is een benadering die kan helpen bij de ontwikkeling van veerkracht.'

Petit & van Esch beschrijven dat sociaal kapitaal zich ontwikkelt in sociale verbanden waarin mensen opgroeien en verkeren, in de eerste plaats het gezin. De sociaaleconomische positie van dat gezin bepaalt voor een belangrijk deel in welke woonomgeving je opgroeit als jongere, je opvoeding, schoolcarrière, vriendengroep en vrijetijdsbesteding. Naast het gezin kunnen de volgende bronnen invloed hebben op het sociaal kapitaal:

- Andere familieleden
- Vrienden
- Kennissen
- Buren
- Collega's
- Clubs
- Vrijwilligersorganisaties

Risicofactoren van sociaal kapitaal	Factoren van sociaal kapitaal waar sport een positieve invloed op kan hebben
Persoonlijk	Sociale normen
Ervaringen/belemmeringen/tegenslagen	Sociale netwerken/relaties
	Maatschappelijke betrokkenheid/vrijwilligerswerk
Omgeving	Vertrouwen
Thuisomgeving	Teamwerk/samenwerking
Andere familieleden	Respecteren van verschillen (sociale economische status, raciaal, handicap, religie, seksueel)
Vrienden en kennissen	Veiligheid en ondersteuning
School	Sociale interactie
Collega's	Voorkomen van sociale buitensluiting
Buren	
Clubs	
Vrijwilligersorganisaties	
Handicaps en stoornissen	

Bijlage V: jeugdcriminaliteit

Peters en van der Tuin (2017) hebben criminaliteit als één factor genomen en uit resultaten bleek dat sport enkel invloed kan hebben op een daling van criminaliteit van personen tussen de 5 jaar en 24 jaar. Er zijn geen bewijzen gevonden dat sport invloed kan hebben op criminaliteit van personen boven de 24 jaar. Taylor et al. en Bailey et al. hebben de volgende factoren van criminaliteit ondervonden:

Taylor, Davies, Wells, Gilbertson en Tayleur (2015)

- Algemene misdaad
- Burgerschap / gemeenschapscohesie

Bailey, Hillman, Arent en Petitpas (2013)

- Criminaliteit, jeugddelinquentie / daling deelname jeugdbendes

Burgerschap/gemeenschapscohesie valt binnen dit onderzoek onder de factor 'sociaal kapitaal'. Na het analyseren van de bronnen zijn de volgende factoren die onder 'jeugdcriminaliteit' vallen bepaald:

- Jeugddelinquentie
- Deelname aan jeugdbendes

Definities

'Jeugdcriminaliteit'

Politie Nederland (2018) beschrijft dat jeugdcriminaliteit is te definiëren als 'strafbaar gedrag van jongeren tot en met 24 jaar. Voorbeelden van strafbaar gedrag zijn: geweld plegen, stelen, overvallen en bedreigen. Het jeugdstrafrecht richt zich op jongeren van 12 tot 18 jaar.'

'Jeugddelinquentie'

Onder delinquentie (of crimineel gedrag) vallen 'verschillende gedragingen die door de wetgever strafbaar zijn gesteld.

Delinquent of crimineel gedrag is een verzamelterm voor verschillende soorten gedrag die volgens de wet strafbaar zijn en die daarom tot een boete of straf kunnen leiden. Kinderen onder de twaalf jaar kunnen in Nederland volgens het strafrecht niet veroordeeld worden. Officieel gaat het bij jeugddelinquentie dus om jongeren in de leeftijdscategorie vanaf twaalf jaar.

Strafbare feiten of delicten zijn te verdelen in vier typen: geweldsdelicten, vermogensdelicten, vernieling en overige delicten. Binnen deze typen kan weer een onderscheid worden gemaakt tussen overtredingen en misdrijven. Overtredingen zijn voornamelijk lichte vormen van regelovertredingen zoals zwartrijden en vuurwerk afsteken buiten de daarvoor bestemde periode. Misdrijven zijn zwaardere strafbare feiten zoals (winkel)diefstal, inbraak, mishandeling, beroving of verkrachting' (Laan & van der Blom, 2011).

'Jeugdbendes'

Onder jeugdbendes worden problematische jeugdgroepen bedoeld. Deze groepen zijn in Nederland op basis van een onderzoek naar 113 problematische jeugdgroepen als volgt ingedeeld:

'Hinderlijke jeugdgroep'

Deze groep hangt wat rond in de buurt, is af en toe luidruchtig aanwezig en trekt zich niet zoveel aan van de omgeving. Soms loopt het uit de hand en zijn er kleine schermutselingen, maar dat is doorgaans snel in de kiem gesmoord en vaak ook meer toeval dan gepland. Ook maakt de groep zich incidenteel schuldig aan kleine vernielingen. Een beperkt aantal jongeren maakt zich soms schuldig aan (veelal lichte) gewelds- en (in mindere mate) vermogensdelicten. Over het algemeen is het een groep die nog voldoende 'autoriteitsgevoelig' is en aanspreekbaar is op zijn gedrag.

Overlast gevende jeugdgroep

Deze groep is wat nadrukkelijker aanwezig, kan af en toe provocerend optreden, valt omstanders wel eens lastig (uitschelden of intimideren), vernielt regelmatig allerlei zaken en laat zich veel minder gelegen liggen aan andere mensen. Geweldsgebruik wordt niet geschuwd en de groepsleden zijn ook minder goed te corrigeren. Ook de lichtere vormen van criminaliteit waar de groep zich schuldig aan maakt, worden doelbewuster gepleegd en de groepsleden zijn ook meer bezig om te zorgen dat ze niet gepakt worden.

Criminele jeugdgroep

Deze groep bestaat uit jongeren die behoorlijk op het criminele pad zijn geraakt. Ze zijn al vaker met de politie in aanraking gekomen. Kenmerkend voor dergelijke groepen is dat ze meer en meer criminaliteit plegen voor het financiële gewin in plaats van voor de kick of het aanzien. Deze jongeren scoren ook hoog op de delicten waar de andere twee typen groepen hoog op scoren. De feiten zijn echter ernstiger en ze schrikken ook niet terug voor het gebruik van geweld. Van de drie groepen hebben zij de grootste actieradius (Beke, van Wijk & Ferwerda, 2000).'

Factoren binnen het sociale domein waar sport een positief effect op heeft	Factoren die de jeugdcriminaliteit positief beïnvloeden
Intellectueel	
Verwerkingssnelheid	
Mentale flexibiliteit	
Geheugen	
Hersenstructuur en hersenfunctie	
Concentratie	
Sociaal	
Sociale normen	
Sociale netwerken/relaties	X
Maatschappelijke betrokkenheid	
Vertrouwen	X
Teamwerk/samenwerking	X
Respecteren van verschillen (sociale economische status, raciaal, handicap, religie, seksueel)	
Veiligheid en ondersteuning	
Sociale interactie	X
Voorkomen van sociale buitensluiting	
Persoonlijk	
Assertiviteit/moed	

Zelfbeheersing/controle	X
Discipline	
Enthousiasme	
Verantwoordelijkheid	X
Nemen van initiatieven/leiderschap	X
Stellen van doelen/doelgericht werken	
Time management/plannen	
Sportiviteit	
Tijd besteed aan huiswerk	
Emotioneel	
Plezier/genot/geluk	X
Goed voelen/stemming	
Fitheid	
Stress	
Depressie	
Angst	
Zelfvertrouwen	X
Motivatie	
Lichaamsbeeld	
Zelfbeeld	
Risicofactoren van sport binnen het sociale domein	
Agressie	
Tegenstrijdige sociale normen	
Tegenstrijdige gendernormen (seksisme)	
Kliekvorming/buitensluiting	
Angst	
Stress	
Angst voor negatieve beoordeling van uiterlijk	
Burn-out, Sportverslaving	
Competitie	

In ieder rapport (Peters en van der Tuin, Taylor et al. en Bailey et al.) wordt beschreven dat er alleen bewijs is dat sport invloed kan hebben op vermindering van jeugdcriminaliteit. Er is geen bewijs gevonden dat sport ook invloed kan hebben op criminaliteit van personen boven de 24 jaar.

Uit onderzoek van Davies, Taylor, Ramchandani & Christy (2016) is gebleken dat sport participatie leidt tot 1% vermindering van criminele incidenten bij mannen tussen de 10 en de 24 jaar.

Carmichael (2008) beschrijft dat het onrealistisch is om te beweren dat alleen georganiseerde jeugdsport de jeugdcriminaliteit in de samenleving kan verminderen. De oorzaken van jeugdcriminaliteit zijn complex en multidimensionaal. Wel kunnen georganiseerde sportprogramma's bijdragen aan het terugdringen van jeugdcriminaliteit door jongeren een positieve identiteit en gevoelens van empowerment te geven en, door onder toezicht van een volwassene, jongeren te helpen bij het krijgen van vaardigheden op het gebied van **leiderschap**, **teamwerk** en **autonomie**.

Hoewel er beperkt empirisch bewijs is van een direct causaal verband tussen jeugdsport en vermindering van jeugdcriminaliteit, zijn er verschillende redenen waarom jeugdsport jeugdcriminaliteit vermindert. Georganiseerde sport:

- Houdt jongeren bezig en buiten problemen
- Voldoet aan de behoefte die jongeren hebben voor **plezier/opwinding**
- Zorgt ervoor dat jongeren zich **verantwoordelijk** voelen
- Voldoet aan de behoefte die jongeren hebben om risico's te nemen
- Verhoogt het gevoel van verbondenheid
- Ontwikkelt probleemoplossende vaardigheden
- Bevordert **teamwork**
- Ontwikkelt atletische vaardigheden
- Verhoogt zelfrespect
- Ontwikkelt **cognitieve competenties**
- Biedt positieve rolmodellen en mentoren
- Ontwikkelt besluitvaardigheden
- Laat de jeugd zich speciaal voelen
- Biedt werkgelegenheid
- **Overige factoren die invloed hebben op jeugdcriminaliteit**

Davies et al. (2015) beschrijven dat alle gevonden relaties tussen sport/bewegen en criminaliteit/antisociaal gedrag niet direct zijn. Wel kan sport en bewegen bijdragen aan de ontwikkeling van bepaalde factoren die van invloed kunnen zijn op jeugdcriminaliteit. Deze factoren zijn met name de kwaliteit van leiderschap en effecten van sport en bewegen op risicofactoren. Deze risicofactoren zijn verdeeld over de categorieën individueel (cognitieve en emotionele vaardigheden en verveling), familie, school en gemeenschap:

- Individueel:
 - Perinatale en postnatale problemen.
 - Antisociale persoonlijkheid (impulsiviteit, overtuigingen en attitudes die bijdragen aan afwijkend of asociaal gedrag, rusteloosheid, het nemen van risico's).
 - Antisociaal gedrag (weergaven van agressief en / of gewelddadig gedrag, eerdere overtredingen, misbruik van de stof).
- Familie:
 - Ouderlijke criminaliteit.
 - Slechte praktijken voor familiebeheer (slechte toezicht/controle, harde of inconsistente discipline).
 - Hoge niveaus van familieconflicten.
 - Gebrek aan ouderbetrokkenheid (inclusief verwaarlozing en lage ouderlijke warmte).
- School:
 - Academisch falen.
 - Spijbelen en weinig toewijding aan scholing.
 - Vroegtijdig schoolverlaten en frequente schoolwissels.
- Leeftijdsgenoten:

- Slechte sociale banden (weinig sociale activiteiten, lage populariteit).
- Omgang met delinquente broers en zussen en leeftijdsgenoten.
- Bende deelneming.
- Gemeenschap / buurt:
 - Armoede.
 - Communautaire desorganisatie.
 - Beschikbaarheid van drugs en vuurwapens.
 - Blootstelling aan geweld en criminaliteit binnen de gemeenschap.

Het Verwey-Jonker instituut heeft een onderzoek uitgevoerd naar de risicofactoren van jeugdcriminaliteit en hierover een rapport uitgebracht. De volgende risicofactoren staan hierin beschreven:

– **Demografische gegevens**

1. Geslacht
2. Etniciteit
3. Leeftijd

Persoonlijk domein

4. Vroege gedragsstoornissen en –afwijkingen
5. Alcoholgebruik & 6. Drugsgebruik
- 7 & 8. Op jonge leeftijd gewelddadig en crimineel gedrag vertonen
9. Opleidingsniveau

Gezinsfactoren

10. Criminaliteit door ouders
11. Criminaliteit door broers of zusters
12. Opleidingsniveau ouders
13. Problemen met het gezinsmanagement (Zwakke ouder-kindbinding, weinig ouderlijke ondersteuning, Depressieve ouders, Incompetente ouders)
14. Kindermishandeling en –misbruik & 15. Huiselijk geweld

De wijk/buurt/stad

16. Armoede
17. Werkloosheid van ouders
18. Verkrijgbaarheid van softdrugs
19. Fysieke verloedering van de woonomgeving
20. Blootstaan aan criminaliteit en geweld
21. Zwakke binding met de buurt & 22. Gebrek aan organisatie in de wijk
23. Krappe behuizing

School

24. Slechte schoolprestaties
25. Gebrek aan betrokkenheid op school
26. Criminele vrienden
27. Hechtheid/binding vriendengroep (de Groot, Steketee, Boutellier, Braam, Tierolf & van Dijk, 2007)

Risicofactoren van jeugdcriminaliteit	Factoren waar sport een positieve invloed op kan hebben die bij kunnen dragen aan minder jeugdcriminaliteit
Algemeen	Intellectuele vaardigheden -> School en leerprestaties
Geslacht	Vertrouwen
Etniciteit	Teamwerk/samenwerking
Leeftijd	Sociale interactie en netwerken
	Zelfbeheersing/controle
Persoonlijk	Verantwoordelijkheid
Vroege gedragsstoornissen en -afwijkingen (o.a. ADHD, CD, ODD)	Nemen van initiatieven/leiderschap
Antisociale persoonlijkheid (impulsiviteit, hyperactiviteit, rusteloosheid, nemen van risico's)	Plezier/genot/geluk
Alcohol- en drugsgebruik	Zelfvertrouwen
Jonge leeftijd crimineel gedrag vertonen	
Opleidingsniveau	
Bende deelneming	
Gezin	
Criminaliteit door ouders	
Criminaliteit door broers of zussen	
Opleidingsniveau ouders	
Betrokkenheid van ouders	
Problemen met gezinsmanagement	
Kindermishandeling en -misbruik	
Huiselijk geweld	
Wijk/buurt/stad	
Armoede	
Werkloosheid van ouders	
Verkrijgbaarheid van drugs en vuurwapens	
Fysieke verloedering van woonomgeving (vervallen buurt)	
Blootstaan aan criminaliteit en geweld binnen de buurt/gemeenschap	
Zwakke binding met de buurt/slecht georganiseerde wijk	
Krappe behuizing	
School	
Slechte schoolprestaties	
Gebrek aan schoolbetrokkenheid	
Criminele vrienden	
Hechtheid/binding vriendengroep	
Vroegtijdig schoolverlaten en frequente schoolwissels	

Rode tekst = Door beide geraadpleegde bronnen benoemde risicofactoren

Bijlage VI: operationalisering

School en leerprestaties	Sociaal kapitaal	Jeugdcriminaliteit
Schooluitval	Sociale normen	Jeugddelinquentie
Leerprestaties	Sociale netwerken/relaties	Deelname aan jeugdbendes
Opleidingsniveau	Maatschappelijke betrokkenheid/vrijwilligerswerk	
Tijd besteed aan huiswerk	Vertrouwen	
Aanwezigheid op school	Teamwerk/samenwerking	
Sociale interactie tussen leraren en leerlingen	Respecteren van verschillen (sociale economische status, raciaal, handicap, religie, seksueel)	
Houding t.o.v. school	Veiligheid en ondersteuning	
	Sociale interactie	
	Voorkomen van sociale buitensluiting	

Figuur 1: Factoren van de sociale waarde binnen sport (Peters & van der Tuin, 2017), (Bailey, Hillman, Arent & Petitpas 2013), (Taylor, Davies, Wells, Gilbertson & Tayleur, 2015).

Bijlage VII: AAOCC methode

In deze bijlage staan enkele voorbeelden van bronnen die aan de hand van de AAOCC methode zijn gecontroleerd en daarom als betrouwbaar beschouwd worden.

	Bron 1: Peters, N. & van der Tuin, J. (2017). De sociaaleconomische waarde van sporten en bewegen. Rotterdam: Ecorys
Authority	De auteurs Peters en van der Tuin zijn medewerkers van het internationale onderzoeks- en beleidsadviesbureau Ecorys.
Accuracy	Deze bron wordt als betrouwbaar beschouwd, omdat het rapport is voortgekomen uit een samenwerking tussen Geeske van Asperen (Kenniscentrum Sport) en Dirk Schaars (Kenniscentrum Sport). Geraadpleegde bronnen binnen dit rapport zijn recent en bestaan uit resultaten van overige wetenschappelijk onderzoek die op feiten gebaseerd zijn.
Objectivity	De auteurs van dit artikel zijn objectief en geven duidelijk aan waarop bepaalde gegevens gebaseerd zijn en van welke bron ze afkomstig zijn. Er worden geen meningen in dit rapport beschreven.
Currency	Dit artikel is gepubliceerd in 2017 en kan dus als zeer recentelijk worden beschouwd.
Coverage	Dit rapport is gebruikt om inzicht te krijgen in de sociaaleconomische waarde van sport. Het gehele rapport gaat hierover en ongeveer een derde van het rapport gaat over het onderdeel 'de sociale waarde van sport' wat binnen dit onderzoek voornamelijk van toepassing is.

	Bron 2: Taylor, P., Davies, L., Wells, P., Gilbertson, J., & Tayleur, W. (2015). CASE, the culture and sport evidence programme: A review of the Social Impacts of Culture and Sport.
Authority	De auteurs Taylor en Davies maken deel uit van het 'Sport Industry Research Centre aan de Sheffield Hallam University. Wells en Gilbertson zijn werkzaam bij het 'Centre of Regional Economic and Social Research' voor dezelfde universiteit. De laatste twee genoemde schrijvers van dit rapport, Gilbertson & Tayleur zijn onderzoekers binnen de 'Business of Culture'. Deze 5 auteurs hebben samengewerkt en onderzoek gedaan als het 'Culture and sport evidence programme'.
Accuracy	Deze bron wordt als betrouwbaar beschouwd, omdat het rapport is voortgekomen uit een onderzoek onder leiding van het 'Department for Culture, Media & Sport' binnen de Britse overheid. Geraadpleegde bronnen binnen dit rapport zijn recent en bestaan uit resultaten van overige wetenschappelijk onderzoek die op feiten gebaseerd zijn.
Objectivity	De auteurs van dit artikel zijn objectief. Ze benoemen enkel feiten op die uit het onderzoek en uit literatuuronderzoek zijn voortgekomen.
Currency	Dit artikel is gepubliceerd in maart 2015 en kan dus als recent worden beschouwd.

Bijlage IIX: Interviewguide/topiclijst

Naam:

Functie:

Naam interviewer:

Introductie:

Goedemorgen/middag/avond, hartelijk dank dat u tijd wil maken voor dit interview. Voorafgaand aan dit gesprek heeft u mijn onderzoeksmethode en bijbehorende informatie over de onderzoeksopdracht ontvangen. Voordat we beginnen met dit open interview zal ik nog even kort toelichten welke onderwerpen ik graag met u zou willen behandelen.

Ik doe, zoals u inmiddels begrepen heeft, onderzoek naar de sociale waarde van sport binnen de gemeente Deventer. Ik heb hiervoor een enquête ontworpen die dit inzichtelijk kan maken en zal uw mening vragen over gekozen onderzoeksmethode. Hiernaast kunnen we de vragen en antwoordmogelijkheden uit enquête doornemen en heb ik nog een aantal algemene vragen.

Voordat we beginnen wil ik nog even mededelen dat dit interview slechts gebruikt zal worden voor mijn thesis. Hiernaast wil ik u vragen of het oké is dat ik het gesprek opneem om deze later uit te kunnen typen. Deze opname zal hierna verwijderd worden.

Topiclijst

Enquête

Per vraag naar de mening van de expert vragen wat hij/zij vindt van:

- **Het behandelde onderwerp**
- **De manier van vraagstelling**
- **De antwoordmogelijkheden**

Verantwoording: Experts met kennis over sport, het sociale domein en onderzoek zijn benaderd om de ontworpen enquête te beoordelen. De enquête is opgedeeld in de 3 factoren van de sociale waarde van sport waarbinnen iedere vraag één voor één is besproken met de experts. Dit was van belang door te bepalen of het onderwerp, de vraagstellingen en de antwoordmogelijkheden juist en relevant zijn.

Algemeen

Zelf onderzoek uitvoeren of uitbesteden

“In hoeverre zelf onderzoek uitvoeren of voorleggen aan organisaties (die sociaal kapitaal/school en leerprestaties/jeugdcriminaliteit meten binnen Deventer) om sportparticipatie te mee te nemen in hun metingen?”

Deze vraag is gesteld om te onderzoeken in hoeverre vragen en onderwerpen uit de enquête binnen de gemeente Deventer uitbesteed kunnen worden om hierdoor te kijken of het mogelijk is minder onderwerpen zelf te onderzoeken.

Doelgroep

“Op welke doelgroep kan dit onderzoek het beste worden uitgevoerd?”

Deze vraag wordt behandeld omdat er onderwerpen binnen de sociale waarde van sport zijn die niet voor elke doelgroep gelden. Hiernaast verschilt de wijze van vraagstellingen, antwoordmogelijkheden en je/u gebruik per leeftijd.

Eén enquête of verschillende enquêtes

“Adviseert u de 3 categorieën (sociaal kapitaal, school- en leerprestaties en jeugdcriminaliteit) a.d.h.v. 1 vragenlijst te onderzoeken of per categorie een aparte vragenlijst te hanteren?”

De vragenlijst kan op meerdere manieren ingezet worden. Zo kan iedere vraag in 1 vragenlijst worden opgenomen zonder dat sommige vragen voor iedereen van toepassing zal zijn. Er kan ook worden gekozen voor een splitsing van de enquête per onderwerp afhankelijk van de doelgroep.

Lengte enquête

“Wat vindt u van de lengte van de enquête?”

Deze vraag is gesteld om eventueel de belangrijkste onderwerpen te filteren en overbodige vragen weg te laten.

Directe en indirecte factoren

“Alleen directe factoren (sociaal kapitaal, school en leerprestaties, jeugdcriminaliteit) bevragen of ook indirecte factoren die invloed hebben op de directe factoren?”

Naast de directe factoren bestaan er binnen de sociale waarde van sport indirecte factoren die weer van invloed kunnen zijn op de directe factoren. Deze vraag is van belang om te bepalen in hoeverre de indirecte factoren ook onderzocht moeten worden.

Factoren die buiten de sportparticipatie invloed hebben

“Buiten de sportparticipatie zijn er verschillende factoren die invloed kunnen hebben op sociaal kapitaal, school- en leerprestaties en jeugdcriminaliteit (denk aan gezinssituatie, etniciteit, handicaps en stoornissen). In hoeverre neem ik deze factoren mee in mijn onderzoeksmethode?”

Om te achterhalen of daadwerkelijk sport invloed heeft op een bepaalde factor van de sociale waarde van sport, kan het van belang zijn om invloedrijke factoren buiten de sport mee te nemen in het onderzoek.

Bijlage IX: ontworpen enquête op basis van deskresearch

Info:

Deze enquête moet voor iedere doelgroep binnen de gemeente Deventer geschikt zijn. Jong en oud, sporters en niet-sporter, scholieren en werknemers kunnen deze enquête allemaal invullen en tijdens het analyseren van de resultaten kunnen verschillende doelgroepen, eigenschappen en meningen met elkaar worden vergeleken. Kinderen van 5 t/m 11 jaar worden, met een aangepaste formulering (uw kind('s) i.p.v. u/uw), eventueel via de ouders of verzorgers geënquêteerd. Voor kinderen van 12 t/m 17 jaar is eveneens een aanpassing nodig (je i.p.v. u) (Mulier Instituut, 2000).

Bij het analyseren van de resultaten zullen dezelfde leeftijdscategorieën met elkaar vergeleken moeten worden omdat er anders onbetrouwbare vergelijkingen kunnen optreden.

Algemeen

1. Wat is uw leeftijd?

..... jaar

De vraag **'Wat is uw leeftijd?'** wordt gesteld om te achterhalen wat de leeftijd van een persoon is. Dit is van belang omdat in het onderzoek van Peters en van der Tuin (2017) is aangetoond dat er verschillen zijn te vinden in de resultaten (waarbij met name effecten met betrekking tot onderwijs en criminaliteit) tussen verschillende leeftijdscategorieën. Peters en van der Tuin maken onderscheid tussen de leeftijdscategorieën 5 t/m 24 jarigen en 25 t/m 54 jarigen. Dit onderzoek richt zich op alle leeftijden vanaf 5 jaar. Tijdens de uitwerking van de resultaten zullen de volgende leeftijdscategorieën worden onderscheiden: 5–11 jaar (basisschool leeftijd), 12–15, 16–19, 20–24, 25–29, 30–34 etc. t/m 68+.

2. Wat is uw geslacht?

- ☐ Man
- ☐ Vrouw

De vraag **'Wat is uw geslacht?'** wordt gesteld om te achterhalen of een respondent van een mannelijk of vrouwelijk geslacht is. Dit is van belang om te onderzoeken of er verschillen aan te duiden zijn tussen mannen en vrouwen betreft de sociale waarde van sport.

3. Wat is uw postcode?

.....

De vraag **'Wat is uw postcode?'** wordt gesteld om te achterhalen of de respondent gehuisvest is binnen de gemeente Deventer. Dit is van belang omdat het onderzoek zich enkel richt op personen uit deze omgeving. Tevens kan aan de hand van deze vraag tijdens het analyseren van de resultaten op wijkniveau gemeten worden. Er kan voor gekozen worden om personen die buiten deze gemeente woonachtig zijn, niet mee te nemen in de analyse van de resultaten.

Sportparticipatie

Info

Het onderdeel sportparticipatie wordt ondervraagd aan de hand van Richtlijn Sportdeelname Onderzoek (RSO). Vormen van fysieke activiteit, zoals lopen of fietsen naar het werk, de trap nemen, tuinieren, enz., wanneer ze duidelijk niet gerelateerd zijn aan sport of formele oefeningen, worden niet meegenomen in de vragenlijst. In reeds bestaand onderzoek tellen sporten die de respondent tijdens de vakanties heeft beoefend wel mee maar sporten tijdens lessen lichamelijke opvoeding op school niet (Mulier instituut, 2000).

‘De RSO gaat uit van een terugvraagperiode van twaalf maanden. Het nadeel hiervan is dat het voor de respondenten moeilijk te overzien is hoe vaak ze welke sport gedurende twaalf maanden hebben beoefend. Gezien het seizoensgebonden karakter van veel takken van sport is het echter een groot voordeel dat alle seizoenen zijn inbegrepen in een terugvraagperiode van een jaar. Vooraanstaande onderzoeken naar sportdeelname hebben in het verleden naar tevredenheid met dezelfde terugvraagperiode gewerkt. Een belangrijk argument voor een terugvraagperiode van twaalf maanden is voorts dat het vergroten van de vergelijkbaarheid tussen onderzoeken het centrale doel is van de RSO. Zeker als het gaat om onderzoeken die op wisselende tijdstippen worden uitgevoerd, ligt een terugvraagperiode van twaalf maanden voor de hand. In verband hiermee is het ook belangrijk dat de respondenten wordt gevraagd naar de sportbeoefening 'in de afgelopen twaalf maanden' en niet 'in het afgelopen jaar', omdat dit verward zou kunnen worden met kalenderjaar (Mulier instituut, 2000).’

Onderzoek naar sportdeelname door de gemeente Zeewolde (2016) heeft aan de hand van de RSO onderzoek gedaan. Uit een lijst met 46 sporten zijn jongeren gevraagd aan te kruisen welke van die sporten ze de afgelopen 12 maanden hebben beoefend. De personen konden maximaal drie sporten aankruisen.

4. Welke sport of sporten heeft u in de afgelopen 12 maanden het meest beoefend? U kunt maximaal 3 sporten aankruisen

1 atletiek	25 midgetgolf
2 badminton	26 mountainbiken
3 basketbal	27 motorsport
4 biljart/poolbiljart/snooker	28 paardensport
5 bowling	29 roeien
6 bridge	30 schaatsen
7 dammen	31 schaken
8 danssport	32 schietsport
9 darts	33 skeeleren/skaten
10 duiksport	34 skiën/langlaufen/snowboarden
11 fitness, individueel (binnen)	35 squash
12 fitness, in een groep zoals aerobics, spinning en zumba (binnen)	36 tafeltennis
13 fitness, buiten zoals bootcamp	37 tennis
14 golf	38 vecht- en verdedigingssporten (excl. judo)
15 gymnastiek/turnen	39 voetbal
16 handbal	40 volleybal
17 hardlopen/joggen	41 wandelsport
18 hockey	42 waterpolo
19 honkbal/softbal	43 wielrennen/toerfietsen
20 jeu de boules	44 zeilen/surfen
21 judo	45 zwemsport (excl. waterpolo)
22 kano	46 yoga (ook pilates en power yoga)
23 (berg)klimsport	47 andere sport, namelijk:
24 korfbal	48 Geen sport

Deze lijst wordt aan de hand van de vragenlijst die voor een deel de basis vormt van het rapport van Taylor, Davies, Wells, Gilbertson & Tayleur (2015) aangevuld met de volgende sporten:

- Rugby
- American Football
- Cricket
- Curling
- Vissport
- BMX, veldrijden, mountain biking
- Voetbal (verdeeld onder veldvoetbal en zaalvoetbal)
- Golf wordt golf, midgetgolf/pitch en putt
- Schaatsen wordt schaatsen/shorttrack

Als u niet aan sport doet kunt u verder gaan naar vraag 9.

5. Hoeveel keer heeft u in de afgelopen twaalf maanden in totaal deze sport(en) beoefend?

Graag per sport aangeven hoeveel keer. Indien u het niet precies weet, geeft u dan een zo nauwkeurig mogelijke schatting.

Sport:..... keer
Sport:..... keer
Sport:..... keer

6. Hoeveel uur per week sport u gemiddeld?

..... uur per week

7. Bent u lid van een sportvereniging?

- ☐ Ja
- ☐ Nee

8. Indien ja, van welke sportvereniging(en):

.....

9. Bent u op dit moment in het bezit van een sportabonnement?

U kunt denken aan een abonnement voor fitness of zwembad

- ☐ Ja
- ☐ Nee

10. Indien ja, van welke sport(en)?:

.....

De bovenstaande vragen zijn van belang om te achterhalen of een persoon aan sport doet, welke sport diegene beoefent en in welke mate. Op deze manier kan onderzocht worden of er verschillen te vinden zijn in antwoorden tussen sporters en niet sporters en personen die veel en weinig sporten. Tevens blijkt het dat verschillende sporten voor verschillende sociaaleconomische effecten kunnen zorgen. Zo worden team sporten gelinkt met sociale vaardigheden, individuele sporten met cognitieve voordelen

en zullen vechtsporten op het gebied van agressie en discipline effecten met zich meebrengen (Taylor, Davies, Wells, Gilbertson & Tayleur, 2015). Er zal tijdens dit onderzoek dus ook rekening worden gehouden met wat voor type sport een persoon beoefent (teamsport/individuele sport en soort sport).

School en leerprestaties

11. Zit u momenteel op school?

- Ja
- Nee

Zo nee, ga verder naar vraag 19

Opleidingsniveau

12. Wat voor type opleiding volg je?

Basisonderwijs

Praktijkonderwijs

VMBO

HAVO

VWO (atheneum, gymnasium)

MBO

HBO

WO (Universiteit) (Beroepsonderwijs bedrijfsleven, z.d.)

Schoolverzuim

13. Hoeveel dagen was je de afgelopen 12 maanden op school afwezig?

..... dagen

Uit onderzoek van Taylor et al. blijkt dat sport kan zorgen voor een verbeterde aanwezigheid op school. De vraag ‘**Hoeveel dagen bent u gemiddeld per schooljaar afwezig?**’ kan de aanwezigheid op school van een persoon achterhalen.

Tijd besteed aan huiswerk

14. Hoeveel uur per week besteedt je gemiddeld aan huiswerk?

..... uur per week

Om te achterhalen hoeveel tijd een persoon aan zijn/haar huiswerk besteed wordt de volgende vraag gesteld: ‘**Hoeveel uur per week besteedt je gemiddeld aan huiswerk?**’. Verschillende studies hebben ondervonden dat sport een positieve invloed heeft op de tijd dat door een persoon wordt besteed aan zijn/haar huiswerk. In het rapport van Taylor et al. blijkt dat uit een onderzoek van Marsh & Kleitman er een positieve relatie is gevonden tussen sport deelname (met name buiten schoolse- en team sport) en een hoger zelfvertrouwen en meer tijd besteed aan huiswerk. Onderzoek van Broh beschrijft een positief effect van sportparticipatie op het zelfvertrouwen, controle, tijd besteed aan huiswerk, wat verbeterde cognitieve vaardigheden aantoont wat weer positieve invloed heeft op de school en leerprestaties.

Houding t.o.v. school

15. Ik ben gemotiveerd voor school

Volledig mee oneens/oneens/neutraal/eens/volledig mee eens

16. Ik kan mij goed concentreren in de klas

Volledig mee oneens/oneens/neutraal/eens/volledig mee eens

(School Attitude Questionnaire Internet (SAQI), z.d.)

Sociale interactie tussen leraren en leerlingen

17. De relatie tussen mij en andere leraren is goed

Volledig mee oneens/oneens/neutraal/eens/volledig mee eens

18. De relatie tussen mij en andere leerlingen is goed

Volledig mee oneens/oneens/neutraal/eens/volledig mee eens

(School Attitude Questionnaire)

Opleidingsniveau

19. Wat is (tot nu toe) uw hoogst genoten opleiding?

Geen

Basisonderwijs

Praktijkonderwijs

VMBO (LBO/MAVO)

HAVO (HBS/MMS)

VWO (atheneum, gymnasium)

MBO (MTS/MEAO)

HBO (HTS/HEAO)

WO

De vraag 'Wat is uw hoogst genoten opleiding?' wordt gesteld om te achterhalen hoe hoog het opleidingsniveau van een persoon is of is geweest. Meerdere studies hebben aangetoond dat sport een indirect positief effect kan hebben op het opleidingsniveau van een persoon. Zo beschrijft bijvoorbeeld Boonstra en Hermens (2011) dat uit een onderzoek van Chris Visscher blijkt dat een lidmaatschap van een sportvereniging een positieve invloed heeft op motorische vaardigheden en motorische vaardigheden een positieve invloed hebben op leerprestaties. Positieve leerprestaties beïnvloeden het opleidingsniveau van een persoon. Wel wordt er aangegeven dat het lastig te bepalen is wat oorzaak is en wat gevolg (causaal verband).

Leerprestaties

20. Wat was uw Cito-score/IEP-score/Route 8-score?

1. Cito:..... IEP:..... Route 8:.....

Om het onderwijsniveau binnen het basisonderwijs te kunnen meten kan er gekeken worden naar de score op de centrale eindtoets/citotoets (76% % van de scholen heeft zich met deze eindtoets verantwoord), de score op de IEP eindtoets (7% % van de scholen heeft zich met deze eindtoets verantwoord) of de score op de Route 8 toets (17 % van de scholen heeft zich met deze eindtoets verantwoord). Deze scores bepalen het onderwijsniveau van de leerling (Onderwijs in cijfers, 2017). De vraag 'Wat was uw Cito-score/IEP-score/Route 8-score?' wordt gesteld om te onderzoeken of er verschillen te vinden zijn tussen sporter en niet sporters en de cito-, IEP- of Route 8 score.

Schooluitval

21. Bent u in het verleden gestopt met een opleiding voordat het diploma was behaald?

- Ja
- Nee

De vraag 'Heeft u in het verleden school verlaten voor het behalen van een diploma?' wordt gesteld om schooluitval van een persoon te achterhalen. In onderzoek van Taylor et al. wordt er benoemd dat sport kan leiden tot een vermindering van schooluitval.

Cognitief vermogen

Binnen dit onderzoek is het niet relevant en haalbaar om de cognitie te meten van een persoon aangezien dit uitgebreide testen vergt. Wel kan bevraagd worden hoe een persoon zijn/haar eigen cognitie (concentratie, geheugen etc.) beoordeeld. Het nadeel hiervan is dat de beoordeling subjectief is waardoor het onderzoek betreffende de cognitie van een persoon minder betrouwbaar is dan onderzoek aan de hand van uitgebreide cognitie testen.

22. Ik kan mij goed concentreren

Volledig mee oneens/oneens/neutraal/eens/volledig mee eens

23. Ik raak niet snel afgeleid

Volledig mee oneens/oneens/neutraal/eens/volledig mee eens

24. Ik kan snel omschakelen

Volledig mee oneens/oneens/neutraal/eens/volledig mee eens

25. Ik kan informatie snel verwerken

Volledig mee oneens/oneens/neutraal/eens/volledig mee eens

26. Ik heb een goed geheugen

Volledig mee oneens/oneens/neutraal/eens/volledig mee eens

Sociaal kapitaal

Sociale normen

27. Ik beschik over goede sociale normen

Volledig mee oneens/oneens/neutraal/eens/volledig mee eens

Deze vraag gaat over het gedrag van een persoon en kan beter geanalyseerd worden aan de hand van observatie.

Sociale interactie, netwerken en relaties

28. Hoe vaak heeft u contact met familieleden?

1. Dagelijks
2. Minstens 1x per week
3. Minstens 1x per maand
4. Zelden
5. Nooit

29. Hoe vaak heeft u contact met vrienden?

1. Dagelijks
2. Minstens 1x per week
3. Minstens 1x per maand
4. Zelden
5. Nooit

CBS (2018)

30. Ik kan gemakkelijk omgaan met anderen

Volledig mee oneens/oneens/neutraal/eens/volledig mee eens

31. Ik voel mij alleen

Volledig mee oneens/oneens/neutraal/eens/volledig mee eens

Hawthorne & Griffith (2000) hebben een meetmethode ontwikkeld om vriendschap en sociale interactie te meten. 5 vragen werden gesteld met als antwoordmogelijkheden: bijna altijd, meestal, ongeveer de helft van de tijd, af en toe en nooit. Dit onderzoek is gehouden om kijken of oudere personen de laatste 4 weken genoeg sociale ondersteuning hebben gehad. Deze meetmethode kan afgestemd worden op andere doelgroepen en kan ondersteuning bieden binnen dit onderzoek. De bovenstaande 2 vragen zijn gekozen omdat deze het meest relevant zijn voor dit onderzoek.

Vertrouwen

32. Vindt u dat over het algemeen de meeste mensen wel te vertrouwen zijn of vindt u dat men niet voorzichtig genoeg kan zijn in de omgang met anderen?

Schaal van 0 tot en met 10 waarin 0 = men niet voorzichtig genoeg kan zijn en 10 = men kan de meeste mensen wel vertrouwen.

Bij deze vertrouwensindicatoren wordt de score 0 tot en met 5 gezien als geen vertrouwen en een score van 6 tot en met 10 als het hebben van vertrouwen (Schmeets, Parigini & Van Hoof, 2016).

Teamwerk/samenwerking

33. Ik kan goed samenwerken met anderen.

Volledig mee oneens/oneens/neutraal/eens/volledig mee eens

Veiligheid en ondersteuning

34. Ik voel mij veilig

Volledig mee oneens/oneens/neutraal/eens/volledig mee eens

Respecteren van verschillen

35. Ik ben tolerant en respectvol naar diegenen die anders zijn dan ik.

Volledig mee oneens/oneens/neutraal/eens/volledig mee eens

Voorkomen van sociale buitensluiting

36. Ik voel mij wel eens buitengesloten.

Volledig mee oneens/oneens/neutraal/eens/volledig mee eens

Maatschappelijke betrokkenheid/vrijwilligerswerk

37. Doet u aan vrijwilligerswerk?

- ☐ Ja
- ☐ Nee

38. Zo ja, hoe vaak heeft u in de afgelopen 12 maanden werk verricht voor vrijwilligers- of liefdadigheidsorganisaties?

Antwoord opties:

Minstens 1 keer per week/Minstens 1 keer per maand/ Minstens 1 keer per 3 maanden/Minstens 1 keer per 6 maanden/Minder vaak dan 1 keer per 6 maanden (Schmeets, Parigini & Van Hoof, 2016)

39. Zo ja, heeft de sport (die u beoefent) hieraan bijgedragen?

- ☐ Ja
- ☐ Nee

Een verhoogt niveau van maatschappelijke betrokkenheid/vrijwilligerswerk worden door Taylor et al. en Bailey et al. als factor binnen het sociaal kapitaal benoemd waar sport invloed op heeft. Dit onderwerp wordt aan de hand van de volgende vraag bevraagd.

Er zijn sterke verschillen tussen bevolkingsgroepen in de score voor sociaal kapitaal. Eerder bleek al dat vrouwen, jongeren, ouderen en lager opgeleiden lagere cijfers op de meetlat sociaal kapitaal laten zien dan mannen, middelbare leeftijdsgroepen, en hoger opgeleiden (CBS, 2016).

Jeugdcriminaliteit

Info:

Davies, Taylor, Ramchandi & Christy (2016) beschrijven in hun ondervindingen in de Social Return on Investment in Sport dat sportparticipatie leidt tot een vermindering van 1% in criminele incidenten voor mannen tussen de 10 en de 24 jaar.

'Jeugdcriminaliteit'

Politie Nederland (2018) beschrijft dat jeugdcriminaliteit is te definiëren als 'strafbaar gedrag van jongeren tot en met 24 jaar. Voorbeelden van strafbaar gedrag zijn: geweld plegen, stelen, overvallen en bedreigen. Het jeugdstrafrecht richt zich op jongeren van 12 tot 18 jaar.'

De vragen betreffende dit onderwerp zullen slechts aan personen tussen de 12 jaar en 24 jaar gevraagd worden. Verschillende studies tonen aan dat het niet gebruikelijk is om onderzoek te houden over dit onderwerp onder de leeftijd van 12 jaar. Criminaliteit boven de 24 jaar valt niet meer onder jeugdcriminaliteit.

De volgende vragen gaan over crimineel gedrag. U bent vrij in de keuze om de volgende vragen in te vullen of open te laten.

Jeugddelinquentie

40. Hoe vaak heb je de afgelopen 12 maanden een overtreding (zoals wildplassen, lichte verkeersovertredingen, openbaar dronkenschap en vandalisme)?

..... keer

0 keer/1 keer/2 keer/3 keer/4 keer/5 keer of vaker

41. Hoe vaak heb je de afgelopen 12 maanden een misdrijf (zoals handel in drugs, diefstal, inbraak, rijden onder invloed, geweldpleging, bedreiging, mishandeling) gepleegd?

..... keer

0 keer/1 keer/2 keer/3 keer/4 keer/5 keer of vaker

(Rietberg advocaten, 2018)

(Politie, 2018)

42. Bent u ooit in aanraking gekomen met bureau Halt?

ja/nee

43. Ik beschik over een strafblad

ja/nee

Deelname aan jeugdbendes

44. Ik ben lid van:

- Een hinderlijke jeugdgroep (Groep die in de buurt rond hangt en af en toe luidruchtig aanwezig is en trekt zich niet zoveel aan van de omgeving met soms kleine incidenten).
- Overlast gevende jeugdgroep (Groep die omstanders lastig valt (uitschelden of intimideren), vernielt regelmatig allerlei zaken en gebruikt regelmatig geweld).
- Criminele jeugdgroep (Groep waarvan de personen al vaker met de politie in aanraking zijn gekomen).

Kenmerkend voor deze groepen is dat ze meer criminaliteit plegen voor het financiële gewin in plaats van voor de kick of het aanzien) (Beke, van Wijk & Ferwerda, 2000).

- Geen van bovenstaande.

Overige vragen

45. Op welke factoren heeft sport op u persoonlijk een positief effect (Maximaal 3 aankruisen):

Cognitief vermogen (verwerkingssnelheid, mentale flexibiliteit, geheugen, hersenfunctie, concentratie)

Tijd besteed aan huiswerk

Sociale normen

Sociale netwerken/relaties

Vertrouwen

Teamwerk/samenwerking

Respecteren van verschillen (sociale economische status, ras, handicap, religie, geslacht)

Veiligheid en ondersteuning

Sociale interactie

Voorkoming van sociale buitensluiting

Zelfbeheersing/controle

Discipline

Verantwoordelijkheid

Nemen van initiatieven/leiderschap

Stellen van doelen/doelgericht werken/plannen

Plezier/genot/geluk

Goed voelen/stemming

Fitheid

Zelfvertrouwen

Motivatie

Zelfbeeld

Geen van bovenstaande antwoorden

46. Op welke factoren heeft sport op u persoonlijk een negatief effect (Maximaal 3 aankruisen):

Agressie

Tegenstrijdige sociale normen

Gendernormen (Seksisme) -> disrespect

Kliekvorming en buitensluiting

Angst

Stress

Angst voor een negatieve beoordeling van het uiterlijk

Burn-out, sportverslaving

Competitie

Geen van bovenstaande antwoorden

47. Eventuele opmerkingen:

Bijlage X: definitieve enquête

Algemeen

1. Wat is je leeftijd?

..... jaar

De vraag **‘Wat is je leeftijd?’** wordt gesteld om te achterhalen wat de leeftijd van een persoon is. Dit is van belang omdat in het onderzoek van Peters en van der Tuin (2017) is aangetoond dat er verschillen zijn te vinden in de resultaten (waarbij met name effecten met betrekking tot onderwijs) tussen verschillende leeftijdscategorieën.

2. Wat is je geslacht?

- Man
- Vrouw

De vraag **‘Wat is je geslacht?’** wordt gesteld om te achterhalen of een respondent van een mannelijk of vrouwelijk geslacht is. Dit is van belang om te onderzoeken of er verschillen aan te duiden zijn tussen mannen en vrouwen betreft de sociale waarde van sport. Kinderen met hetzelfde geslacht moeten met elkaar vergeleken worden.

3. Wat is je postcode?

.....

De vraag **‘Wat is uw postcode?’** wordt gesteld om te achterhalen of de respondent gehuisvest is binnen de gemeente Deventer. Dit is van belang omdat het onderzoek zich enkel richt op personen uit deze omgeving. Er kan voor gekozen worden om personen die buiten deze gemeente woonachtig zijn, niet mee te nemen in de analyse van de resultaten.

4. Ik ben

- Nederlands
- Een westerse allochtoon (komt uit Noord-Amerika, Oceanië, Indonesië, Japan ander land in Europa, behalve Turkije)
- Een niet-westerse allochtoon (Turkije en overige landen)

(CBS, 2018) & (NOC*NSF, 2012)

De vraag over de etniciteit wordt gesteld omdat uit onderzoek van het NOC*NCF blijkt dat er verschillen zijn tussen personen met verschillen etnische achtergronden betreffende hun sportparticipatie. Tevens heeft etniciteit ook invloed op sociaal kapitaal en school- en leerprestaties.

Sportparticipatie

Info

Het onderdeel sportparticipatie wordt ondervraagd aan de hand van de Richtlijn Sportdeelname Onderzoek (RSO). Vormen van fysieke activiteit, zoals lopen of fietsen naar het werk, de trap nemen, tuinieren, enz., wanneer ze duidelijk niet gerelateerd zijn aan sport of formele oefeningen, worden niet meegenomen in de vragenlijst. In reeds bestaand onderzoek tellen sporten die de respondent tijdens de vakanties heeft beoefend wel mee maar sporten tijdens lessen lichamelijke opvoeding op school niet (Mulier instituut, 2000).

‘De RSO gaat uit van een terugvraagperiode van twaalf maanden. Het nadeel hiervan is dat het voor de respondenten moeilijk te overzien is hoe vaak ze welke sport gedurende twaalf maanden hebben beoefend. Gezien het seizoensgebonden karakter van veel takken van sport is het echter een groot voordeel dat alle seizoenen zijn inbegrepen in een terugvraagperiode van een jaar. Vooraanstaande onderzoeken naar sportdeelname hebben in het verleden naar tevredenheid met dezelfde terugvraagperiode gewerkt. Een belangrijk argument voor een terugvraagperiode van twaalf maanden is voorts dat het vergroten van de vergelijkbaarheid tussen onderzoeken het centrale doel is van de RSO. Zeker als het gaat om onderzoeken die op wisselende tijdstippen worden uitgevoerd, ligt een terugvraagperiode van twaalf maanden voor de hand. In verband hiermee is het ook belangrijk dat de respondenten wordt gevraagd naar de sportbeoefening 'in de afgelopen twaalf maanden' en niet 'in het afgelopen jaar', omdat dit verward zou kunnen worden met kalenderjaar (Mulier instituut, 2000).’

Onderzoek naar sportdeelname door de gemeente Zeewolde (2016) heeft aan de hand van de RSO onderzoek gedaan. Uit een lijst met 46 sporten zijn jongeren gevraagd aan te kruisen welke van die sporten ze de afgelopen 12 maanden hebben beoefend. De personen konden maximaal drie sporten aankruisen.

5. Welke sport of sporten heb je in de afgelopen 12 maanden het meest beoefend? Je kunt maximaal 3 sporten aankruisen

1 atletiek	25 midgetgolf
2 badminton	26 mountainbiken
3 basketbal	27 motorsport
4 biljart/poolbiljart/snooker	28 paardensport
5 bowling	29 roeien
6 bridge	30 schaatsen
7 dammen	31 schaken
8 danssport	32 schietsport
9 darts	33 skeeleren/skaten
10 duiksport	34 skiën/langlaufen/snowboarden
11 fitness, individueel (binnen)	35 squash
12 fitness, in een groep zoals aerobics, spinning en zumba (binnen)	36 tafeltennis
13 fitness, buiten zoals bootcamp	37 tennis
14 golf	38 vecht- en verdedigingssporten (excl. judo)
15 gymnastiek/turnen	39 voetbal
16 handbal	40 volleybal
17 hardlopen/joggen	41 wandelsport
18 hockey	42 waterpolo
19 honkbal/softbal	43 wielrennen/toerfietsen
20 jeu de boules	44 zeilen/surfen
21 judo	45 zwemsport (excl. waterpolo)
22 kano	46 yoga (ook pilates en power yoga)
23 (berg)klisport	47 andere sport, namelijk:
24 korfbal	48 Geen sport

Deze lijst moet aangevuld worden met de volgende sporten:

- Rugby
- American Football
- BMX, veldrijden, mountain biking
- Golf wordt golf, midgetgolf/pitch en putt
- Schaatsen wordt schaatsen/shorttrack

6. Hoeveel keer heb je in de afgelopen twaalf maanden in totaal deze sport(en) beoefend?

Graag per sport aangeven hoeveel keer. Indien je het niet precies weet, geeft dan een zo nauwkeurig mogelijke schatting.

Sport:..... keer

Sport:..... keer

Sport:..... keer

De antwoorden moeten later gecategoriseerd worden.

7. Hoeveel uur per week sport je gemiddeld?

..... uur per week

8. Ben je lid van een sportvereniging?

- ☐ Ja
- ☐ Nee

9. Indien ja, van welke sportvereniging(en):

.....

10. Bent je op dit moment in het bezit van een sportabonnement?

Je kunt denken aan een abonnement voor fitness of zwembad

- ☐ Ja
- ☐ Nee

11. Indien ja, van welke sport(en)?:

.....

De bovenstaande vragen zijn van belang om te achterhalen of een persoon aan sport doet, welke sport diegene beoefent en in welke mate. Op deze manier kan onderzocht worden of er verschillen te vinden zijn in antwoorden tussen sporters en niet-sporters en personen die veel en weinig sporten. Tevens blijkt het dat verschillende sporten voor verschillende sociaaleconomische effecten kunnen zorgen. Zo worden teamsporten gelinkt met sociale vaardigheden, individuele sporten met cognitieve voordelen en zullen vechtsporten op het gebied van agressie en discipline effecten met zich meebrengen (Taylor, Davies, Wells, Gilbertson & Tayleur, 2015). Er zal tijdens dit onderzoek dus ook rekening worden gehouden met wat voor type sport een persoon beoefent (teamsport/individuele sport en soort sport).

School en leerprestaties

Opleidingsniveau

12. Welk opleidingsniveau doe je?

VMBO/HAVO

HAVO/VWO

VMBO BB of KB (Basisberoepsgerichte- of kaderberoepsgerichte leerweg)

VMBO GL of TL (Gemengde- of theoretische leerweg)

HAVO

VWO (atheneum)

VWO (gymnasium)

(Beroepsonderwijs bedrijfsleven, z.d.)

Betrokkenheid ouders

13. Mijn ouders helpen mij goed te presteren op school.

Volledig mee oneens/oneens/neutraal/eens/volledig mee eens

Schoolverzuim

14. Ik spijbel

Veel vaker/vaker/even vaak/minder vaak/veel minder vaak
dan mijn medeleerlingen

Tijd besteed aan huiswerk

15. Hoeveel uur per week besteedt je gemiddeld aan huiswerk?

..... uur per week

Houding t.o.v. school

16. Ik ben gemotiveerd voor school

Volledig mee oneens/oneens/neutraal/eens/volledig mee eens

17. Ik kan mij goed concentreren in de klas

Volledig mee oneens/oneens/neutraal/eens/volledig mee eens

(School Attitude Questionnaire Internet (SAQI), z.d.)

Sociale interactie tussen leraren en leerlingen

18. De relatie tussen mij en andere leraren is goed

Volledig mee oneens/oneens/neutraal/eens/volledig mee eens

19. De relatie tussen mij en andere leerlingen is goed

Volledig mee oneens/oneens/neutraal/eens/volledig mee eens

(School Attitude Questionnaire)

Leerprestaties

20a. Wat was je Cito-score/IEP-score/Route 8-score?

1. Cito:..... IEP:..... Route 8:.....

(Onderwijs in cijfers, 2017).

Als het uit de eerste meting blijkt dat veel leerlingen deze score niet meer weten dan de volgende vraag toepassen:

20b. Mijn Cito-score/IEP-score/Route 8-score was:

Veel hoger/hoger/ongeveer even hoog/lager/veel lager
dan mijn medeleerlingen uit groep 8

Cognitief vermogen

21. Ik kan mij goed concentreren

Volledig mee oneens/oneens/neutraal/eens/volledig mee eens

22. Ik raak niet snel afgeleid

Volledig mee oneens/oneens/neutraal/eens/volledig mee eens

23. Ik pik dingen snel op

Volledig mee oneens/oneens/neutraal/eens/volledig mee eens

24. Ik heb een goed geheugen

Volledig mee oneens/oneens/neutraal/eens/volledig mee eens

25. Ik kan goed leren

Volledig mee oneens/oneens/neutraal/eens/volledig mee eens

Sociaal kapitaal

Sociale interactie, netwerken en relaties

26. Hoe vaak heb je, behalve familie die je thuis hebt, contact met familieleden?

1. Dagelijks
2. Minstens 1 x per week
3. Minstens 1 x per maand
4. Zelden
5. Nooit

27. Hoe vaak spreek je af met vrienden/vriendinnen?

1. Dagelijks
2. Minstens 1 x per week
3. Minstens 1 x per maand
4. Zelden
5. Nooit

(CBS, 2018)

28. Ik kan gemakkelijk omgaan met anderen

Volledig mee oneens/oneens/neutraal/eens/volledig mee eens

29. Ik voel mij alleen

Volledig mee oneens/oneens/neutraal/eens/volledig mee eens

(Hawthorne & Griffith, 2000)

Vertrouwen

30. Ik vertrouw anderen snel

Volledig mee oneens/oneens/neutraal/eens/volledig mee eens

Teamwerk/samenwerking

31. Ik kan goed samenwerken met anderen.

Volledig mee oneens/oneens/neutraal/eens/volledig mee eens

Veiligheid en ondersteuning

32. Ik voel mij veilig

Volledig mee oneens/oneens/neutraal/eens/volledig mee eens

Respecteren van verschillen

33. Ik ben tolerant en respectvol naar diegenen die anders zijn dan ik.

Volledig mee oneens/oneens/neutraal/eens/volledig mee eens

Voorkomen van sociale buitensluiting

34. Ik voel mij wel eens buitengesloten.

Volledig mee oneens/oneens/neutraal/eens/volledig mee eens

Maatschappelijke betrokkenheid/vrijwilligerswerk

35. Doe je aan vrijwilligerswerk?

- Ja
- Nee

Antwoorden op deze vraag enkel vergelijken met personen van dezelfde leeftijd.

36. Zo ja, hoe vaak heb je in de afgelopen 12 maanden werk verricht voor vrijwilligers- of liefdadigheidsorganisaties?

Minstens 1 keer per week/Minstens 1 keer per maand/ Minstens 1 keer per 3 maanden/Minstens 1 keer per 6 maanden/Minder vaak dan 1 keer per 6 maanden

(Schmeets, Parigini & Van Hoof, 2016)

Antwoorden op deze vraag enkel vergelijken met personen van dezelfde leeftijd.

37. Zo ja, heeft de sport, die je doet, hieraan bijgedragen?

- Ja
- Nee

Overige vragen

38. Sport zorgt bij mij voor: (Maximaal 3 aankruisen):

Betere prestaties op school

Meer vrienden en vriendinnen

Vertrouwen

Teamwerk/samenwerking

Het respecteren van verschillen (sociale economische status, ras, handicap, religie, geslacht)

Veiligheid en ondersteuning

Ontmoetingen met vrienden en familieleden

Dat ik niet word buitengesloten

Zelfbeheersing/controle

Discipline

Verantwoordelijkheid

Initiatief/leiderschap

Stellen van doelen/doelgericht werken/plannen

Plezier/genot/geluk

Goed voelen/stemming

Fitheid

Zelfvertrouwen

Motivatie

Beter zelfbeeld

Geen van bovenstaande antwoorden

39. Sport zorgt bij mij voor (Maximaal 3 aankruisen):

Agressie

Disrespect

Kliekvorming en buitensluiting

Angst

Stress

Angst voor dat ik word uitgelachen om hoe ik eruit zie

Burn-out, sportverslaving

Geen van bovenstaande antwoorden

40. Eventuele opmerkingen:

Bijlage XI: interviewtranscripten + codeboom

Naam respondent: Remko van den Dool

Functie: Senior onderzoeker, Mulier Instituut.

Naam interviewer: Quiryn Thiemann

Quiryn Thiemann: Bedankt dat u tijd wilde maken voor dit gesprek.

Remko van den Dool: Geen probleem, ik heb de enquête van tevoren doorgenomen.

Quiryn Thiemann: Ja klopt dat is handig, viel u het een en ander direct op?

Remko van den Dool: De vragen over jeugdcriminaliteit ja die euhh...

Quiryn Thiemann: Ja die zijn lastig

Remko van den Dool: Ja want als je volwassen bent dan zijn ze eigenlijk niet van toepassing

Quiryn Thiemann: Ja daarom heb ik, net als bij school en leerprestaties, de eerste vraag gesteld zit u nog op school. Zo niet dan kunt u verder naar vraag 19. Op die manier probeer ik het een beetje af te baken en te zorgen dat de enquête op meerdere personen kan worden gehouden. Dan kom ik gelijk bij mijn eerste vraag, kan ik het beste 1 enquête houden of de 3 categorieën (sociaal kapitaal, jeugdcriminaliteit en school en leerprestaties) verdelen in de 3 verschillende enquêtes dat ze makkelijker op een bepaalde doelgroep afgestemd kunnen worden?

Remko van den Dool: Want die 3 factoren zijn output maten van sport?

Quiryn Thiemann: Ja, ik heb dit gebaseerd op het onderzoek van Ecorys, de sociaaleconomische waarde van sport. Waarin de waarden van sport verdeeld zijn in arbeid, gezondheid en sociaal. Ik houd mij bezig met het onderdeel sociaal en 2 andere studenten zijn bezig met arbeid en gezondheid en het onderdeel sociaal wordt dan weer verdeeld in sociaal kapitaal, jeugdcriminaliteit en school en leerprestaties. Ik heb weer vanuit een tweede bron, het Human Capital Model van Bailey, meerdere aspecten van de sociale waarde toegevoegd.

Remko van den Dool: Maar die waarde kan alleen voor jeugd bestaan dan?

Quiryn Thiemann: Het sociaal kapitaal niet.

Remko van den Dool: Nee als we het over jeugdcriminaliteit en school en leerprestaties hebben?

Quiryn Thiemann: Ja klopt ik heb het zo afgebakend omdat het blijkt dat sport geen effect had op criminaliteit boven de 24 jaar. Er zijn alleen bewijzen gevonden dat sport een positief effect kan hebben op jeugdcriminaliteit maar niet boven de 24. Dus daarom heb ik jeugdcriminaliteit en wil in onderzoeken binnen de gemeente Deventer.

Remko van den Dool: Want daar zijn natuurlijk wel onderzoeken naar gedaan om te kijken of kinderen zich veel bezig houden zodat ze minder gaan hangen en rottigheid uit te halen een beetje dat idee daarachter.

Quiryn Thiemann: Ja klopt en het idee is om dit binnen de gemeente Deventer te onderzoeken en dat is ook de reden waarom ik naar de postcode vraag om te kijken of er op wijkniveau een link te vinden tussen sport en criminaliteit.

1.1 Remko van den Dool: Nee daarom zou ik de onderwerpen splitsen omdat je volwassenen niet kan confronteren met de vragen hierover. Er staan op een gegeven moment ook vragen in over cito-scores, ik heb geen flauw benul wat die van mij was. **Code: Verschillende enquêtes**

Quiryn Thiemann: Nee dat is een bepaalde meting van leerprestaties, ik weet mijne ook al niet meer en bij mij is dat nog korter geleden dat ik die heb gehad. Maar deze vraag kan bijvoorbeeld wel gesteld worden aan kinderen van de 1^e klas van de middelbare school of de 2^e klas die kunnen deze vraag wel beantwoorden.

Remko van den Dool: En het doel daarvan is om te weten te komen of iemand goed of minder goed kan leren?

Quiryn Thiemann: Ja

Remko van den Dool: Maar het kan zijn dat iemand goed kan leren maar geen goede resultaten heeft.

Quiryn Thiemann: Ja dit is wel echt meer resultaat gericht. Het leren heb ik de vragen over cognitie etc. Ik heb de per categorie de factoren beschreven en een vraag over geformuleerd. Maar zullen we vanaf vraag 1 even de enquête doornemen

1.2. Remko van den Dool: Maar het punt is nu, je hebt vrij specifieke vragen en basisvragen maar je zou eigenlijk voor verschillende doelgroepen zoals jongeren, want dit is meer jeugd, een eigen vragenlijst moeten maken. Dat is denk ik wat belangrijk is. Code: Verschillende enquêtes

Quiryn Thiemann: Ja dat denk ik ook. Dus de vragenlijst splitsen op de 3 categorieën?

Remko van den Dool: Nouja, de jongeren hangt samen met jeugddriminaliteit en schoolprestaties en voor volwassenen is het verder niet zo relevant hoe dat dan daarmee samenhangt. Want dit zijn specifieke effecten die voor jongeren gelden. Ik denk dat de vragenlijst anders veel te ingewikkeld wordt.

Quiryn Thiemann: Ja klopt, daarnaast zit je nog met de lengte van de vragenlijst want hij heeft nu meer dan 40 vragen. Ik vind hem zelf redelijk lang, ik weet niet wat u ervan vindt?

1.3. Remko van den Dool: Ja dat is op zich wel lang ja, je moet goed kijken welke vragen relevant zijn. Wil je precies weten welke sport ze doen bijvoorbeeld? Code: Lengte enquête

Quiryn Thiemann: Ja want daar zijn in het verleden verschillen in gevonden. Zoals vechtsporten brengen andere effecten met zich mee dan andere sporten.

Remko van den Dool: Ja en vechtsporten trekt ook andere jongeren aan. Dat zijn toch vaak allochtone jongeren en is dus ook een andere soort groep. Die hebben ook een andere verhouding met status enzovoort. Alleen ik denk dat is lastig want in Deventer heb je veel Turkse groepen dus dat is weer een andere groep.

Quiryn Thiemann: Zo'n vraag zou je eventueel mee kunnen nemen in de algemene vragen bijvoorbeeld wat is uw etnische achtergrond o.i.d. en om te kijken of daar weer verschillen in zitten want dat is natuurlijk ook weer een factor wat mee kan spelen wat betreft de sociale waarde van sport.

Remko van den Dool: Ja dat zou mogelijk zijn dat dat ook een rol speelt. Maar ik zou eerste instantie gewoon eerst, ik weet niet of je ook kinderen wil ondervragen?

Quiryn Thiemann: Ja basisschool leerlingen eventueel maar dan wordt er niet meer op jeugddriminaliteit gericht. Maar qua sociaal kapitaal kan je wel meenemen voor basisschool leerlingen.

1.4. Remko van den Dool: Ik zou daarom de vragenlijst heel erg richten op de leeftijdsgroepen want anders worden mensen geconfronteerd met vragen die niet relevant voor hun zijn. Code: Verschillende enquêtes

Quiryn Thiemann: Nee dat begrijp ik. Ik heb het daar zelf ook al over gehad met mijn begeleidende docent vanuit school dat het misschien handiger is om meer op de jeugd te richten omdat alle 3 de categorieën daarvan op toepassing zijn. Als ik deze enquête namelijk op een 65+ er ga hanteren zal alleen het sociaal kapitaal van toepassing zijn.

Remko van den Dool: Dat maakt het wel iets duidelijker dan kun je de basisvragen zoals vertrouwen aan alle groepen stellen. Dan heb je verschillende output maten. De positieve waarde van sport moet je onderzoeken.

Quiryn Thiemann: Klopt daarmee zat ik ook omdat het lastig is om als doelgroep de gehele gemeente Deventer te nemen. Het leek mij makkelijker het af te bakenen.

Remko van den Dool: Je moet goed onderscheiden van factoren en de output maten. Zoals voor jongeren is dat bureau halt en schoolprestaties en voor ouderen is dat misschien, als sport een sociale component heeft, minder eenzaamheid bijvoorbeeld.

Quiryn Thiemann: Ja klopt.

Remko van den Dool: Ja we kunnen de items even doorlopen

Quiryn Thiemann: Ja is goed, dan beginnen we bij algemeen zijn simpele vragen. De leeftijd heb ik open gelaten om het later eventueel te categoriseren. Ik kan het ook eventueel van te voren categoriseren?

Remko van den Dool: Nee ik zou hem gewoon open laten

Quiryn Thiemann: Geslacht man of vrouw lijkt me duidelijk en postcode om het op wijkniveau te meten.

1.5. Remko van den Dool: Daar zou ik bij zetten dat je 4 cijfers moet invullen omdat letters erbij het formeel gezien te onthullend kan zijn. **Code: Postcode**

Quiryn Thiemann: Ja precies dat vind ik wel een goeie dus alleen de eerste 4 cijfers. Verder voor algemene vragen zal ik die vraag van etnische achtergrond invoegen?

1.6. Remko van den Dool: Ja dat zou je de etnische achtergrond kunnen vragen. Voor sportdeelname is etnische achtergrond bepalend. Opleiding en handicaps zijn ook bepalend wat betreft sportdeelname. Ik zou de etnische achtergrond proberen te achterhalen en te kijken hoe het CBS dat vraagt. Naar wat voor enquêtes heb jij gekeken van het CBS? **Code: Factoren die buiten de sport van invloed zijn**

Quiryn Thiemann: Ik heb over sociale interactie, netwerken en relaties heb ik gekeken hoe zij dit hebben onderzocht en ondervraagt en wat voor categorieën en vraagstellingen ze gehanteerd hebben. Voor de rest heb ik CBS weinig gebruikt. Nee zij hebben ongetwijfeld ook onderzoek gedaan naar de etniciteit in Nederland dus kan ik kijken wat voor vragen ze daar over gesteld hebben.

Remko van den Dool: Ja die kan je dan hanteren. Ja sportparticipatie is relevant maar neemt wel veel ruimte in. Ook welke sport ze hebben beoefend.

Quiryn Thiemann: Ja ik heb van het RSO de lijst gebruikt met sporten en nog een aantal aan toegevoegd zoals rugby, wat veel beoefent wordt in Deventer.

Remko van den Dool: Ja maar die sport wordt in het algemeen vrij weinig beoefent.

Quiryn Thiemann: Ja klopt maar ik denk wel dat die voor de gemeente Deventer van belang is omdat daar een aantal rugbyverenigingen zijn. Dat verschilt misschien per regio.

1.7. Remko van den Dool: Het nadeel is hoe langer die lijst, hoe meer zoeken het wordt. Je moet in het algemeen nadenken je hebt wel details maar deze lijst wordt niet onder 10.000 mensen afgenomen. Dus dan krijg je heel veel details, stel iemand doet aan rugby kan je niet de conclusie trekken dat sporters die rugbyen, als het jongeren zijn, minder bij halt komen of die hebben betere schoolprestaties. **Code: Soort sport**

Quiryn Thiemann: Hoezo niet?

1.8. Remko van den Dool: Omdat het aantal waarnemingen gewoon veel te klein is om zulke conclusies te trekken. Dan moet je nadenken dit soort achtergrond vragen zijn prima, maar het uiteindelijke doel is de sociale waarde van sport in te kunnen zien. Het zou mooi zijn als je dat kan linken aan etniciteit of vechtsporten dat ze meer discipline hebben bijvoorbeeld. Met een groter aantal kan dat maar een klein aantal waarneming niet. En jouw basis ligt bij de sociale waarde, dat wil je gewoon weten. **Code: Soort sport**

Quiryn Thiemann: Ja klopt, ik wou wel kijken naar sportparticipatie en of er verschil zat in soort sport.

Remko van den Dool: Maar dat doe je toch bij vraag 5, daar krijg je een idee wat voor sport iemand

doet en hoe vaak. Het CBS doet dat ook die vragen welke sport doe je en dat coderen ze achteraf dit is wel meer werk maar niet altijd relevant.

Quiryn Thiemann: Ik heb gekozen voor max. 3 sporten zodat sporten die zoals midgetgolven op vakantie niet van toepassing zou zijn.

1.9. Remko van den Dool: Ik zou de algemene sportfrequentie vragen; hoe veel keer heeft u de afgelopen 12 maanden aan sport gedaan. **Code: Sportfrequentie**

Quiryn Thiemann: Oke zoals bij vraag 6 bijvoorbeeld? Hoeveel uur doet u per week gemiddeld aan sport?

Remko van den Dool: Nou ja, als je naar de RSO kijkt staat er ook echt de vraag hoe veel keer heeft u de afgelopen 12 maanden aan sport gedaan.

Quiryn Thiemann: Oke, dus ook echt het aantal keer benoemen.

1.10 Remko van den Dool: Ja het aantal keer want het kan zijn dat mensen 20 verschillende dingen doen. Bijvoorbeeld in mei doen zij een weekend aan midgetgolf en dan in de zomer jeu de boules, in november een badmintontoernooi. Dan doen zij wel 20 verschillende sporten maar ze doen het wel 20 keer. **Code: Sportfrequentie**

Quiryn Thiemann: Zal ik die vraag er dan bij invoegen of vervangen voor een andere vraag?

1.11 Remko van den Dool: Je zou bijvoorbeeld de vraag waarin mensen sporten kunnen aankruisen weg kunnen laten en kunnen vervangen door hoe veel keer heeft u de afgelopen 12 maanden gesport? Vervolgens kun je vragen welke sporten ze het meest beoefenen. En al die sporten als cricket en rugby enzo kunnen mensen dan zelf invullen. **Code: Sportfrequentie**

Quiryn Thiemann: Ja ik vond die lijst van soorten sporten wel makkelijk zodat mensen weten wat wordt er nou wel gezien als sport en wat niet.

1.12 Remko van den Dool: Ja maar waarom ben jij diegene die dat bepaald dan. Laat ze maar zelf bepalen.

Want als die lijst heel lang is gaan ze het niet perfect nalopen. Hoe langer die lijst dan beginnen ze daar niet aan. Moet je maar even kijken naar de RSO. **Code: Soort sport**

Quiryn Thiemann: Oke dus de vraag 4 vervangen door te stellen hoe veel keer heeft u de afgelopen 12 maanden gesport?

1.13 Remko van den Dool: Ja zoiets ja, de sportfrequentie. En dat is een korte vraag. Is geen eenvoudige vraag maar laat ze een schatting maken. **Code: Sportfrequentie**

Quiryn Thiemann: En is die periode van 12 maanden goed of moet ik me bijvoorbeeld richten op 6 maanden.

Remko van den Dool: Ja 12 maanden is goed en overzichtelijk omdat sommige sporten doe je in winter en sommige weer in de zomer. Vragen over bent u lid van een vereniging is prima. Welke sportvereniging ga je weer erg op de onthulling in. Waarom wil je dat weten?

Quiryn Thiemann: Om te kijken of er verschil is qua de sociale waarde tussen verschillende sporten.

Remko van den Dool: Ja maar het is onthullend dat wordt steeds belangrijker dat mensen niet herkenbaar mogen zijn. Er is in mei weer een nieuwe wet die nieuwe eisen stelt.

Quiryn Thiemann: Nee de vragenlijst moet anoniem blijven en de persoon moet niet herkend worden.

Remko van den Dool: Nee dat moet je dan maar overwegen.

Quiryn Thiemann: Bij vraag 10 is dat hetzelfde dan over bezit zijn van een welk sportabonnement?

Remko van den Dool: Nou ja, ik denk dat er bij vraag 10 niet zoveel mogelijkheden zijn qua sport. Maar ik denk dat het op zich prima is om iets te vragen over een sportabonnement. Maar ik zal zelf nooit tekst tussen haakjes zeggen anders ga je relativieren.

~~Quiryn Thiemann: Oke ik dacht ter verduidelijking.~~

~~Remko van den Dool: Als het ter verduidelijking is moet je er even een losse zin van maken. Bij een sportabonnement kunt u bijvoorbeeld denken aan....~~

~~Quiryn Thiemann: Ja precies, oke.~~

1.14 Remko van den Dool: Nou ja vraag 11 zijn typische vragen voor leerlingen en die vraag kan je eigenlijk weghalen of iemand op school zit. Opleiding is prima, moet je wel afstemmen op de groep die ondervraagd wordt. 12 tot 18 jarigen doen nog geen WO bijvoorbeeld. **Code: Type opleiding**

~~Quiryn Thiemann: klopt~~

~~Remko van den Dool: Schoolverzuim kan relevant zijn op het moment dat ze op school zitten.~~

~~Quiryn Thiemann: Kan ik schoolverzuim het beste vragen aan de hand van het aantal uren dat iemand verzuimd of het aantal dagen?~~

1.15 Remko van den Dool: Ja maar een aantal dagen op school afwezig kan ook door bijvoorbeeld ziekte zijn. En het is ook lastig over welke periode deze vraag gaat. Ik zou het zo coderen dat je vraagt ik ben meer dan gemiddeld afwezig, of niet meer en niet minder dan anderen afwezig. **Code:**

Schoolverzuim

~~Quiryn Thiemann: A op die manier. Minder dan mijn mede leerlingen of iets dergelijks.~~

1.16 Remko van den Dool: Ja en het is ook lastig wat de redenen zijn. Of ze ziek zijn of spijbelen is lastig te omschrijven of zonder geldige reden. Ik zou ook naar de reden van afwezigheid vragen. **Code:**

Schoolverzuim

~~Quiryn Thiemann: Kan je dan geoorloofd of ongeoorloofd aanwezig kunnen gebruiken?~~

~~Remko van den Dool: Ja misschien, je zou eigenlijk moeten kijken naar het HBSC onderzoek van de universiteit van het cultureel planbureau. Die hebben vragenlijsten waar misschien vragen inzitten over seksueel gedrag en drugs etc. en vragen over schoolverzuim ook misschien. En die vraag over huiswerk zit daar ook misschien wel in.~~

~~Quiryn Thiemann: Ja ik had ook als idee, als scholen in Deventer metingen hebben over school- en leerprestaties van leerlingen, om te kijken in hoeverre zij bereid zijn het onderdeel sportparticipatie toe te voegen. Zodat je deze informatie zelf niet meer te onderzoeken.~~

1.17 Remko van den Dool: Ja maar je wil dat toch koppelen aan de output vragen, dus de waarde van de sporters dus dan kan je het niet op leerling niveau koppelen en dat wil je. Je stelt al deze vragen om de waarde van de sport te meten. Dit zijn nog steeds allemaal achtergrondvragen. **Code: School- en leerprestaties**

~~Quiryn Thiemann: Dus is het handiger om het zelf te ondervragen?~~

1.18 Remko van den Dool: Je wilt het allemaal op individueel niveau zien te koppelen dus ik denk dat zelf ondervragen handiger is. **Code: School- en leerprestaties**

~~Quiryn Thiemann: Ja op collectief niveau kan misschien ook maar ik denk dat individueel niveau ook betrouwbaarder is en dan kan je het koppelen inderdaad.~~

1.19 Remko van den Dool: Ja. Voor zo'n leerlingvolgsysteem zou het wel interessant kunnen zijn om de sportdeelname te meten maar dan zou aan dat leerlingvolgsysteem nog 20 andere vragen toegevoegd moeten worden dat zullen ze niet zomaar doen denk ik. Bovendien krijgt de docent dan wel heel veel over het privé leven van een kind te weten en dan komt die nieuwe privacy wet weer naar voren. Een vragenlijst moet een doel hebben en dit doel is de sociale waarde van sport en daar wil je aantal achtergrondvragen over stellen. Je wilt natuurlijk ook weten waarom ze afwezig waren op school. **Code: School- en leerprestaties**

~~Quiryn Thiemann: Dus wel de reden erbij vragen?~~

~~Remko van den Dool: Ik denk het wel ja, want als ze ziek of langdurig ziek zijn dan wordt dat weer een ander verhaal. En de vragen over de houding van school heb je die ergens vandaan?~~

~~Quiryn Thiemann: Ja van de School Attitude Questionnaire die meten de houding van leerlingen op school. Vandaar die vragen die ik aan de hand van een aantal stellingen heb neergezet.~~

1.20 Remko van den Dool: Je moet opletten dat je steeds dezelfde antwoordmogelijkheden hanteert, ik zie dat je dat ook hebt gedaan. En de stijl van vragen moet ook hetzelfde zijn. **Code: Stijl**

~~Quiryn Thiemann: Ja klopt het moet niet verwarrend zijn.~~

1.21 Remko van den Dool: Zoals je nu neerzet is goed en goed kijken of het natuurlijk loopt dus eerst algemene vragen hoe oud ben je en later meer feitelijke dingen. Voor kinderen van de middelbare school zal dit geen probleem zijn maar voor basisschool leerlingen wel misschien. De vragenlijst moet goed op de doelgroep gericht zijn. **Code: Stijl**

~~Quiryn Thiemann: Nee de vraagstelling zal anders zijn bij een kind van 5 dan iemand van de middelbare school. Moet ik de cito/IEP/Route 8 score ook vragen?~~

~~Remko van den Dool: Ik zal hier aan de persoon was jou score minder of beter dan.~~

~~Quiryn Thiemann: Beter of minder t.o.v. andere leerlingen bedoelt u?~~

~~Remko van den Dool: Ja want het is ook lastig dat er verschillende methodes zijn dus de cito IEP en Route 8.~~

~~Quiryn Thiemann: Ja de cito wordt wel veruit het vaakst gebruikt.~~

1.22 Remko van den Dool: Nee maar alsnog als ze de score niet meer weten of niet willen zeggen kan je deze vraag gebruiken. Ik zou het ook omdat het erg exact is toch als stellen als: mijn score op de eindtoets van groep 8 was: minder dan gemiddeld, gemiddeld of beter dan gemiddeld etc. **Code: Cito/IEP/Route 8 score**

~~Quiryn Thiemann: Dus mijn score op de eindtoets van groep 8 was...~~

1.23 Remko van den Dool: Ja precies en dan als laatste antwoordmogelijkheid nog: ik heb geen eindtoets gehad of iets dergelijks. **Code: Cito/IEP/Route 8 score**

1.24 Remko van den Dool: Ja die schooluitval is natuurlijk lastig te vragen aan kinderen die nog op school zitten. Want dat heeft meer betrekking op volwassenen. **Code: Schooluitval**

~~Quiryn Thiemann: Ja klopt daarom komt deze vraag weer pas na vraag 19, dus ook voor de mensen die niet meer op school zitten.~~

1.25 Remko van den Dool: Maar de vraagstelling kan wel. **Code: Schooluitval**

~~Quiryn Thiemann: Oke, dan de categorie het cognitief vermogen vond ik ook lastig om te vragen omdat dit vaak uit wetenschappelijke testen wordt gehaald.~~

~~Remko van den Dool: En de vragen die je nu hebt, heb je die uit een test?~~

~~Quiryn Thiemann: De factoren van het cognitief vermogen heb ik van het Human Capital Model. En de vragen heb ik samen met mijn onderzoeksdocent aan de hand van stellingen opgesteld. Het is wel een zelfreflectie omdat het lastig is om aan wetenschappelijke testen te onderzoeken.~~

~~Remko van den Dool: Je hoopt dus dat er een algemene deler inzit zodat je kan kijken of er dan aan de hand van factor analyse of statistisch onderzoek dat er een algemeen iets is van het cognitief vermogen.~~

~~Quiryn Thiemann: Ik heb er naar gezocht maar ik kon weinig enquêtevragen vinden over het cognitief vermogen.~~

~~Remko van den Dool: Ja dan ga je toch snel naar psychologische tests en IQ testen enzo.~~

~~Quiryn Thiemann: Ja IQ test kan ik ook eventueel naar vragen maar ook niet iedereen heeft een IQ test gedaan.~~

1.26 Remko van den Dool: Nee maar ik zou ook nooit naar het IQ vragen. Maar je kan wel vragen 'ik kan goed leren' ofzo. Dat is beetje het resultaat van het cognitief vermogen. En de vraag 'ik kan snel omschakelen' vind ik wel een beetje vaag. Wat kan je schakelen? **Code: Cognitief vermogen**

Quiryn Thiemann: Ja klopt die is wat vaag.

1.27 Remko van den Dool: En 'ik kan informatie snel verwerken' is wel abstract en snap ik wel. Maar ik pik dingen snel op is wat Nederlandse. Maar dus als totaalvraag ik kan goed leren o.i.d. **Code: Cognitief vermogen**

Quiryn Thiemann: En stel als alles verwerkt is in SPSS is het dan handig om alle vragen van de cognitie bij elkaar op te tellen dat je dan 1 gemiddelde score krijgt?

Remko van den Dool: Ja daar komt dan een centrale factor uit, dat kan met die reliability. Eerst moet je kijken met de factor analyse of er een centraal iets in zit. Bijvoorbeeld dat je vraagt 'ik kan goed leren' is dan als resultaat van dit blokje. Doe je nog wat met slapen?

Quiryn Thiemann: Nee in principe niet.

Remko van den Dool: Oke want dat zijn allemaal keuzes he net als eten en overgewicht.

Quiryn Thiemann: Ja dat valt onder de categorie gezondheid die door een andere student gedaan wordt.

Remko van den Dool: O, oke

Quiryn Thiemann: En slapen blijkt ook geen factor te zijn die onder de sociale waarde valt, daarom heb ik die niet meegenomen.

Remko van den Dool: Dan het sociaal kapitaal, ik weet niet hoe je aan die vragen komt?

Quiryn Thiemann: Over de sociale normen kon ik weinig vinden en is ook lastig te vragen.

1.28 Remko van den Dool: Dan moet je het indirect vragen. 'Ik beschik over goede sociale normen' kan je eigenlijk niet vragen. **Code: Sociale normen**

Quiryn Thiemann: Nee, ben ik het mee eens.

Remko van den Dool: Dat zijn persoonlijke normen namelijk, die zijn voor iedereen goed en voor iedereen anders. En per definitie goed anders zijn het geen normen.

Quiryn Thiemann: Hoe kan ik deze dan ondervragen, ja indirect maar hoe?

1.29 Remko van den Dool: 'Ik vind het over het algemeen belangrijk dat er goede normen zijn' of iets in die sfeer. Dus hoe belangrijk iemand het vind om die normen te hanteren. Want iedereen heeft andere sociale normen. **Code: Sociale normen**

Quiryn Thiemann: Dus 'ik vind het belangrijk om over goede normen te beschikken o.i.d.?'

1.30 Remko van den Dool: Nee dat zou ik ook niet doen omdat dat iets vanzelfsprekend is. Iets van 'ik vind regels in de sociale omgang belangrijk'. Dan moet je even naar het sociaal cultureel planbureau kijken. Die hebben een burgerbevragingen met algemene opvattingen. Ik denk dat je het meer van opvattingen moet hebben. Hoe belangrijk je normen en waarden vindt. Culturele veranderingen heet dat onderzoek. En moet je maar bij andere onderzoeken kijken wat daar bij past. En de sociale interactie vragen heb je van het CBS. **Code: Sociale normen**

Quiryn Thiemann: Ja klopt. En vraag 30 en 31 heb ik van een ander onderzoek. Dat zijn echt zelfreflectie vragen van sociaal kapitaal.

Remko van den Dool: Ja die lijken mij zo prima toch.

Quiryn Thiemann: Oke mooi, en bij vertrouwen heb ik nu staan 'vindt u over het algemeen dat de meeste mensen te vertrouwen zijn of vind u dat u niet voorzichtig genoeg kan zijn in de omgang met anderen' heb ik nu ook als schaal van 0 tot 10 maar is dat dan ook handig om te veranderen in de schalen die ik daarvoor hanteer.

1.31 Remko van den Dool: Ja als dat zou kunnen wel ja. Ja en de tekst aanpassen dat het meer een stelling wordt. Want het is eigenlijk een rare want het zijn twee vragen in één. Hier zou je twee aparte vragen van kunnen maken bijvoorbeeld: 'vindt u over het algemeen dat u mensen kunt vertrouwen?' en als tweede vraag 'vindt u dat u niet voorzichtig genoeg kan zijn in de omgang met anderen?'. Code: **Vertrouwen**

~~Quiryn Thiemann: Maar dan kan je dezelfde schaal als vorige vragen toepassen.~~

1.32 Remko van den Dool: Ja dezelfde antwoordschalen als bij voorgaande vragen hanteren, dat heeft echt voordelen. Code: **Schalen**

~~Quiryn Thiemann: Vraag 33 over de samenwerking heeft u daar een opmerking over?~~

~~Remko van den Dool: Nee~~

~~Remko van den Dool: Oke en die vraag van de sociale uitsluiting lijkt weer op vraag 30 en 31.~~

~~Misschien dat die daar meer thuis hoort qua positie. Ik zou doen 'Ik voel mij wel eens buitengesloten' 'Op sociaal gebied' is weer abstract.~~

~~Quiryn Thiemann: Ik heb deze vragen dan met antwoorden van altijd tot nooit gedaan i.p.v. volledig mee-eneens naar volledig mee-eens.~~

~~Remko van den Dool: Maar bij deze vraag kan je dan weer met oneens en eens werken.~~

~~Quiryn Thiemann: Ja klopt.~~

~~Quiryn Thiemann: Vraag 35 staat dan wel nog van altijd tot nooit.~~

~~Remko van den Dool: Ik vond deze ook iets ingewikkelder. Dingen accepteren die anders zijn dan jij zal ik dan weglaten. Het is een wat lastige zin.~~

~~Quiryn Thiemann: Oke dan zal ik die ook aanpassen.~~

~~Remko van den Dool: Ja en dan moet je even kijken of je dan ook weer dezelfde schaal kunt hanteren.~~

~~Quiryn Thiemann: Dan de vraag over vrijwilligerswerk heb ik direct met sport gelinkt. Of dit ontstaan is door de sport die diegene beoefent.~~

1.33 Remko van den Dool: Kun je dan niet beter vragen 'doet u vrijwilligers werk in de sport?' Code: **Vrijwilligerswerk**

~~Quiryn Thiemann: Ja dat kan ook. Dat is misschien makkelijker.~~

~~Remko van den Dool: Nou de vragen over jeugddelinquentie zijn vragen die niet snel makkelijk beantwoord zullen worden. Dan moet je even kijken naar de HBSC vragenlijst kijken of daar vergelijkbare vragen in staan. Want deze vragen zijn vrij direct.~~

~~Quiryn Thiemann: Ik heb de mensen wel de keuze gegeven om deze vragen eventueel open te laten als ze deze niet willen beantwoorden.~~

1.34 Remko van den Dool: Ja vraag 41 kan je beter weglaten. Code: **Misdrijf**

~~Quiryn Thiemann: Dus alleen de vraag over lichte overtredingen.~~

1.35 Remko van den Dool: Ja, de vraag over misdrijven gaan ze niet aangeven. Code: **Misdrijf**

~~Quiryn Thiemann: En de vragen over een strafblad en Halt?~~

~~Remko van den Dool: Ik zou dat ook niet doen, Halt misschien nog mogelijk.~~

~~Quiryn Thiemann: Halt leek mij een makkelijke indicatie omdat het echt over jeugd gaat.~~

1.36 Remko van den Dool: Maar in het algemeen wil je kijken of sport een positieve bijdrage heeft. Het gaat heel ver om over een strafblad te vragen en dat daarmee te linken. Halt zal misschien nog wel gaan. Code: **Strafblad**

~~Quiryn Thiemann: Ja oke het hebben van een strafblad inderdaad.~~

1.37 Remko van den Dool: En hoe relevant is de vraag over het zitten in een jeugdbende? Mensen gaan dat sowieso niet eerlijk beantwoorden en wat komt er dan precies uit? Ik zal me meer richten op vraag

40 hoe veel ze in het algemeen, in de afgelopen 12 maanden een misdrijf hebben begaan. Voor jeugdbendes zal je eventueel kunnen vragen 'ik maak deel uit van een vaste vriendenclub' zoeken naar welke sociale verbanden kinderen hebben. **Code: Jeugdbendes**

~~Quiryn Thiemann: Zou je niet naar het gedrag van een vriendengroep vragen? Bijvoorbeeld gemiddeld maken wij meer overtredingen dan andere groepen of minder?~~

~~Remko van den Dool: Nee want over het algemeen is het maar een klein deel die wat doet. Dus je richt je op een hele kleine groep.~~

~~Quiryn Thiemann: Is het dan handiger om stel bij politie Deventer of Halt om te vragen of zij in hun onderzoeken sportparticipatie meenemen? Om te kijken of er verschil zit qua percentage sportparticipatie en de gemiddelde sportparticipatie?~~

1.38 Remko van den Dool: Ja dat zou kunnen dan richt je je specifiek op Halt. **Code: Jeugdcriminaliteit**

~~Quiryn Thiemann: Ja precies.~~

1.39 Remko van den Dool: Mijn inschatting is dat het Gross van de kinderen niet bij Halt zit. Het is maar een heel klein deel van de jongeren dat gaat echt om procenten. Je kan je hele vragenlijst niet op die paar procenten richten. **Code: Halt**

~~Quiryn Thiemann: Ik vind het lastig om over dit onderwerp goede vragen te stellen.~~

~~Remko van den Dool: Dan zou je misschien meer moeten kijken naar hoe een persoon is bijvoorbeeld een binnenvetter of iemand die de hele dag alleen op zijn kamer zit.~~

~~Quiryn Thiemann: Dan kijk je dus meer naar indirecte factoren van jeugdcriminaliteit waar sport een positief effect op kan hebben?~~

~~Remko van den Dool: Het is lastig want je weet niet of sport er voor gezorgd is dat iemand niet crimineel is.~~

~~Quiryn Thiemann: Nee klopt het blijft lastig om deze directe link te onderzoeken.~~

~~Remko van den Dool: Dat is heel erg lastig.~~

~~Quiryn Thiemann: Nu richt ik de vragen heel erg op de directe factoren net als bij jeugdcriminaliteit. Maar er zijn weer indirecte factoren die van invloed zijn op de directe factoren van bijvoorbeeld jeugdcriminaliteit. Zal ik dan bij dit onderdeel, omdat het lastig is de directe factoren te meten, meer richten op de indirecte factoren?~~

1.40 Remko van den Dool: Waar we het van begin af aan over gehad hebben, het gaat puur om jongeren. Misschien zou je moeten kiezen om enkel hier op te richten. Want voor volwassenen gelden andere factoren. Meer de factoren van sociaal kapitaal. **Code: Geschiedte doelgroep**

~~Quiryn Thiemann: Ja voor de jeugd zijn alle factoren van invloed.~~

1.41 Remko van den Dool: Ja daarom is het misschien wel praktisch om de hele vragenlijst op jeugd te richten. Bij volwassenen zullen ook wel positieve sociale aspecten zijn maar dat wordt veel minder uitgesproken. Voor volwassenen richten de effecten van sport zich veel meer op gezondheid.

Eenzame ouderen kunnen door middel van sportclubjes wel worden geactiveerd maar dat gaat echt om 70+ers. **Code: Geschiedte doelgroep**

~~Quiryn Thiemann: Ja ben ik het mee eens, mijn factoren hebben met name betrekking tot de jeugd. Bij gezondheid is dat een ander verhaal.~~

~~Remko van den Dool: Vraag 45 lijkt mij de belangrijkste vraag.~~

~~Quiryn Thiemann: Ja direct met sport linken?~~

~~Remko van den Dool: Ja dat is dan wel de eigen inschatting van mensen.~~

~~Quiryn Thiemann: Maar dat blijft ook zo anders moet je denk ik meer observeren.~~

1.42 Remko van den Dool: Ja klopt, dit is de zijn de belangrijkste vragen maar ik zou ze wel iets anders

stellen bijvoorbeeld 'wat ziet u als positieve effecten van sport?'. Code: Overige vragen

Quiryn Thiemann: Ja klopt.

Remko van den Dool: 'het stellen van doelen' is dan wel vrij indirect.

Quiryn Thiemann: Ja dat klopt.

Remko van den Dool: Want als je als team moet je natuurlijk wel doelen stellen.

Quiryn Thiemann: Eigenlijk is deze antwoordmogelijkheid ook meer bedoeld als doelen stellen buiten de sport om wat je wel misschien bij de sport geleerd hebt. Dus meer doelen stellen op school of in de maatschappij.

Remko van den Dool: Ja, op onze website bij blok H kun je de sportersmonitor vinden daar kan je vragenlijsten vinden met bij blok H dit soort ook met betrekking tot het sociale deel.

Quiryn Thiemann: Oke ja dat is wel handig inderdaad, ik zal er naar kijken.

Remko van den Dool: Oke ik hoop dat je er wat aan hebt, want het is inmiddels al 11:00 uur.

Quiryn Thiemann: Ja ik kijk nog even gauw door of we alles behandeld hebben.. Ja ik denk het wel. Ik denk dat het vooral belangrijk is om op de jeugd te gaan richten.

Remko van den Dool: Ja een focus

Quiryn Thiemann: Ja precies, een focus aanbrengen. Een indirecte factoren als gezinssituatie en handicaps buiten beschouwing laten.

Remko van den Dool: Ja en gezondheidsfactoren, ja wat dat betreft is de HSBC lijst oneindig want daar zitten allerlei factoren.

Quiryn Thiemann: Oke ik ga er naar kijken en ben benieuwd wat ik eruit kan halen. Dan ga ik met uw feedback naar de volgende expert. Bedankt voor uw tijd.

Naam respondent: Dirk Schaars

Functie: Adviseur, Kenniscentrum Sport.

Naam interviewer: Quiryn Thiemann

~~Q: Hartelijk dank voor uw tijd voor dit interview. U had de enquête al doorgenomen zei u?~~

~~D: Ja~~

~~Q: Wat vond u over het algemeen ervan en wat viel er op?~~

~~D: Wat ik me af vroeg, die sociale waarde die je wilt gaan meten, wil je die ook in euro's gaan vertalen?~~

~~Q: Ja voor een deel wel. Ik weet dat niet alle onderdelen in euro's te vertalen zijn zoals het sociaal kapitaal gaat heel lastig worden, maar factoren zoals schoolverzuim zou je eventueel een MKBA-methode op kunnen toe passen. Om erachter te komen wat voor kosten schoolverzuim met zich mee brengt.~~

~~D: Ik zat te denken wat bedoel je nou precies met waarde, dat zou je nog verder kunnen operationaliseren misschien. Voor sommige onderdelen zou dat waarde in euro's betekenen maar dan moet je eerst die stap daarvoor maken over effecten. Volgens mij zou je kunnen kijken of je daar nog een stap in kan maken.~~

~~Q: Ja en de andere waarde zou dan een waarde in percentages waarschijnlijk worden.~~

~~D: Ja bijvoorbeeld in percentages inderdaad. In Engeland hebben ze daar al meer ervaring in dan wij. Had je het SROI doorgenomen?~~

~~Q: Ja dat rapport heb ik geraadpleegd en dat was eigenlijk een achterliggend rapport waar Niels Peters die 1% minder criminaliteit onder sporters vandaan had gehaald. Daar stond het onderzoek ook beschreven maar heb het hele rapport niet kunnen krijgen helaas. Daar hebben ze per persoon een profiel geschetst met gigantisch veel vragen en informatie ook over gezinssituatie en op wijkniveau.~~

2.1 D: Ja dat brengt mij naar wat ik mij af zat te vragen, toen ik jouw lijst door las. Om iets te kunnen zeggen over daadwerkelijke effecten, moet je op zoek gaan naar causale relaties. Dus niet de indirecte maar de directe effecten. Dat is soms moeilijk maar als ik jou vragenlijst zie, ik ontwikkel zelf geen vragenlijsten, maar wat ik dus begrijp is als je meet wie zijn sporters en wie zijn niet-sporters en dat je dat gaat koppelen aan effecten. Maar dat zal je moeten corrigeren voor een aantal andere factoren waarvan je weet dat die ook van invloed gaan zijn op die factoren zoals leerprestaties. **Code: Factoren die buiten de sport van invloed zijn**

~~Q: Ja dat klopt.~~

2.2 D: Ik haalde er nog niet echt uit dat je dat gaat doen. We weten bijvoorbeeld dat sociaal economische status een oorzakelijke factor kan zijn, misschien ook wel gewicht. Maar ik haal er niet uit dat je dat niet gaat corrigeren. Als je dat niet doet wordt het heel lastig om hard te kunnen maken dat er überhaupt een verband is tussen sporten en die effecten van sporten. **Code: Factoren die buiten de sport van invloed zijn**

~~Q: Ja het is heel lastig om te onderzoeken wat voor effect sport met zich mee heeft gebracht. Is ook het geval bij jeugdcriminaliteit. Er zijn heel veel factoren zoals, gezinssituatie, met wat voor personen je omgaat en je etniciteit zijn allemaal van invloed op criminaliteit. Dus ik vroeg mij af welke factoren die buiten de sport van invloed zijn ik mee moet nemen in het onderzoek.~~

~~D: Heb je al gekeken naar wat de voornaamste factoren zijn. Dat je bijvoorbeeld met een soort van 80/20 regel, dat je met 20% van de effort, 80% van de factoren kunt vinden.~~

Q: Ja op die manier, dat je gewoon de belangrijkste factoren eruit haalt?

D: Ja.

Q: Ja, dat verschilt wel per categorie, per factor zeg maar. Ja het kan.

2.3 D: Ik denk wel dat het de moeite is om dat te bekijken of met andere experts te overleggen om te kijken of er andere factoren die sowieso grote invloed hebben. Dan kan je die er later uitfilteren.

Eigenlijk zou je dat moeten corrigeren. Dan heb je bijvoorbeeld al gauw met etniciteit te maken. En je zou ook moeten overwegen hoe ver wil je gaan in het vragen van mensen. **Code: Factoren die buiten de sport van invloed zijn**

Q: Dat heb ik vooral bij jeugdcriminaliteit. Ik zat er aan te denken jeugdcriminaliteit zelf niet mee te nemen in de enquête maar bijvoorbeeld, er is een 'zelfgerapporteerd jeugdcriminaliteit onderzoek' vanuit het WODC, zij hebben 36 vragen gericht op jeugdcriminaliteit. Stel zij zijn bereid er vragen over sportparticipatie in te gooien, kan ik die als schappen. Want die factor is lastig om te vragen.

D: Er zijn ook steeds meer databases beschikbaar waar ze ook op wijkniveau data hebben.

Q: Klopt, de Staat van Deventer heeft dat. Die hebben sportparticipatie en ook criminaliteit bijvoorbeeld. Maar niet op individueel niveau dus dan weet je nog steeds niet of de personen die sporten dan minder crimineel zijn dan diegene die niet sporten.

D: Nee inderdaad.

Q: Ik heb daar naar gekeken maar dat is heel lastig.

D: Nee dat kan je dan niet matchen nee. Maar als je de factoren die buiten sport invloed hebben niet meeneemt zal je een goed argument moeten hebben hoe de resultaten dan overeind blijven.

Q: Maar wat je aan het begin zei om de meest belangrijke factoren buiten de sport om in de enquête erin te zetten en uiteindelijk te gaan filteren, kan je het iets harder maken dat sport daadwerkelijk voor een bepaald effect heeft gezorgd.

D: Dat is beetje de truc inderdaad. Je weet dat je niet alle factoren hebt dus het blijft een indirect waarschijnlijk maar je gaat wel opschuiven richting directe effecten.

Q: Ja klopt dat maakt het een stuk betrouwbaarder. Dat was ook een van de belangrijkste vragen die ik had.

2.4. D: Het kan per thema wel verschillen. Ik zit meer op de gezondheidshoek en ik weet dat sociaaleconomische status daarin een enorme factor is. Dus als je dat niet meeneemt in de analyse dan zit je misschien wel de waarde van sociaaleconomische status te meten in plaats van de invloed van sport en bewegen, op gezondheid. Ook omdat we weten dat sociaaleconomische status de sport beïnvloed. Dat zijn natuurlijk de factoren die je zoekt, die zowel in van invloed zijn op sport als op het sociale gebeuren. **Code: Factoren die buiten de sport van invloed zijn**

Q: Hoe meet je sociaaleconomische status?

D: Oe, goeie vraag. Daar zullen vast standaard methoden voor zijn.

Q: Is dat ook een factor die van invloed is om de sociale waarde?

D: Ik vermoed van wel, daar zou je zelf even naar moeten zoeken.

Q: Ik heb wel in een apart bestandje een onderzoek staan wat buiten de sport om nou van invloed is op de sociale waarde. Als ik daar de belangrijkste uithaal en meeneem in deze enquête.

D: En je zou naar andere studies kijken, hoe zij dat gedaan hebben natuurlijk. Dat kan je helpen om een soort schifting te maken van welke zijn nou belangrijk en welke minder. Daar moet vast wel iets over te vinden zijn.

Q: Oke, ik had ook nog de vraag: zal ik op een specifieke doelgroep gaan richten? Omdat veel factoren met jeugd te maken hebben. Jongeren tussen 10 en de 24 kunnen namelijk alle vragen beantwoorden.

~~Ik kan hem ook misschien splitsen in meerdere enquêtes wat verschilt per doelgroep. Bijvoorbeeld aan de ouderen alleen een enquête over sociaal kapitaal.~~

2.5 D: Hier zou denk ik Sportbedrijf Deventer een belangrijke stem in moeten hebben. Dan denk ik aan het gemeentelijk beleid. Er wordt namelijk geld gepompt in de sportsector door de gemeente in Deventer en daarmee willen ze iets bereiken. En dat wil je bereiken bij een bepaalde groep. Dus zal mij logisch lijken dat je dan ook die groep, waar je je beleid op richt ook gaat bevragen wat de effecten zijn van sport en wat voor waarde dat vertegenwoordigd. Dat zou mijn eerste insteek zijn, om de groepen te kiezen die de speerpunten zijn in het beleid van Sportbedrijf/de gemeente. Code: Geschikte doelgroep

~~Q: Dan zit je misschien wel goed bij de jeugd want dat ik één van de belangrijkste doelgroepen van Sportbedrijf.~~

~~D: Dan probeer ik even op de stoel van het Sportbedrijf te gaan zitten. Zij doen dingen om bij bepaalde groepen iets te bereiken. Dus je zal vooral die groepen dan mee pakken.~~

~~Q: Ja absoluut.~~

2.6 D: Dat vraagt dan echt afstemming met het Sportbedrijf. Maar we weten over het algemeen als je heel gericht op doelgroepen aan de slag gaat, dat het effect veel groter gaat zijn. Je moet zover als het kan specificeren. Maar dat moet wel passen bij wat de gemeente aan interventies doet. Dan heb je een match tussen het geld wat zij in een bepaalde groep pompen, en het effect wat dat zal opleveren. En ik neem aan dat de gemeente Deventer dat wilt weten. Code: Geschikte doelgroep

Q: Ja precies. Dat moet ik even afstemmen met het Sportbedrijf.

2.7 D: Ja dat moet je met hun afstemmen want waarom zou je niet bij de mensen die aan een interventie hebben deelgenomen hun vragen wat het effect is? Code: Projecten/interventies meten

~~Q: Moet je dan eerst een nul-meting doen van hoe een persoon zich voelt bijvoorbeeld en na afloop van een interventie onder diezelfde personen?~~

~~D: Ik zat even een reden te bedenken waarom je dat niet zou doen, dan meet je inderdaad de waarde van de publieke gelden van Deventer, wat er in de sport zit.~~

~~Q: Ja. Maar dan zal je dat bij een groot aantal projecten moeten doen.~~

2.8 D: Ja, dat zou kunnen dan heb je een breder beeld. Maar je zou kunnen zeggen als een soort van pilot fase om het bij een beperkte en afgebakende groep uit te proberen. Code: Projecten/interventies meten

~~Q: Ja inderdaad kijken of hoe het gaat en breid hem dan uit. Ja maar ze hadden wel het liefst om het in het algemeen te meten. Maar vind dat wel lastiger.~~

~~D: Ja de gemeente steekt sowieso geld in publieke ruimte, bijvoorbeeld een park. Bijvoorbeeld het aanleggen van paden met het idee dat mensen daar gaan wandelen. Dat is voor iedereen toegankelijk. In die zin, dat is ook een interventie die voor iedereen toegankelijk is. Dus dan is het logisch dat je iedereen gaat bevragen. Maar je bevraagd ook een hele hoop mensen die die interventie niet gebruiken want je weet niet goed wie dat zijn. Ik zou het voorhouden voor Sportbedrijf.~~

2.9 Wij zien daar nog vaak problemen ontstaan. In de zin van, die gezondheidswaarde bijvoorbeeld kan je goed in euro's uitdrukken bijvoorbeeld, omdat we weten als je iemand aan het sporten krijgt en je kijkt naar de beweegnorm bijvoorbeeld gaan er gezondheidseffecten optreden. Even los van hoe je het doet waar je het doet, dat maakt allemaal niet uit. Als iemand de beweegnorm haalt, waar diegene dat eerst niet deed, gaat dat effect geven en euro's opleveren. Bij sociale interventies weten we dat helemaal niet. Want als je pietje naar de kickboks vereniging stuurt gaat het bijvoorbeeld heel goed met hem later, maar als je jantje erheen stuurt wordt het later een drugsdealer en beland die in de gevangenis en kost

die alleen maar geld. **Code: Waarde in euro's omzetten.** Dat kun je van te voren bijna niet zeggen.

2.10 D: Daarom is het belangrijk om juist een lokaal project te meten en te kijken of het in het algemeen de mensen in dat project goed of slecht terecht komen. En dan kun je zeggen dan heeft dit project uiteindelijk netto geld opgeleverd, of niet. **Code: Projecten/interventies meten**

Q: In wat voor tijdsbestek moet je dat meten. Direct na het project of een paar jaar later.

2.11 D: Ja dit is een ideaal plaatje wat ik schets. Je zou ook de elementen van de jouw onderzoek in mee kunnen nemen en sowieso als je een advies geeft aan Sportbedrijf dat meenemen. Dat je eerst een 0 situatie meet, en het liefst nog een t1 en misschien t2 situatie, waarvan je realistisch mag verwachten dat het effect heeft. Als je na 2 weken bijvoorbeeld al een sportproject gaat evalueren heeft dit geen nut want het effect van sport geldt pas over langere tijd. Ik zit nu op die gezondheidskant, als jij wilt afvallen ga je niet na 2/3 weken meten want die effecten duren langer. Maar je bloeddruk bijvoorbeeld kan je wel gelijk meten dus het hangt er ook van af wat voor effecten wil je meten. En wat weet je van de termijn wanneer sociale effecten gaan optreden? **Code: Termijn optreden van effecten**

Q: Ja je hebt bijvoorbeeld wel projecten die gericht zijn om het sociaal kapitaal te verhogen.

Bijvoorbeeld bij die eenzame ouderen sportprojecten inzetten om ze bij elkaar te krijgen etc.

D: Ja ik ben zelf geen socioloog maar daar mag je dan best wel snel effect in verwachten. Bijvoorbeeld normaal zit iemand thuis en is nu bezig met mensen doet snel iets aan je sociale verbondenheid. Dat zou je al vrij snel kunnen meten.

Q: Ja dat is alleen een klein onderdeel onder het sociaal kapitaal. Bij die andere onderdelen wat dat wordt lastig want school en leerprestaties bijvoorbeeld. Er zijn denk ik geen sportprojecten om school en leerprestaties te verhogen. Dat is eigenlijk gewoon een neven effect van sport.

2.12 D: Ja inderdaad, ben ik het mee eens. Daarvoor is het weer interessant om de goede groepen te vergelijken. Kinderen die wel aan projecten meegedaan hebben en kinderen die niet aan projecten meegedaan hebben om verschil in school een leerprestaties te analyseren. Maar dan moet je wel gelijke groepen selecteren zodat je straks geen verschillende groepen gaat vergelijken. Dan ben je niet de effecten van het sportproject aan het vergelijken maar ben je andere effecten aan het bekijken waar je niet van weet wat het precies is. **Code: Geschikte doelgroep**

Q: Nee dat wordt ook weer lastig. Dan moet ik hem misschien wel algemeen houden en dan de belangrijkste effecten buiten sport meenemen in de enquête.

2.13 D: Ja dan is de sociaaleconomische status heel belangrijk, omdat je weet dat dat een confounder kan zijn. Als je jongeren met elkaar gaat vergelijken maar je weet niets over hun sociaaleconomische status dan weet je niet of de sport de beslissende factor is geweest voor bijvoorbeeld leerprestaties of is het nou die sociaaleconomische status geweest. Het liefst moet je groepen met elkaar vergelijken en zorgen dat ze bij aanvang gelijk zijn op zoveel mogelijk factoren die je kunt bedenken. **Code: Factoren die buiten de sport van invloed zijn**

Q: Ja inderdaad. Dan je die al kunnen filteren voordat je ze ondervraagd bedoel je?

D: Ja dat zou ook kunnen, ja.

Q: Nee dat is sowieso wel goed om mee te nemen. Anders wordt het ook niet betrouwbaar want je kan dan nooit de link leggen het is door sportparticipatie gekomen dat iemand bijvoorbeeld een beter sociaal kapitaal heeft dan iemand anders.

D: Volgens mij kun je dat ook gaande weg meten. En dan later corrigeren. Dat kan je bij andere onderzoekers ook navragen hoe dat precies werkt.

Q: Stel je doet het op die manier en je pakt bijvoorbeeld alle kinderen van groep 8 in de hele gemeente Deventer is dat bijvoorbeeld een goeie doelgroep om alle factoren te ondervragen.

D: Ja dat helpt ook. Met alle kinderen van groep 8 heb je in ieder geval een grote onderzoeksgroep en je gaat iedereen met een hoge of lage sociaaleconomische status eruit filteren, dan hou je in ieder geval voldoende kinderen over.

Q: Ja precies.

D: Want als je in een slechte wijk onderzoek doet en je haalt iedereen met een lage sociaaleconomische status eruit, hou je niemand zowat meer over. Dat zou prima kunnen.

Q: Maar zal ik dan de enquête moeten splitsen per factor? Of alle factoren meenemen in 1 enquête? Want je hebt per factor verschillende effecten van buitenaf die buiten de sport van invloed zijn.

D: We hadden het over de versie om bepaalde interventies te onderzoeken, die interventie heeft een specifiek doel als het goed is en dan kan je een specifieke enquête maken om te kijken of dat doel bereikt is.

Q: Ja ik weet dat ze dat voor sociaal kapitaal wel hebben. Maar volgens mij hebben ze voor school en leerprestaties en jeugdcriminaliteit geen interventies om daar met sport wat mee te bereiken. Dus dat wordt wel lastig.

2.14 D: Ja ik denk het ook, maar dat zou er dus voor pleiten om het wel te splitsen. Als je dat niet hebt en ze willen gewoon in het algemeen weten wat het sociaal kapitaal in Deventer is en of dat afhangt van sporten of niet, dan zou je misschien eerder zeggen doe het met 1 enquête en zorg dat je een hele grote onderzoeksgroep hebt. **Code: Verschillende enquêtes**

Q: Ja dan kan je de factoren wel los van elkaar gaan vergelijken.

D: Ja dat zou altijd kunnen inderdaad. Dat hangt een beetje af of je nog voldoende groepsgrote overhoudt als je factoren eruit gaat filteren.

Q: Dan moet je denk ik niet te veel factoren meenemen van buitenaf maar alleen de belangrijkste anders krijg je wel hele kleine groepjes.

D: Ja idealiter zou je dat wel willen, die sub analyses maar in hoeverre gaan ze alles invullen. Maar hoe meer factoren jij ondervraagd hebt kun je achteraf verschillende sub analyses doen om zo proberen eruit te halen welke factor is nou van invloed op welk effect. Er zit wel helaas een praktisch probleem aan. Het beste is zoveel mogelijk vragen. De belangrijkste factoren moet je in ieder geval meenemen.

Q: Je moet dat inderdaad wel meenemen. Als je het niet meeneemt kan je niet gaan linken of sportparticipatie nou daadwerkelijk van invloed is geweest op een bepaald effect.

2.15 D: Nee en dat is het lastige aan jouw thema, je weet dat er andere factoren zijn. We weten er veel maar ook niet allemaal dus je krijgt snel dat je een indirect effect aan het meten bent en de uitdaging is om met stapjes steeds dichterbij de daadwerkelijke oorzaak te komen. **Code: Factoren die buiten de sport van invloed zijn**

Q: Dat had ik ook als vraag moet je echt alleen directe factoren gaan onderzoeken of ook de indirecte factoren die van invloed zijn op een bepaalde categorie?

D: Daar had je een tabelletje van toch?

Q: Ja klopt kijk er zijn allerlei indirecte factoren die weer invloed hebben op de directe factoren. Ik heb zelf met mijn docent erover gehad om alleen de directe factoren te onderzoeken.

D: Vind ik moeilijk te zeggen want dat wordt anders een hele wirwar aan onderzoek.

Q: Ja daarom heb ik ze weggelaten en bij de laatste 2 vragen wel even genoemd.

2.16 D: Ja ik zat me daar wel af te vragen, als jij aan een groep 8 leerling gaat vragen of de sociale interactie is toegenomen heeft die geen flauw benul wat je vraagt. **Code: Stijl**

Q: Ja dan moet je vragen van ik heb meer vriendjes gekregen door het sporten of iets dergelijks.

2.17 D: Ja bijvoorbeeld. Je moet iets met de termen doen dat mensen het snappen en dat sommige

mensen niet denken hij bedoeld dit, en anderen hij bedoeld dat. **Code: Stijl**

~~Q: De enquête kan daarom niet op alle doelgroepen zo zijn.~~

2.18 D: Nee de vragen in de enquête moeten wel per doelgroep afgestemd worden, en dat valt ook niet mee. Je wilt als onderzoeker weten bijvoorbeeld sociale interactie. Maar wat is voor kinderen een ander woord voor sociale interactie? **Code: Verschillende enquêtes**

~~Q: Hoe vaak spreek je af met vriendjes of zo iets?~~

~~D: Ja daar zijn ook hele studies over wat zijn nou valide en betrouwbare schalen. Dat is ook niet eenvoudig.~~

~~Q: Daarom vroeg ik me af, stel je wilt de vragenlijst in het algemeen houden, is groep 8 dan geschikt? Want die zijn wel wat jong. Misschien moet je iets oudere pakken die de enquête serieuzer nemen en woorden ook echt begrijpen.~~

2.19 D: Ja, ik denk toch dat ik de weg zal kiezen van kies een groep waar het meest beleid op wordt ingezet en waar het geld naartoe gaat. Probeer dan een enquête te ontwerpen die zo goed mogelijk daarbij past. Ik denk dat je dan wel de meest praktische resultaten oplevert. **Code: Geschikte doelgroep**

~~Q: Ja precies.~~

2.20 D: Misschien moet je in het advies daar verder op in gaan en zeggen dat je bepaalde vragen eruit laat die niet geschikt zijn voor een bepaalde doelgroep. Of je gaat de vragenlijst eerst testen. **Code: Verschillende enquêtes**

~~Q: Je hebt ook bijvoorbeeld het leerlingvolgsysteem op basisscholen waar ze bijvoorbeeld de sportparticipatie in meenemen dat je zelf school en leerprestaties niet meer hoeft te onderzoeken. Is dat ook een optie? Maar dan mis je wel weer de factoren die van buiten sport van invloed kunnen zijn.~~

~~D: Ja die zou je dan apart nog is moeten bevragen, toch?~~

~~Q: Ja maar dan kan je net zo goed die sportparticipatie gaan vragen.~~

2.21 D: Ja inderdaad. Vanuit onderzoeksdoeleinden is het altijd fijn als er veel data beschikbaar is. De sportparticipatie in het leerlingvolgsysteem meenemen zou van toepassing kunnen zijn maar ik denk als gemeente zijnde dat je je burgers niet wil overvragen en docenten ook niet die dat dan zouden moeten onderzoeken. Daar wordt niemand blij van.

Q: Ik weet ook niet in hoeverre dat realistisch is maar als je de invloeden van buiten ook mee neemt in het onderzoek heeft het sowieso geen zin. Want daar moet je dan ook op een manier gaan achter komen en zelf gaan ondervragen.

D: Ja klopt. **Code: School en leerprestaties**

~~Q: Ik ga hem aanpassen op de doelgroep denk ik. Maar vind het onderdeel jeugdcriminaliteit nog heel lastig. Want hoe kan ik dat het beste onderzoeken?~~

~~D: Dat is niet mijn expertise daar kan ik weinig over zeggen. Moet je even kijken naar 'alleen jij bepaald wie je bent' de onderzoeker heet Anouk Spruit en die is op die interventie gepromoveerd en heeft een hele literatuurstudie van de effecten van sport op criminaliteit. Daar zou je iets mee kunnen.~~

2.22 Q: Zelf zat ik te denken om vragen over jeugdcriminaliteit bij bestaande onderzoeken te laten en daar de vragen over sportparticipatie aan toe te laten voegen. Ik weet niet hoe u daarover denkt?

D: Ja dat heeft wel de voorkeur en lijkt mij de meest praktische oplossing. **Code: Jeugdcriminaliteit**

~~D: Maar stel je gaat op een interventie niveau zitten, dan weet je niet of een bepaalde interventie daar effect op heeft gehad.~~

~~Q: Ja dan zou je het in het algemeen moeten gaan onderzoeken en niet op een bepaalde interventie gericht.~~

2.23 D: Ik denk wel dat het een meerwaarde heeft om op interventie niveau te zitten want als je te

grote groepen gaat vergelijken, dus niet de specifieke effecten van een interventie gaat meten, maar op een indirecte manier een bepaald effect proberen vast te stellen, dan weet je niet of een bepaalde sportinterventie effect heeft gehad op de jeugdcriminaliteit bijvoorbeeld. **Code: Projecten/interventies meten**

Q: ~~Dat is wel aan mij gevraagd, om naar de algemene sportparticipatie te kijken of dat effect heeft.~~

D: ~~Dan zit ik me af te vragen kijk dan naar de landelijke cijfers. Dat is wel puur een literatuurstudie dan weet je waar sport een invloed of hebt. En dan kan je gaan kijken en meten hoe het komt dat er bij een bepaalde interventie of sport bepaalde effecten ontstaan. Maar dan ben je weer bezig met een interventiestudie. Dat kun je dan het best aan diegene van een bepaalde interventie vragen.~~

Q: ~~Dat leek mij aan het begin van de opdracht eigenlijk al een beter idee.~~

D: ~~Daar zitten wel logische stappen in. Er wordt eerst gekeken naar buitenlandse studies bijvoorbeeld naar factoren die dingen kunnen beïnvloeden. Als je dat van 0 moet gaan ontdekken, kom je daar nooit uit.~~

Q: ~~Ik heb zelf ook veel literatuurstudie gedaan. Heb onder andere gekeken naar het Human Capital Model en Ecorys en van daar uit heb ik de factoren bepaald. Toen hebben ze mij gevraagd om te kijken of dat voor Deventer ook geldt en daar een euro tekenje aan te verbinden.~~

2.24 D: Dan moet je zo dicht mogelijk bij het geld blijven dus kijken wat doen buurtcoaches etc. en kijken of dat het gewenste effect heeft. Maar dat is aan jou om te beslissen om dat terug te leggen bij Sportbedrijf Deventer. En dan kies je een project bijvoorbeeld wat zich inzet tegen jeugdcriminaliteit en als je dan effecten vindt kun je dat weer doorrekenen in euro's. **Code: Waarde in euro's omzetten.**

Q: ~~Hoe wil je dat bij jeugdcriminaliteit onderzoeken? Want ik denk niet dat er sportinterventies zijn die richten op vermindering van jeugdcriminaliteit.~~

D: ~~Ik noem maar even wat.~~

Q: ~~O oke, oke.~~

D: ~~Het effect kan zijn bijvoorbeeld zijn van een project meer sportparticipatie en dan kan je weer kijken naar dat model van Bailey welke effecten dat met zich meebrengt. Dus gaan mensen door een interventie meer of minder sporten.~~

Q: ~~En kan je later aantonen sporten heeft deze effecten. Maar daar doen ze al metingen naar volgens mij.~~

2.25 D: Maar dan zit je nog steeds met die indirecte sociale effecten. Die kan je dan nog steeds niet hardmaken want dat verschilt weer per sport en locatie. Door in zijn algemeenheid te meten ga je lastig te weten komen wat de sociale effecten zijn. En dat is wat jij wilt weten. **Code: In het algemeen meten**

Q: ~~En dat maakt het lastig inderdaad om in zijn algemeenheid te meten.~~

2.26 D: En dat komt vaak overeen met de boodschap die wij aan gemeenten doorgeven als zij vragen 'maak nou is duidelijk hoeveel sociale effecten levert sport op?'. Dat kunnen wij niet in zijn algemeenheid zeggen, wat we alleen in zijn algemeenheid kunnen zeggen is dat sociale effecten op kan treden, onder de juiste voorwaarden. Maar dan moet je eerst weten wat je juiste voorwaarden lokaal zijn. Want als die er niet zijn, bijvoorbeeld je hebt een criminele kickboks school, ga je niet tegen de gemeenteraad zeggen dat er positieve sociale effecten zijn. **Code: In het algemeen meten**

Q: ~~Nee absoluut niet.~~

D: ~~Ik snap dat het je misschien meer vragen oplevert dan beantwoordt.~~

Q: ~~Nee ik zat er zelf ook aan te denken dat het eenvoudiger en betrouwbaarder is om te meten als je je op een bepaald project of een bepaalde interventie gaat richten dan op zijn algemeenheid.~~

D: Maar in zijn algemeenheid ben je al heel ver met Bailey en Ecorys maar nog niks over de sociale waarde maar daar kiezen ze voor. Dan komt je niet verder dan dat, dat moet je dan accepteren. Maar dan ben je sneller klaar want er ligt al heel veel op de plank.

Q: Met alleen literatuur bedoel je?

D: Ja. Het viel mij trouwens op dat bij de sportparticipatie vragen, iemand die bijvoorbeeld met een wandelclubje hardloopt.

Q: Dat is erin meegenomen. Ik maak geen onderscheid tussen georganiseerd en ongeorganiseerd sporten.

D: O oke, dat is belangrijk. Je gebruikt standaard lijsten voor die sportparticipatie toch?

Q: Ja, de RSO van Mulier Instituut.

D: Ja die kan je dan gewoon gebruiken die zijn valide en betrouwbaar.

Q: Alleen Remko van den Dool zei dat ik die lijst met soorten sporten weg moest halen en dat de mensen zelf moesten invullen welke sport ze doen en hoeveel keer. Ik weet niet wat jij daar van vindt.

2.27 D: Ja ik ben geen onderzoeker maar ik zou gewoon de gevalideerde lijst gebruiken en ik neem aan, Remko kent die, dat zal wel kloppen als hij dat zegt. **Code: Soort sport**

Q: Ik zit nu nog met de vraag of in de algemeenheid meten of puur op een project. Ik denk ik in het advies die twee als opties geef en dan de voordelen en nadelen benoemen. Maar moet uiteindelijk wel tot 1 komen. Maar ze hebben beide voordelen en nadelen. Bijvoorbeeld bij interventies krijg je maar antwoord op kleine onderdelen van de sociale waarde. In het algemeen kan je ze wel allemaal meten maar is het minder betrouwbaar.

2.28 D: Dat is ook het lastige en dat kan je jezelf niet verwijten. Het sociaal onderzoek is gewoon niet zo ver dat ze dat kunnen. We weten gewoon niet wat alle factoren nou zijn en het oorzakelijk verband. Qua gezondheid is het anders daar weet je gewoon als je sport komen er bepaalde stofjes vrij en die zorgen voor minder hart- en vaatziekten, punt. Maar het sociale hangt niet per se af van stofjes in het lichaam en is moeilijker te onderzoeken. Je weet de oorzakelijke factoren niet. Maar dit kan je jezelf niet verwijten. **Code: In het algemeen meten**

Q: Nee, nee.

2.29 D: In zijn algemeenheid meten heeft voordelen dat het makkelijker te meten is. Je kan in bepaalde databases vragen mee laten lopen maar kan niet aantonen dat jouw beleid geleid heeft tot het gewenste effect. Je kunt het wel aannemelijk maken. **Code: In het algemeen meten**

2.30 D: Maar als je echt projecten gaat meten kun je echt aantonen wat daadwerkelijk de opbrengst van het sportbeleid geweest is. **Code: Projecten/interventies meten**

Q: En dan zal je personen ook niet aan de hand van een enquête maar aan de hand van interviews vragen?

2.31 D: Over het algemeen blijkt dat zelfrapportage niet de meest betrouwbare resultaten oplevert. Maar als er niets anders is kan het niet anders. Als je iemand bijvoorbeeld vraagt of die een strafblad heeft zegt die over het algemeen nee. **Code: Strafblad**

Q: Daarom bij criminaliteit zou je sneller liegen dan bij sociaal kapitaal en school en leerprestaties en denk dus dat je die vragen dan wel echt uit zou moeten besteden aan bestaande onderzoeken binnen gemeente Deventer op het gebied van jeugdcriminaliteit. En dan kan je misschien zeggen na het meten dat sporten kan leiden tot minder jeugdcriminaliteit.

D: Dat kun je aannemelijk maken. Bijvoorbeeld na 5 jaar als de sportparticipatie is gestegen en de criminaliteit is gedaald. Maar dat kan bijvoorbeeld ook komen doordat er toen camera's zijn opgehangen in het centrum bijvoorbeeld. Dat moet je dus corrigeren.

~~Q: Hoe moet je jeugdcriminaliteit dan gaan onderzoeken?~~

~~D: Dan zou je eigenlijk jongeren die je bereikt heb met sportprojecten, hoe crimineel die zijn na bijvoorbeeld 5 jaar en dat vergelijken met gelijkwaardige jongeren die niet aan de project hebben meegedaan.~~

~~Q: Ja om het in zijn algemeenheid te onderzoeken kun je niet hardmaken dat een bepaalde sport zorgt voor minder criminaliteit.~~

~~D: Voor zover wij weten is dat er niet. Je zou dan naar bepaalde interventies moeten gaan onderzoeken hoe het komt dat bijvoorbeeld sommige jongeren beter gedrag vertonen dan daarvoor.~~

~~Q: Ja dat kan bijvoorbeeld komen door de coaches.~~

~~D: Dan kan je diepte interviews houden met de coach en de jongeren van wat heeft wat deed de coach nou wat van meerwaarde was voor jullie. En dan kan je die competenties overnemen en uitleveren aan andere coaches.~~

~~Q: Ja dan weet je duidelijk wat ervoor gezorgd waarom bepaalde personen minder crimineel zijn. Ja ik denk dat ik weet hoe ik nu verder moet.~~

2.32 D: Oké, ja je moet goed kijken naar de voordelen en nadelen van het richten op interventies of meten in zijn algemeenheid en de kosten. Richten op interventies zal meer kosten dan mensen die een standaard vragenlijst doorlopen maar dit levert wel minder specifieke info op. Daar moet de gemeente en Sportbedrijf Deventer een rol in spelen. **Code: Projecten/interventies meten**

~~Q: Ja inderdaad ik ga er mee bezig, hartelijk dank voor uw tijd.~~

~~D: Ja geen dank ik hoop dat je er wat aan gehad hebt, ik denk wel dat je op een goed spoor zit.~~

Codeboom

Axiaal code	Open code	Fragment
Doelgroep	Verschillende enquêtes Geschikte doelgroep	1.1, 1.2, 1.4, 2.14, 2.18, 2.20 1.40, 1.41, 2.5, 2.6, 2.12, 2.19
Lengte enquête		1.3
Factoren die buiten de sport van invloed zijn		1.6, 2.1, 2.2, 2.3, 2.4, 2.13
Onderzoek uitbesteden	School en leerprestaties Jeugdcriminaliteit	1.17, 1.18, 1.19, 2.21 1.38, 2.22
Vragen en antwoorden	Stijl Schalen	1.20, 1.21, 2.16, 2.17 1.32
Projecten/interventies meten		2.7, 2.8, 2.10, 2.23, 2.32, 2.30
In het algemeen meten		2.25, 2.26, 2.28, 2.29
Waarde in euro's omzetten		2.9, 2.24
Termijn optreden van effecten		2.11
Algemene vragen enquête	Postcode	1.5
Sportparticipatie	Soort sport Sportfrequentie	1.7, 1.8, 1.12, 2.27 1.9, 1.10, 1.11, 1.13
School en leerprestaties	Type opleiding Schoolverzuim Cito/IEP/Route 8 score Schooluitval Cognitief vermogen	1.14 1.15, 1.16 1.22, 1.23 1.24, 1.25 1.26, 1.27
Sociaal kapitaal	Sociale normen Vertrouwen Vrijwilligerswerk	1.28, 1.29, 1.30 1.31 1.33
Jeugdcriminaliteit	Misdrijf Strafblad Jeugdbendes Bureau Halt	1.34, 1.35 1.36, 2.31 1.37 1.39
Overige vragen		1.42